

Handwritten signature

ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΓΩΙΗ' (3815) ΑΠΟ 1ΗΣ ΙΟΥΛΙΟΥ 1911

ΓΨΠΓ' 27 ΜΑΪΟΥ 1911

ΓΨΜΓ' ΑΠΟ 8 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1910

ΥΠΟ

Α. Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΕΦΕΤΟΥ

«Ut prius moneant leges penales
quam feriant»

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΑΘΗΝΩΝ

N

1490

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

ΑΦΕΙΟΝ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ Α. ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ

1913

Αφελος Η. Τυπος Η. Λόγγον
Καταγλυφία νησ.

Οικον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΓΩΙΗ' (3815) ΑΠΟ 1ΗΣ ΙΟΥΛΙΟΥ 1911

ΓΨΠΓ' 27 ΜΑΪΟΥ 1911

ΓΨΜΓ' ΑΠΟ 8 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1910

ΥΠΟ

Α. Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΕΦΕΤΟΥ

«Ut prius moneant leges penales
quam feriant»

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ Α. ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ

1913

227

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΝΑΥΗΝ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΑΘΗΝΩΝ

738

ΝΟΜΟΣ

22 ΣΕΠ. 1958

ΓΥΠΓ'. 27 ΜΑΪΟΥ 1911

Ὡς γνωστὸν τὰ ἄρθρα 207 καὶ 208 τῆς ἡμετέρας Ποιν. Δικον. μετερρυθμίσθησαν διὰ τοῦ ἀπὸ 11)13 Φεβρουαρίου 1902 ΒΩΖ'. Νόμου, ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ὁποίου μόλις διέρρουσε πλήρης δεκαετία.

Ὅτι ἡ διὰ τοῦ νεωροῦ νόμου γενομένη διατύπωσις τοῦ τέως ἐν ἰσχύϊ ἁρθρου τῆς Ποιν. Δικ. ἀπαλείφουσα, προκειμένου περὶ κακουργημάτων, τὰς διὰ τούτου καθιερούμενας διακρίσεις, μεταξὺ τῶν μονίμως κατοικούντων ἐντὸς τοῦ βασιλείου καὶ ἐχόντων ἱκανὰ ἀκίνητα κτήματα ἢ μετερχομένων βιομηχανίαν — ἀπὸ τῶν μὴ τοιούτων — εἶναι ἢ ὀρθότερα, κατὰδηλον τυγχάνει, διὰ τὸν λόγον ὅτι, ὡς καὶ ἀρχῇθεν ἡ ἡμετέρα Ποιν. Δικονομία, καὶ ὁ τροποποιήσας τὰς σχετικὰς διατάξεις ταύτης ΒΩΖ' προμνησθεὶς νόμος, καθιεροῦσιν ἐπὶ κακουργημάτων τὴν ἀπαρέγκλιτον ἀρχήν, τῆς διαρκούσης τῆς προδικασίας, προφυλακίσεως τῶν κατηγορουμένων ἐπὶ ἀξιοποίνῳ τινὶ πράξει, συνεπαγομένη κατὰ τὸν Ποιν. Νόμ. ἐγκληματικὴν ποινὴν, ἀδιαφόρως τῶν μνησθεισῶν προσωπικῶν ιδιοτήτων αὐτῶν, ἐπομένως ἢ ὑπαρξίς ἢ ἀνυπαρξία τούτων, οὐδεμίαν ἀσκεῖ ἐπιρροὴν κατὰ τὰς προεκτεθείσας προϋποθέσεις, καθ' ἃς τὸ ζήτημα τῆς προφυλακίσεως κανονίζεται ἀποκλειστικῶς ἐκ τοῦ εἶδους τῆς ἐπιβαλλομένης ποινῆς, τὸ μέγεθος τῆς ὁποίας κατὰ τεκμήριον νόμιμον ἀνεπίδεκτον ἀνταποδείξεως (juris e de

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Τ. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΚ ΔΩΡΕΑΣ

juge) ἐπιβάλλει τῷ δικαστῇ νὰ ἀποδεχθῇ, ὑφιστάμενον τὸν φόβον δραπετεύσεως τοῦ ἐπὶ κακουργήματι κατηγορουμένου, ἐφ' οὗ καὶ ἐρείδεται ἡ ἄνευ περαιτέρω ἐρεῦνης τῶν συντρεχουσῶν ἐν ἐκάστη ὑποθέσει ἰδιαιτέρων περιστάσεων -- ὑποχρεωτικὴ προφυλάκισις -- δογματικῶς οὕτως εἶπεῖν ἀπαγγελομένη.

Κατὰ τῆς ἀκάμπτου ἐφαρμογῆς τοῦ κανόνος τούτου τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου, ἀπὸ μακροῦ ἤδη χρόνου, ἀπεφάναντο οἱ ἡμέτεροι Κωνσταντόπουλος (Ποιν. Δικ. σελ. 598 ἐν τέλει. Κωστῆς σελ. 456 σημ. 2 καὶ Φλογαίτης (ὑπὸ τὸ ἄρθ. 230 Π. Δ.)· ὑπέδειξαν δὲ ὡς μέσον ἀτελοῦς θεραπείας, τὴν ἐπὶ τινων τοῦλάχιστον κακουργημάτων ἐπέκτασιν, τοῦ περὶ προσωρινῆς δι' ἐγγυήσεως ἀπολύσεως θεσμοῦ. Τὴν ὑποχρεωτικὴν (δογματικὴν ὑπὸ τὴν προεκτεθεῖσαν ἔννοιαν) προφυλάκισιν ἡ Γερμ. Ποιν. Δικ. τοῦ 1877 (§ 112 ἐδ. 1) ἀπέκρουσε κατ' ἀρχὴν, ἀπεδέξατο δὲ εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, δηλονότι ὑφεστῶτος φόβου δραπετεύσεως (Fluchtgefahr) τοῦ κατηγορουμένου, ἢ ἐξαλείψεως τῶν ἰχνῶν τοῦ ἀδικήματος (Kollusionsgefahr).

Ἡ Γαλ. Ποιν. Δικ. (art. 113 καὶ 144) παρέχεται τῷ Ἀνακριτῇ ἀδιακρίτως τῆς φύσεως τοῦ Κακουργήματος, τὴν ἐξουσίαν νὰ διατάξῃ, τὴν δι' ἐγγυήσεως ἢ ἄνευ τοιαύτης, ἀπόλυσιν τοῦ κατηγορουμένου· ἡ δὲ Ἰταλικὴ ἐν ἄρθ. 205, ἐπιτρέπει ἐπίσης τὴν δι' ἐγγυήσεως ἀπόλυσιν καὶ ἐπὶ τῶν Κακουργημάτων· ὅμως ἀποκλείει τοῦ εὐεργετήματος τούτου τὰ ἐν ἄρθ. 206 ὠρισμέα πρόσωπα καὶ δὴ ἐταίτας, ἀγύρτας, ἀέργους κλπ.

Τὸ ἐν ἔτει 1908 περατωθὲν καὶ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Κοινοβουλίου ἐν ἔτει 1909 ὑποβληθὲν, περὶ μεταρρυθμίσεων τῆς Ποιν. Δικ. Γερμανικὸν Νομοσχέδιον, ἐκ βά-

θρων διασείει, τὸ περὶ ὑποχρεωτικῆς Προφυλακίσεως δόγμα, ἐπιβάλλον τῷ Δικαστῇ τὴν νόμιμον ὑποχρέωσιν νὰ διερευνήσῃ, κατὰ τὸν χρόνον τοῦ διακανονισμοῦ ταύτης, ἀπαξάπαντα τὰ σχετικὰ πρὸς τὸ μέγεθος, τῆς νόμῳ εἰς τὸ ἀδίκημα ἐπαπειλουμένης ποινῆς, γνωστὰ πραγματικὰ γεγονότα, καθὼς καὶ μήτοι συντρέχωσιν ἐκάστοτε εἰδικαὶ περιστάσεις, ὧν ἕνεκα τὸ λόγῳ τῆς σοβαρότητος τῆς ἐπαπειλουμένης ποινῆς τεκμήριον τοῦ φόβου δραπετεύσεως τοῦ κατηγορουμένου ἐλλείπει.

Προκειμένον περὶ μικρῶν ἀδικημάτων, ἡ αὐτὴ Γερμ. Ποιν. Δικ. (§ 113) ἐπὶ τῇ σκέψει, ὅτι ἐπ' αὐτῶν κατ' ἀρχὴν δὲν προσήκει ἡ ἐφαρμογὴ μέτρου ὑπεράγαν ἀπηνόους καθ' ἑαυτό, ἐπιτρέπει τὴν προφυλάκισιν, ἕνεκα φόβου δραπετεύσεως τοῦ κατηγορουμένου, ὅσάκις ἐν τῷ προσώπῳ τούτων συντρέχωσιν, ρηταὶ εἰδικαὶ προϋποθέσεις. Τὴν γενικὴν ταύτην ἀρχὴν καὶ τὸ προμνηθὲν Νομοσχέδιον περὶ τῶν ἐπενεκτέων εἰς τὸ τέως ἐν Γερμανίᾳ ἐν τῇ ποινικῇ ὕλῃ καθεστώς, μεταρρυθμίσεων ἐτήρησεν ἀναπτυσσομένην ὁμῶς ἐπὶ τὸ προσφορώτερον καὶ δῆ.

α'.) Ἐν § 111 κλπ. 1 ἐδ. 1 ὑρῴνθη ὁ κύκλος τῶν ὑποθέσεων, καθ' ὧς λόγῳ τοῦ εὐτελοῦς τῆς ἐπαπειλουμένης ποινῆς, μόνον διὰ τὸν φόβον τῆς δραπετεύσεως τοῦ κατηγορουμένου, καὶ συντρεχουσῶν κατὰ τούτου ἐπιβαρυντικῶν περιπτώσεων, ἐπιτρέπεται προφυλάκισις· περιελήφθησαν δὲ ἐν αὐτῷ πᾶσαι, αἱ διὰ φυλακίσεως μέχρι 3 μηνῶν ἀξιοποῖνοι πράξεις, καθὼς καὶ αἱ διὰ χρηματικῆς ποινῆς ὑπὲρ τὰ 3 χίλια Μάρκα κολαζόμεναι, εἴτε κατὰ μόνας, εἴτε ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄλλας, ἔστω καὶ ἐπακολούθους ποινάς.

Ἡ τελευταία συμπλήρωσις ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν σκέψιν, ὅτι εἰς τινὰς περιπτώσεις λ.χ. ἐπὶ καταλο-

γισμού Τελωνειακῶν δεσμῶν, τελῶν χαρτοσήμου κλπ. δυνατόν τὸ μέγεθος τῆς ἐπαπειλουμένης χρηματικῆς ποινῆς, νὰ ἀνέλθῃ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε οὐ μόνον ὁ φόβος τῆς πανοικεῖ δραπετεύσεως τοῦ κατηγορουμένου ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπόνοια τῆς ἐπιδράσεως αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μαρτύρων καὶ συναιτίων, ἐπὶ βλάβῃ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς ἀληθείας, νὰ πιθανολογῶνται.

β'.) Αἱ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ κατηγορουμένου συντρέχουσαι καὶ φόβῳ τῆς δραπετεύσεως τοῦ κατηγορουμένου δικαιολογοῦσαι τὴν προφυλάκισιν αὐτοῦ προϋποθέσεις· ἀλλοίως ἐκانونίσθησαν, ἐπιτραπείσης ταύτης, ἂν οὗτος ἐδραπέτευσε προηγουμένως ἢ παρέχεται εἰλόγους ἐπὶ τούτῳ ὑπονοίας, ἂν στερεῖται ὠρισμένης ἐν τῇ ἡμεδαπῇ διαμονῆς, διατελῇ ὑπὸ Ἀστυνομιοὺν ἐπιτήρησιν Uebewachung über die Landespolizei behörde ἢ ἀδυνατῇ νὰ παράσῃ σαφεῖς περὶ ἑαυτοῦ ἀποδείξεις.

γ'.) Πρὸς πλήρη ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς, ὅτι ἐπὶ μικρῶν ἀδικημάτων, μόνον συντρέχοντος φόβου δραπετεύσεως (ἀντιτιθέμενου πρὸς τὴν ὀφειλομένην παρὰ τῆς Πολιτείας μέριμναν, ὅπως μὴ διαφεύγωσιν οἱ ἔνοχοι τῶν ἐπιβλητέων νόμῳ ποινῶν) καὶ συντρεχουσῶν ὠρισμένων εἰδικῶν προϋποθέσεων, προσήκει ἡ προφυλάκισις, προϋτάθῃ ἐν ἐδ. 2 τῆς ἰδίας § 111 τοῦ Νομοσχεδίου ἢ μεταρρυθμίσις, ὅπως ἐπιβάλληται αὕτη, ὡσάκις εἰκάζεται ἐκ τῶν δεδομένων περιστάσεων, ὅτι ἡ καταγνωστέα νόμῳ ποινὴ, δὲν ὑπερβαίνει τὴν μηνιαίαν φυλάκισιν ἢ τὴν χρηματικὴν ποινὴν τῶν τρισχιλίων μαρκῶν, εἴτε μόνην εἴτε σωρευτικῶς μετ' ἄλλων, ἔστω καὶ ἐπακολούθων, ποινῶν καταγιγνωσκομένην. Διότι δὲ δυνατόν, καθ' ὃν χρόνον κρίνεται τὸ ζήτημα τῆς προφυλακίσεως, σφαλερὰ ἐκτίμησις τῆς νόμῳ ἐπιβλητέας ποινῆς, νὰ γίνῃ, ἀποδεικνυο-

μένη τοιαύτη ἐκ τῶν ὑστέρων προοιούσης τῆς διαδικασίας, τὰ ὅρια τοῦ ἐδαφ. 2 τῆς ἐν λόγῳ § ἀφορῶντα τὰς πιθανολογουμένας ἐκάστοτε ποινάς, ἐπεξετάθησαν, ὡς ἐκείνα τοῦ ἐδ. 1. ἅτινα ὑπ' ὅψιν ἔχουσιν ἀπλῶς τὴν ἐπαπειλουμένην ποινήν. Ὡσαύτως ἐνῶ αἱ ἐν ἐδαφ. 1^η διατάξεις, εἰσὶν ἐφαρμοστέαι ἐπὶ συρροῆς πλειόνων πράξεων, ἐξ ὧν οὐδεμία ἐπισύρει, καθ' ἑαυτὴν κρινομένη, ποινὴν ὑπερβαίνουσαν τὴν τρίμηνον φυλάκισιν ἢ τὰ βήλια μάρκα κλπ. αἱ τοῦ ἐδαφ. 2 ἐφαρμόζονται μόνον, ὡς αἱ λόγῳ τῆς συρροῆς, δὲν καταγιγνώσκεται ἐν συνόλῳ ποινὴ βαρυτέρα τῆς μηνιαίας φυλακίσεως.

Τοιαύτη ἡ παρὰ τοῖς προμνησθεῖσι Κράτεσι κατάστασις τοῦ δικαίου, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐπὶ κακουργημάτων προφυλακίσεως τῶν κατηγορουμένων καὶ τῆς δυνητικῆς τοιαύτης τῶν ὑποπιπτόντων εἰς πλημμελήματα. Ὡς πρὸς τὴν πρώτην ὁ νεαρὸς Νόμος δὲν ἐχάλαρωσε, τὰ παρὰ τῆς τέως ἐν ἰσχύει Ποιν. Δικ. χαλκευθέντα δεσμὰ τῶν ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων, ὀφειλόντων κατὰ κανόνα, νὰ προβαίνωσιν εἰς προφυλάκισιν, τῶν ἐπὶ κακοτρογῆματι κατηγορουμένων, οὐχ' ἦττον, συντρεχουσῶν τῶν ἐν ἄρθ. 237 προϋποθέσεων, ὑπεχρέωσε τὸ Συμβούλιον τῶν Πλημμελειοδικῶν νὰ διατάττῃ τὴν δι' ἀξιοχρέου ἐγγυήσεως ἢ καὶ ἄνευ τοιαύτης προσωρινὴν ἀπόλυσιν αὐτῶν· ὡς πρὸς τὴν δευτέραν δὲ ἐπήγαγεν εἰς τὸ ἀπὸ πολλοῦ τροποποιημένον διὰ τοῦ προμνησθέντος ΒΩΖ' τῷ 1901 ἄρθ. 208 τῆς Ποιν. Δικ. οὐσιώδεις μεταρρυθμίσεις καθ' ἃς, ἐπὶ Πλημμελήματι, δύναται νὰ διαταχθῇ ἡ προφυλάκισις.

1) Κατὰ ἀέρων καὶ μὴ ἐχόντων ἱκανὰ ἀκίνητα κτήματα ἐν Ἑλλάδι, ἢ ἱκανὴν πρὸς οὐδὲν πρὸς συντήρησίν των, δηλονότι ἀπόρων. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἱκανότης τῶν

ἐν Ἑλλάδι ακινήτων κτημάτων, καθὼς καὶ ἡ ἐπάργεια τῆς προσόδου πρὸς συντήρησιν, τοῦ κατηγορουμένου, κριθήσεται ἀναλόγως τῆς κοινωνικῆς τάξεως, τῶν βιωτικῶν ἔξεων, τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ καὶ λοιπῶν παραπλησίων στοιχείων, διότι ἀπόλυτος περὶ τῶν ἀντικειμένων τούτων κρίσις, κατ' ἀρχὴν ἄστοχος εἶναι.

Τίνος ὅμως ἔνεκα λόγου ἡ ἀργία μόνον κατὰ τῶν ἀπόρων, οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ τῶν εὐπόρων ἀποτελεῖ πρόκριμα ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ νομοθέτου, προκειμένου περὶ προφυλακίσεως; Μήπως δὲν εἶναι αὕτη, ἀδιακρίτως τῆς εὐπορίας, ἡ ἀπορίας τοῦ ἀτόμου, ἡ μήτηρ πάσης κακίας καὶ κοινὸν εὐπόρων καὶ ἀπόρων ὄνειδος;

Προκειμένου περὶ ἀξιοποίνων πράξεων, ἀφορῶσθαι τὰ ἦθη, θὰ ἦτο ὕρα γε ἀφιλοσόφητος, ἡ ἐξίσωσις ἀμφοτέρων τῶν τάξεων;

2) Κατ' ἄλλοδαπῶν, οὐχὶ ὅμως ἀπολύτως, ὥς τὸ πρὶν, ἀλλ' ἐφόσον καὶ καθόσον δὲν κέκτηνται ἐν Ἑλλάδι ἱκανὴν ἀκίνητον ἰδιοκτησίαν.

Ὁ λόγος, οὗ ἔνεκα, οἱ μονίμως κατοικοῦντες ἐντὸς τοῦ βασιλείου ἄλλοδαποί, καθὼς καὶ οἱ μετερχόμενοι αὐτόθι βιομηχανίαν, ἀξιόλογον μάλιστα, ἦττονα ἐμπνέουσι τῷ νομοθέτῃ ἐμπιστοσύνην, ὅσῳ ἀφορᾷ τὸν φόβον δραπετεύσεως ἐκ τῆς ἡμεδαπῆς, καὶ δὴ προκειμένου περὶ πλημμελημάτων, κολαζομένων δι' ὀλιγοήμερου φυλακίσεως. ἔσεται ἀείποτε ἐκ τῶν διαπορουμένων. Ἀντιθέτως δὲ, προκειμένου περὶ πλημμελήματος, κολαζομένου διὰ πολυχρονίου, ὅπως δῆποτε φυλακίσεως, τίνα ἐγγύησιν, κατὰ τοῦ φόβου τῆς δραπετεύσεως τοῦ ἄλλοδαποῦ, παρέχεται ἢ ἐν Ἑλλάδι κτῆσις ἱκανῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας, δεδομένου ὅτι ἐν εὐνομουμένῃ πολιτείᾳ, ἡ διοίκησις καὶ ἀπολαυσις ταύτης, πλὴν τῆς καθαρῶς προσωπικῆς, δὲν

ἀπαιτεῖ ἀπαραιτήτως τὴν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ παρουσίαν τοῦ ιδιοκτητήμονος;

Ἐκτὸς τούτου, κατὰ τίνα γνώμονα, κριθῆσεται ἡ ἱκανότης τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀκινήτου κτήσεως τοῦ ἀλλοδαποῦ;

Ἄν ἀναλόγως τῆς ἐπαπειλουμένης κατὰ τοῦ διαπραχθέντος πλημμελήματος παρὰ τοῦ Ποιν. νόμου ποινῆς, τοῦθ' ὅπερ καὶ τὸ δοκιμώτερον, τότε τίς ὁ λόγος, οὗ ἕνεκα τὴν κρίσιν περὶ τῆς βασιμότητος ἢ τοῦ ἀνυποστάτου τοῦ φόβου δραπετεύσεως τοῦ ἀλλοδαποῦ, δὲν ἐξήρτησεν ὁ νομοθέτης ἀποκλειστικῶς ἐκ τῆς σοβαρότητος τῆς ποινῆς, ἀλλ' ἐκ τοῦ προεκτεθέντος στοιχείου τῆς κτήσεως ἱκανῆς ἀκινήτου ιδιοκτησίας ἐν Ἑλλάδι, ὅπερ κατὰ τὴν κοινοτέραν ἀντίληψιν, οὐ μόνον δὲν ἄγει εὐθὺς πρὸς τὸ σκοπούμενον συμπέρασμα, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τῆς ποικιλίας τῶν περὶ αὐτοῦ ἀντιλήψεων ἀσταθέστατον τυγχάνει;

Ἄλλὰ καὶ ἡ εἰς τὴν § 4 τοῦ ἰδίου ἄρθρου τῆς Ποιν. Δικ. ἐπαγομένη διὰ τῆς § 3 τοῦ ν. Νόμου μεταρρύθμισις, καθ' ἣν μόνοι αἱ αὐτουργοὶ ἢ συναιτίοι «κλοπῆς, ἐμπρησμοῦ» κατὰ τὰς ἐν ἄρθ. 410 καὶ 413 Π. Ν. προνοουμένας περιπτώσεις, φθορᾶς ξένης ιδιοκτησίας εἰς βαθμὸν πλημμελήματος ἄρθ. 412 Π. Ν. καὶ καθόσον ὑφίσταται φόβος ἐντεύξεως μετ' ἄλλων (οὐχὶ συναιτίων, ὥς ὁ ΒΩΖ' νόμος τοῦ 1901 ἡξίου) ἐπὶ βλάβῃ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς ἀληθείας, ὥρισμένως αἰτιολογούμενος ἐν τῷ ἐντάλματι τῆς φυλακίσεως, δύνανται προφυλακισθῆναι, ἐκτὸς ἐὰν πρόκηται περὶ ἀγυρτῶν, γενομένων αὐτουργῶν ἢ συναιτίων κλοπῆς (ἄρθ. 373 Π. Ν.) οἵτινες καὶ μὴ συντρεχόντων τῶν ἀνωτέρω περιορισμῶν δύναται νὰ προφυλακισθῶσιν, εἶναι λίαν οὐσιώδης, ὥς ἀπαλλάττουσα τοὺς ὑπόπτους ἐνὸς τῶν ἐν τοῖς ἄρθ. 133, 236, 239, 241, 244, 245, 388, 398, 204, 405 καὶ 407 Π. Ν. ἀναφε

ρομένων πλημμελημάτων, ἀπὸ τῆς προφυλακίσεως ἐν γένει, παρὰ τὰς ἐναντίας σαφεῖς διατάξεις τῆς τέως ἐν ἰσχύϊ Ποιν. Δικονομίας.

Καὶ εὐθὺς ἀμέσως δυσεπίλυτον προβάλλει τὸ ἐρώτημα, τίνων ἔνεκα λόγων, προέβη ὁ νομοθέτης εἰς τὴν καινοτομίαν ταύτην, καίπερ τὰ ἐν τοῖς ἄρθ. 133 κλπ. Π. Ν. προμνησθέντα πλημμελήματα, ἀνάγονται κατ' εἶδος, κρινόμενα καθ' ἑαυτά, εἰς τὰ κατὰ τῆς ἀλλοτρίας περιουσίας ἀπευθυνόμενα, καὶ ὁμοειδῇ εἰσὶ, πρὸς τὰ ἐν ἄρθ. 490 κλπ. πλημμελήματα, οἱ δ' ὑποπτοὶ τινὸς ἢ καὶ πλειόνων τοιούτων, ὡς ἐκ τοῦ εἵδους καὶ τοῦ τρόπου τῆς διαπράξεως, αὐτῶν ἐπικινδυνωδέστεροι τυγχάνουσι, λόγῳ τῶν εὐρυτάτων ἐπιβλαβῶν συνεπειῶν, αἵτινες ἀμέσως καὶ ἐμμέσως προκύπτουσιν ἐξ αὐτῶν, εἰς τὰς ἀλλοτρίας περιουσίας ;

Ἄν στατιστικαὶ πληροφορίαι ἔπεισαν τὸν νομοθέτην περὶ τοῦ ὅτι σπανίζουσιν παρ' ἡμῖν, τὰ ἐξ ὧν καταργεῖται ἢ προφυλάκισις ἀδικήματα, δὲν ὑφέρπει ἄρα γε ὑπὸ τὰ τοιαῦτα στατιστικὰ δεδομένα, εὐοίωνα ἀπλῶς, πλὴν οὐδαμῶς ἀποτελοῦντα εὐσταθῇ γνώμονα, ὡς ἐκ τῆς ἀπείρου ποικιλίας τῶν παραγωγικῶν αὐτῶν λόγων, φύσει εὐμεταβλήτων ἄλλως — ἢ εὐλόγος ὑπόνοια, ὅτι ὑπὸ τὸ νέον δικονομικὸν καθεστῶς, ἐκλιπόντος τοῦ ἐκ τῆς προφυλακίσεως ἐμπνεομένου σοβαροῦ φόβου καὶ ὑπὸ ἀντιξόους περιστάσεις, ὅλως ἄλλοῖα ἔσονται τὰ στατιστικὰ δεδομένα ;

Ἄλλὰ καὶ ἐτέρα σπουδαία ἀπορία προκύπτει, ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ, ἀφ' ἑνὸς τῆς εὐλόγου μερίμνης τοῦ νομοθέτου, περὶ ἀποκαλύψεως τῆς ἀληθείας, καὶ τῆς ἀξιώσεως τοῦ ἰδίου (χρονολογουμένης ἤδη ἀπὸ τῆς ἐπισηφίσεως τοῦ Νόμου ΒΩΖ' τῆς 11 Φεβρουαρίου 1901) ὅπως αἰτιολο-

γῆται ὠρισμένως, ἐν τῷ ἐντάλματι τῆς φυλακίσεως, ὁ φόβος ἐντεύξεως τοῦ κατηγορουμένου μετ' ἄλλου, ἐπὶ βλάβῃ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἀληθείας ἀφ' ἑτέρου, ὑποτιθεμένου πάντοτε, ὅτι ὑποχρεοῦται νόμῳ ὁ ἀνακριτὴς νὰ ἐκθέσῃ, ἐν σαφηνεῖα καὶ λεπτομερεῖα, τὰ πραγματικὰ γεγονότα, ἐφ' ὧν θεμελιοῦται, κατὰ τὴν κρίσιν του, ὁ τοιοῦτος φόβος, καὶ δὲν ἀναλύεται ἢ ἀξίως αὕτη, εἰς τὴν ἐν τῷ ἐντάλματι καταχώρισιν διακένου ἐννοίας φρασεολογίας, ἐπαναλαμβανούσης ἀπλῶς τὴν σχετικὴν διάταξιν τοῦ νόμου, τοῦθ' ὅπερ ἀνάξιον σοβαροῦ νομοθέτου εἶναι καὶ νὰ ὑποτεθῇ κἄν· ἔγκειται δὲ ἡ ἀπορία αὕτη ἰδίᾳ εἰς τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ δυναμένου νὰ συγκλώσῃ τὰς καθ' ἑαυτὰς ἀσυγκλώστους καὶ ἀδυσωπήτως ἀλληλοσυγκρουομένας, ἐννοίας ταύτας, ἐν τῇ πιστῇ ἐφαρμογῇ τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ νόμου, τρόπου· λ.χ. προκειμένης κατηγορίας ἐπὶ κλοπῇ καθ' ἣν ἀναφαίνονται ὑπόνοιαι, ὅτι ὁ (κατ)μενος συναινούμενος μετ' ἄλλων, δυνατόν νὰ συγκαλύψῃ τὴν ἀλήθειαν, πῶς δυνηθῇσονται οἱ ἄρμόδιοι, τὸ μὲν νὰ ἐξυπηρετήσωσι τὴν προέχουσαν μέριμναν τοῦ νομοθέτου περὶ ἀποκαλύψεως τῆς ἀληθείας, τὸ δὲ νὰ ἀνταποκριθῶσιν εἰς τὴν ἀξίωσιν τοῦ ἰδίου, ὅπως αἰτιολογήσωσιν ὠρισμένως τὸν κρύφιον φόβον τῶν, περὶ βλάβης τῆς ἀποκαλύψεως ταύτης, ἐν τῷ ἐντάλματι τῆς φυλακίσεως; Ἄν προβῶσι, διὰ καταχωρίσεως ἐν αὐτῷ, τῶν δικαιολογούντων τοὺς σχετικὸς φόβους αὐτῶν πραγματικῶν γεγονότων, (σαφοῦς καὶ ὠρισμένης) εἰς ἀποκαλύψεις συναφεῖς, δὲν προσκρούουσιν ἄρα γε εἰς τὴν περὶ ἀποκαλύψεως τῆς ἀληθείας μέριμναν τοῦ νομοθέτου; Ἄν τοῦναντίον, ὑποτεθῇ ὅτι εἰς ἀόριστον καὶ ἀσαφῇ δικαιολογίαν τῶν ἐν λόγῳ πραγματικῶν γεγονότων ἤθελον προβῇ, συμμορφοῦνται ἄρα γε πρὸς τὴν ἐπιβεβλημένην αὐτοῖς νόμῳ ὑποχρέωσιν περὶ ὠρι-

σμένης αἰτιολογίας ἐν τῷ ἐντάλματι φυλακίσεως ; Κατὰ τὴν Γερ. Δικ. τοῦ 1877 § 112 abs. 1. Satz 1. ὁ φόβος τῆς συγκαλύψεως τῆς ἀληθείας διὰ συμπαιγνίας (Kallusionsgefahr) ἐκρίθη ἀρχῇθεν ὡς δικαιολογητικὸς λόγος τῆς προφυλακίσεως, εἰς τοῦτο δὲ συμφρονοῦσι κατ' ἀρχὴν αἱ προταθεῖσα σχετικαὶ μεταρρυθμίσεις (§ 110 abf. 1 τοῦ Νομοσχεδίου). ὅμως καθορίζουσι τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς ἡ ἀποκάλυψις τῆς ἀληθείας δυσχεραίνεται, ὑφρεστώσας, ὅσας οὖν ὁ κατηγορούμενος διὰ καταστροφῆς τῶν ἰχνῶν τοῦ ἀδικήματος ἢ ἐπιδράσεως ἐπὶ τῶν μαρτύρων ἢ συναιτίων, ἐπιδιώκει τὴν συγκάλυψιν ταύτης (durch Vernichtung von Spuren der Tat durch beeinflussung' von zeugen oder Mitschuldigen die Ermittlung der Wahrheit erschweren werde.

Ἐπίσης, δὲν φρονοῦμεν ὅτι κατὰ τὰς ἐν § 3 τοῦ ἄρθ. 208 τοῦ ν. ν. ἀναφερομένας περιπτώσεις δικαιολογεῖται ὁ ἐντελής ἀποκλεισμός, ὡς λόγου συνεπαγομένου τὴν προφυλάκισιν, τοῦ φόβου δραπετεύσεως τοῦ κατηγορουμένου, ἀφοῦ, αἱ κατὰ ταύτας κατὰ τὸν Ποιν. ν. καταψηφιστέαι ποιναί, δύνανται ν' ἀνέλθωσι, κατ' ἀνώτατον ὅρον, καὶ εἰς πενταετῇ φυλάκισιν, οὐδὲ κατέρχονται κάτω τῶν 3 μηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθ. 410, ἐὰν τὸ πῦρ δὲν ἐξεργάγη, καὶ τῶν 6 μηνῶν, ἐκτραγέντος τοῦ πυρός, καὶ μόνον ἐπὶ κλοπῆς καὶ φθορᾶς ξένης ιδιοκτησίας δύναται κατελθεῖν καὶ μέχρι τῶν 3 ἡμερῶν, τὸ δὲ μέγεθος τῶν ἐπαπειλουμένων ποινῶν τούτων, οὐδαμῶς ἀποκλείει τὸν φόβον δραπετεύσεως τοῦ κατηγορουμένου ἡμεδαποῦ ἢ καὶ τοῦ κεκτημένου ἱκανὴν ἀκίνητον ιδιοκτησίαν ἐν Ἑλλάδι ἁλλοδαποῦ. Ἡ ἐνδεχομένη, κατὰ τῶν προεκτεθέντων περὶ τῆς ὀρθότητος, τῶν ἐπαγομένων εἰς τὸ τέως ἐν ἰσχύϊ Δικονομικὸν καθεστῶς, μεταρρυθμίσεων, ἀντίρρησης, ὅτι

μετὰ τὰ διὰ τοῦ περὶ φανεράς ἀνακρίσεως θεσμοῦ, χορηγηθέντα τῷ κατηγορουμένῳ δικαιώματα, ὅπως πλήρη λάβῃ γνῶσιν τῆς σχετικῆς δικογραφίας, ἢ σκέψῃς ὅτι διὰ τῆς ἀξιουμένης παρὰ τοῦ νομοθέτου ὠρισμένης αἰτιολογίας τοῦ ἐντάλματος φυλακίσεως δυσχεραίνεται ἡ ἀποκάλυψις τῆς ἀληθείας, χιμαιρική ἀποβαίνει, δυνατόν νὰ ἦ οὐσιαστικῶς βάσιμος· οὐχ' ἦττον καὶ διὰ ταύτης, ἔτι μᾶλλον, ἐμπεδοῦται ἡ γνώμη, ὅτι ὑπὸ τὸ κρατοῦν δίκαιον ἡ περὶ ἀποκαλύψεως τῆς ἀληθείας, μέριμνα τοῦ νομοθέτου, ἐν ὑστάτῃ μοίρᾳ ἐτέθη. Ἡδύνατο μάλιστα, κατὰ προσθήκην, ν' ἀντιταχθῇ εἰς τὴν ἀντίρρησην ταύτην, ὅτι κατὰ τὴν συνείδησιν τοῦ νομοθέτου, αἱ ἐπαγόμεναι μεταρρυθμίσεις, καθὼς καὶ ὁ θεσμὸς περὶ φανεράς ἀνακρίσεως, θάλλουσι τὰ μᾶλλον τὴν ἀποκάλυψιν τῆς ἀληθείας, ἀδιαφόρως τοῦ ζητήματος, ἂν αὕτη οὐσιαστικῶς εἶναι ὀρθὴ ἢ πεπλανημένη, τοῦθ' ὅπερ, ἡ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν πεῖρα, θέλει καταδείξει, ἐν προσεχεῖ μέλλοντι χρόνῳ, ὅν ἔχεται βασιμότητος.

Ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς διατυπώσεως τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τῆς § 3 τοῦ κατὰ τὸν ν. νόμον 208 ἄρθ. Ποιν. Δικ. καθ' ἣν «κατ' ἀγυρτῶν γενομένων αὐτουργῶν ἢ συναιτίων κλοπῆς (ἄρθ. 373 Π. Ν.) καὶ μὴ συντρεχόντων τῶν ἀνωτέρω περιορισμῶν» ἐπιτρέπεται προφυλάκισις, προκύπτει, ὅτι ὁ νομοθέτης οὐσιώδη εἰσάγει καινοτομίαν εἰς τὸ τέως ἐν ἰσχύϊ ἐδ. 2 τῆς Ποιν. Δικ. κατὰ τὸ ὅποῖον «οἱ τιμωρηθέντες ἤδη ἐπὶ ἀγυρτεία» ὑπέκειντο εἰς προφυλάκισιν, κατηγορούμενοι ἐφ' οἱ ὁρδήποτε πλημμελήματι, διότι κατὰ ταύτην δὲν ἀπαιτεῖται, ὡς τὸ πρὶν, προηγουμένη τιμωρία ἐπὶ ἀγυρτεία, δηλονότι καταδικαστικὴ ἀπόφασις καταγινώσκουσα ποινὴν ἐπὶ ταύτῃ καὶ ἔκτισις τῆς τοιαύτης ποινῆς, ὅπως ὁ αὐτουργὸς ἢ συναιτίος κλοπῆς

προφυλακισθῇ, ἀλλ' ἀρκεῖ νὰ συντρέχωσι κατ' αὐτοῦ, κατὰ τὴν κρίσιν τῶν ἀρμοδίων ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων, τὰ ἀποτελοῦντα τὴν ἀγυρτεῖαν στοιχεῖα, δηλονότι ὁ αὐτουργὸς ἢ συναίτιος κλοπῆς, νὰ μὴ ἔξη ὥρισμένην ἢ μόνιμον κατοικίαν, μηδὲ συγκεχωρημένην τινὰ ἀσχολίαν ἢ μέσα διατροφῆς, περιπλανᾶται δὲ εἰς τὴν χώραν (ἀρθ. 664 Π. Ν.)

Ἀφοῦ ὅμως, κατὰ τὴν ὀρθοτέραν θεωρητικῶς ἐκδοχὴν, ἡ ἀγυρτεῖα ἀπεκρούσθη ὑπὸ τοῦ νομοθέτου, ὡς λόγος δικαιολογῶν ἐν γένει τὴν προφυλάκισιν ἐπὶ πλημμελημάτων, τινος ἕνεκα λόγου, μόνον προκείμενου περὶ κλοπῆς, καθιεροῦται ἡ ἀπύτομος ἐξαίρεσις, νὰ προφυλακίζωνται οἱ ἀγύρται, ἀδιαφόρως τοῦ ἂν συντρέχωσιν οἱ λοιποὶ περιορισμοὶ, οἱ ἀπαιτούμενοι ὅσοι ἀφορᾷ τοὺς αὐτουργοὺς ἢ συναιτίους τῶν ἐν ἀρθ. 410, 412 καὶ 421 Π. Ν. πλημμελημάτων;

Ἄν ὑποτεθῇ ὡς τοιοῦτος, ἡ ἀποτροπὴ διαπραξέως ἐτέρων ἀξιοποίνων πράξεων (zur Verhütung weitere strafbare) ὅστις εἰρήσθω καὶ ἐν Γερμανίᾳ ἐκρίθη ὡς προσήκων μόνον ἐπὶ στρατιωτικῶν ἀδικημάτων, ἕνεκα τῆς ἰδιαζούσης ὑπερσσιακῆς σχέσεως, ἀπεκρούσθη δὲ ἐφ' ὅλων τῶν λοιπῶν, ἀποκλείεται ἡ ὑπόνοια ὅτι οἱ ἀγύρται ρέπουσιν ἀπὸ χαρρακτῆρος εἰς τὴν διάπραξιν οἵασδήποτε ἀξιοποίνου πράξεως, καθὼς καὶ τῶν ἐν ἀρθ. 412, 410 καὶ 421 Ποιν. Ν. ἀναφερομένων; Ἐν ἡ δὲ περιπτώσει κατηγοροῦνται οἱ ἀγύρται, ὡς αὐτουργοὶ ἢ συναίτιοι πλημμελημάτων ἀναγομένων κατ' εἶδος εἰς τὰ κατὰ τῆς ἀλλοτρίας περιουσίας ἀδικήματα, δὲν συντρέχει τάχα ὁ φόβος, ὅτι τάχιστα θέλουσι διαπραξέει καὶ κλοπᾶς; Πῶς δὲ δικαιολογεῖται τότε ἡ μὴ προφυλάκισις τούτων;

Ἀφ' ἐτέρου, ἡ ὑπόθεσις ὅτι δικαίολογητικὸς λόγος

τῆς προφυλακίσεως τῶν ἀγυρτῶν, εἶναι ὁ εὐλογος, λόγῳ τοῦ χαρακτηῖρος αὐτῶν, φόβος δραπετεύσεως, δὲν φρονούμεν ὅτι διαλύει τοὺς προεκτεθέντας καὶ ἄλλους προσομοίους ἐνδοιασμοὺς, περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς εἰρημένης ἐξαιρέσεως, τὸ τοιοῦτον· διότι, ὁ ἐν λόγῳ φόβος δραπετεύσεως τῶν ἀγυρτῶν, δὲν ἀποκλείεται, προκειμένου, περὶ οἰουδήποτε σοβαρὰν συνεπαγομένου ποινὴν, πλημμελήματος, ἐκτὸς τῶν ἐν ἀρθρ. 410, 412 καὶ 421 Π. Ν. ὡς πρὸς τὰ ὁποῖα ὁ νομοθέτης, καθ' ἃ προσίρηται, μόνον τὸν φόβον ἐντεύξεως μετ' ἄλλου κλπ. (Kollusions-gefahr,) ἀποδέχεται, ὡς λόγον προφυλακίσεως, καίπερ οὐσιαστικῶς καὶ φόβου καταδήλου, δραπετεύσεως τῶν ἀγυρτῶν, κατὰ τὰς μνησθείσας περιπτώσεις, ὑφ' ὧν. Ἀλλὰ καὶ ἑτέραν, ἐπιβλαβὴ συνέπειαν ἀπὸ πρακτικῆς ἀπόψεως, συνεπάγεται ἡ προφυλάκισις κατηγορουμένου τινὸς ὡς ἀγύρτου, ἐπικυρωθεῖσα τυχὸν διὰ βουλεύματος τοῦ συμβουλίου τῶν Ἐφετῶν (Ἄρθρ. 228 § 2 τοῦ ν. γ.) ὅτι τίκεται ἐναντίον αὐτοῦ, εἰσαγομένου μεταγενεστέρως, ὅπως δικασθῇ ἐπὶ ἀγυρτεία, ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου Πταισματοδίκου, σπουδαῖον πρόκριμα, ὅπερ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἔξει ὡς συνέπειαν, τὴν ἀφρευκτον καταδίκην του, διότι, ὡς αὐτονόητον, ἀδύνατον νὰ μὴ διατεθῇ δυσμενῶς ὁ δικάζων δικαστὴς ἐκ τοῦ τοιούτου προηγουμένου.

Ὅσοι ἀφορᾷ τὴν ἐν § 4 διάταξιν τοῦ Ν. νόμου, καθ' ἣν ἐπιβάλλεται προφυλάκισις «κατ' ἀνθρώπων, οἵτινες ὅ τὸ πολὺ ἔτη πρὸ τῆς πράξεως, ἐτιμωρήθησαν ἤδη ἐπὶ τῇ αὐτῇ πράξει, διὰ ποινῆς ἀνωτέρας τῆς φυλακίσεως ἐνὸς μηνὸς» παρατηροῦμεν ὅτι πάνυ ὀρθῶς καθωρίσθη ἀνώτατον χρονικὸν ὄριον, ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς προτέρας ποινῆς ἀρχόμενον, πέραν τοῦ ὁποίου δὲν λαμβάνεται ὑπ'

ᾧψει, ὡς λόγος προφυλακίσεως τοῦ κατηγοροῦ»ένου ἐπὶ τῇ αὐτῇ πράξει, ἢ προηγουμένη τιμωρία αὐτοῦ, ὡς ἐπίσης ὁρθῶς καθωρίσθη ὅτι αὕτη δέον νὰ ἀφορᾷ τὴν αὐτὴν κατ' εἶδος πράξιν. (Ἄρθ. 111 Π. Ν. 120 καὶ 121 ὡς μετερρρυθμίσθησαν διὰ τοῦ ΓΧΕΖ' νόμου 24 Μαρτίου 1910 ἐρμηνευθέντος αὐθεντικῶς διὰ τοῦ Νόμου ΓΨΟΖ' (3977) 11 Μαΐου 1911.

Σημειωτέον, ὅτι κατὰ τὸ δημοσιευθὲν, κατὰ τὰ τέλη Νβρίου π. ἔ. παρὰ τοῦ ἐν Αὐστρία ἐπὶ τῆς Δικ. Ὑπουργοῦ, προσχέδιον μεταρρρυθμίσεων, τοῦ Αὐστριακοῦ Ποιν. Δικαίου, καθιεροῦται, κατὰ τῶν καθ' ὑποτροπὴν ἐγκληματιῶν, ὡς ἐξασφαλιστικὸν ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἀσφαλείας, μέτρον, ἡ φύλαξις (Verwahrung) ἐπιβαλλομένη παρὰ τοῦ πρωτοβίθιμου Δικαστηρίου, πρὸ τῆς ἐκτίσεως τῆς ποινῆς, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐκτελέσεως, μετ' ἀκρόασιν τοῦ Εἰσαγγελέως καὶ τῶν ἐκτελεστικῶν ὀργάνων, καὶ δυναμένη νὰ ἀνακληθῇ, τῇ αἰτήσει τοῦ Εἰσαγγελέως ἢ τοῦ ὑπὸ φύλαξιν κατηγορουμένου, ὑποβαλλομένη, μετὰ παρέλευσιν δετίας, ἐνώπιον τοῦ ἰδίου Δικαστηρίου, ἐπιτρέποντος εἴτε ὀριστικῶς εἴτε ὑπὸ ὄρους, τὴν ἀπόλυσιν, ἣτις κατὰ τὴν τελευταίαν περίπτωσιν ὑπόκειται ἐπίσης εἰς ἀνάκλησιν ἐντὸς δετίας Deüt. Jur. Zeit ving XV. N° 1 σελ. 45.

Ἡ § 5 τοῦ ν. νόμου, ἐπιβάλλουσα τὴν προφυλάκισιν παντὸς συναιτίου ἢ συνεργοῦ ζωοκλοπῆς, ἀδιακρίτως μικρῶν ἢ μεγάλων ζώων, τέμνει αὐθεντικῶς τὴν ἀναφυσῆσαν ἐν τῇ δικαστηριακῇ ἐρμηνείᾳ διχογνωμίαν, περὶ τοῦ νομίμου τῆς προφυλακίσεως τῶν ζωοκλοπτῶν μικρῶν ζώων (ἄρθ. 4 τοῦ Σ. Α. νόμου 27 Ἀπριλίου 1867).

Αἱ διὰ τοῦ ἄρθ. 228 τοῦ ν. νόμου εἰσαγόμεναι εἰς τὸ τέως ταυτίριθμον καὶ ἐν ἰσχύει, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ΒΓΕ' νόμου τῆς 11 Ἰουλίου τοῦ 1892, ἄρθ. τῆς Ποιν. Δικ. καινοτομίαι, ἔγκεινται εἰς τὸ ὅτι δὲν ἀποφαίνεται εἰς τὸ ἐφεξῆς τὸ συμβούλιον τῶν Πλημμελειοδικῶν ἀμετακλήτως, ὡς τὸ πρὶν, ἐν ᾗ περιπτώσει ἀποκρούσῃ τὴν διαρκούσης τῆς ἀνακρίσεως, ὑποβαλλομένην αὐτῷ ὁμόφωνον τοῦ ἀνακριτοῦ καὶ Εἰσαγγελέως, πειθομένων ὅτι ἐξέλιπεν ὁ λόγος τῆς προφυλακίσεως τοῦ κατηγορουμένου, αἵτησιν περὶ προσωρινῆς ἀποφυλακίσεως αὐτοῦ, ἀλλ' ὑπόκειται τὸ σχετικὸν βούλευμα εἰς ἀνακοπὴν, ἀσκουμένην παρὰ τοῦ Εἰσαγγελέως μόνον κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς καὶ τὴν προθεσμίαν τοῦ ἄρθ. 260 καὶ ἐφεξῆς Π. Δ. καὶ ὅτι εἰς μόνον τὸν κατηγορούμενον ἐπετράπη ἀνακοπὴ ἣτις γίνεται συντασσομένης ἐκθέσεως παρὰ τῇ γραμματεῖ τῶν Πλημμελειοδικῶν, διαβιβάζεται δὲ παρὰ τούτου πρὸς τὸν ἀρμόδιον παρ' Ἐφέταις Εἰσαγγελέα, παρ' οὗ καὶ εἰσάγεται ἀμελλητὶ εἰς τὸ συμβούλιον τῶν Ἐφετῶν, δὲν ἔχει δὲ ἀνασταλτικὴν δύναμιν.

Ἀντιπαρερχόμενοι τὴν παρατήρησιν ὅτι ἀντὶ τοῦ ρήματος **διαβιβάζεται** κλπ. ἔδει νὰ γείνη χρῆσις τοῦ **ὑποβάλλεται**, προκειμένου περὶ ἐνεργείας τοῦ γραμματέως τῶν Πλημμελειοδικῶν, πρὸς προΐσταμένην ἀρχὴν ἀπευθυνομένης, καθόσον φρονοῦμεν ὅτι αἱ λέξεις δὲν δύνανται νὰ μεταβάλλωσι τὰ πράγματα καὶ συνεπῶς ὀφείλει ὁ γραμματεὺς τῶν Πλημμελειοδικῶν νὰ ὑποβάλῃ τὴν σχετικὴν ἀνακοπὴν ἐν ἡμικλίστῳ χάρτι, ἐπαγόμεθα εἰς τὴν παρὰ τοῦ ν. νόμου γενομένην ἀποδεκτὴν ῥύθμισιν τῶν πραγμάτων ἐν προκειμένῳ τὰς ἐξῆς παρατηρήσεις.

Ἀφοῦ ἡ κατὰ τοῦ ἐντάλματος φυλακίσεως (ἐπιτραπέισα μόνον τῷ κατηγορουμένῳ ἀνακοπῇ, ἢ οὐ μόνον διὰ τυπι-

κοὺς, ὡς μέχρι τοῦδε, ἀλλὰ καὶ δι' οὐσιαστικοὺς λόγους) ἐπιτρέπεται, ἔδει νὰ υποχρεωθῇ νόμῳ, ὁ ἐνώπιον τοῦ ὁποίου συντάσσεται αὕτη γραμματεὺς τῶν Πλημμελειοδικῶν, νὰ γνωστοποιῇ ταύτην ἐπίσης ἀμελλητὶ τῷ ἀρμοδίῳ ἀνακριτῇ, ὅπως σπεύσῃ οὗτος καὶ υποβίβῃ τῇ παρ' Ἐφέταις Εἰσαγγελεῖ ἐγκαίρως καὶ τὴν σχετικὴν δικογραφίαν, διότι ἄλλως, προκειμένου μάλιστα περὶ υποθέσεως ἀνακρινομένης παρ' ἀνακριτοῦ ἀπέχοντος μακρὰν τῆς ἔδρας τοῦ Ἐφετείου, μέχρις οὗ οὗτος, εἰδοποιούμενος παρὰ τοῦ Εἰσαγγελέως, προβῇ εἰς τὴν υποβολὴν τῆς σχετικῆς δικογραφίας καὶ περιέλθῃ αὕτη εἰς χεῖρας τούτου κλπ. θὰ διαρρεύσῃ ἀναγκάως οὐχὶ μικρὸν διάστημα χρόνου ἐπὶ ματαίῳ, τοῦθ' ὅπερ ἐκ προκαταβολῆς ματαιοῖ τὴν μέριμναν τοῦ νομοθέτου ὅπως ὡς τάχιστα ἀποφαίνηται τὸ συμβούλιον τῶν Ἐφετῶν ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ ἀνακοπῶν.

Ἐκτὸς τούτου ἡ Δικονομικὴ ἐξέλιξις ἐν προκειμένῳ, ἔξει, ὡς ἄφρευκτον συνέπειαν, τὴν διακοπὴν τῆς προόδου τῶν ἀνακρίσεων κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς παρὰ τοῦ ἀνακριτοῦ πρὸς τὸν παρ' Ἐφέταις Εἰσαγγελέα υποβολῆς τῆς δικογραφίας, μέχρι τῆς ἐπανόδου ταύτης ἐπιστραφείσης παρὰ τοῦ δευτέρου εἰς χεῖρας τοῦ πρώτου, χρονικὸν διάστημα ἀπὸ πρακτικῆς ἄρα ἀπόψεως ἡ ἀνακοπὴ κέκτηται ἀνασταλτικὴν δύναμιν διὰ τὴν πρόοδον τῆς ἀνακρίσεως, ἥτις ἔστιν ὅτε, δύναται νὰ ἀποβῇ ἐπιβλαβεστάτη εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας, ὁ δὲ ἐνδιαφερόμενος εἰς τὴν συγκάλυψιν ταύτης ἔνοχος κατηγορούμενος, πεπεισμένος ἐκ προκαταβολῆς ὅτι ἀδύνατον νὰ ἐπιτύχῃ τὴν προσωρινὴν ἀποφυλάκισίν του, εἴτε καὶ ἀποκρουσθείσης ταύτης, καὶ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἡ παράτασις αὐτῆς, λαμβανομένης πάντοτε ὑπ' ὄψει εἰς τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς καταγνώσθησομένης αὐτῇ ποινῆς καὶ συμψηφισομένης ἐν ταύτῃ,

κατὰ τὸν σχετικὸν εἰδικὸν νόμον, δὲν δύναται ν' ἀποβῇ οὐσιαστικῶς ἐπιβλαβὴς αὐτῷ, σπανιώτατα θὰ παραλείπη τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐνδίκου τούτου μέσου κατὰ τοῦ ἐντάλματος τῆς φυλακίσεως, ὅσakis κρίνει ὅτι ἡ δικαστὴ τῆς ἀνακρίσεως ἐπικαιρὸς εἶναι διὰ τὰ ἴδια συμφέροντα.

Quid δὲ juris ἂν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀνακρίσεως τῆς προόδου τῆς ἀνακρίσεως, ἔνεκα τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς δικογραφίας πρὸς τὸ συμβούλιον τῶν μακρὰν τῆς ἔδρας τοῦ ἀνακριτοῦ ἐδρευόντων Ἐφετῶν, προσαχθῶσιν ἐνώπιον τούτου, συλληφθέντες συνεπείᾳ ἐντάλματος τοῦ ιδίου, ἕτεροι συναυτουργοὶ ἢ συναίτιοι ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἀδικήματι μετὰ τοῦ ἀνακρίσαντος τὸ ἐντάλμα τῆς προφυλακίσεως κατηγορουμένου, ἀδυνατεῖ δὲ ὁ ἀνακριτής, ἐλλείψει σχετικῆς δικογραφίας, τῆς ὁποίας ἄλλως δικαιοῦνται οἱ συλληφθέντες κατὰ τὸν ἄρτι ψηφισθέντα νόμον νὰ λάβωσι γινῶσιν, ν' ἀπαγγείλῃ τοῖς συλληφθεῖσι τὴν δέουσαν κατηγορίαν, εἴτε διότι, ἀναλαβὼν ἄρτι τὴν τέως παρ' ἐτέρου συναδέλφου του διενεργουμένην ἀνάκρισιν, ἀγνοεῖ τελείως τὴν ὑπόθεσιν, εἴτε διότι ἀδυνατεῖ νὰ συγκρατήσῃ ἐν τῇ μνήμῃ του, τὰ ἀπαράτητα πρὸς τοῦτο στοιχεῖα, ὡς συνήθως συμβαίνει, προκειμένου περὶ πολυασχόλων ἀνακριτικῶν γραφείων, εἴτε τέλος διότι, ἀρνεῖται ὁ κατηγορούμενος νὰ ἀπολογηθῇ πρὶν ἢ λάβῃ γινῶσιν τῆς δικογραφίας;

Πῶς τηρηθῆσεται ἡ ἐπιτακτικὴ διάταξις τοῦ ἄρθ. 5 τοῦ ἀναθεωρηθέντος Συντάγματος, ὅπως ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς συλλήψεως, ἂν δὲ αὕτη ἐγένετο ἐκτὸς τῆς ἔδρας τοῦ ἀνακριτοῦ, ἐντὸς τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου πρὸς μεταγωγὴν χρόνου, ἐκδώσῃ ὁ ἀνακριτής κατὰ τοῦ συλληφθέντος ἐντάλμα φυλακίσεως, ὑπὸ τὰς προεκτεθείσας προϋποθέσεις, ἀφοῦ ἀγνοῶν τὴν δικογραφίαν

ἀδυνατῇ νὰ ἀπαγγεῖλῃ αὐτῷ τὴν προσήκουσαν κατηγορίαν, καὶ νὰ ἐξενέγκῃ ἀτομικὴν γνώμην περὶ τῆς προφυλακίσεως ἢ μὴ τοῦ κατηγορουμένου, εἴτε οὗτος ἀρνεῖται ν' ἀπολογοθῇ πρὶν ἢ λάβῃ γνώσιν τῆς δικογραφίας, τὴν ὁποίαν ἀδυνατεῖ ἐκεῖνος νὰ τῷ χορηγήσῃ, ἅτε μὴ κατέχων ταύτην; Ὅφειλει ὅρα γε εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, ὑποτιθεμένου ὅτι κατωρθώθη ἡ ἀπαγγελία τῆς προσήκουσας καὶ νομίμου, ἐλλείψει ἀντιρρήσεως, κατηγορίας τῷ κατηγορουμένῳ νὰ ἀσπασθῇ, ἀνάγκῃ πειθόμενος, ἀναντιρρήτως τὴν σχετικὴν περὶ προφυλακίσεως γνώμην τοῦ εἰσαγγελέως; Ἄλλ' ἂν καὶ οὗτος ἄγνοῇ ἐπίσης τὴν δικογραφίαν, ἅτε οὐδέποτε λαβὼν γνώσιν ταύτης, τί γενήσεται;

Καθ' ὅλας τὰς προεκτεθείσας προϋποθέσεις, αἵτινες δὲν εἶναι καὶ αἱ μόναι ἐνδεχόμεναι, ἐν τῷ πρακτικῇ ἐνδείκνυται ἐκ τοῦ ἄρθ. 5 τοῦ Συντάγματος πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐπαπειλούμενων παρὰ τοῦ ἰδίου κατὰ τῶν παραβατῶν τῶν σχετικῶν διατάξεων, δεινῶν ἐπιβλαβῶν συνεπειῶν, ὡς μόνῃ λύσει, ἡ ἀναγκαστικὴ ἀπόλυσις τοῦ κατηγορουμένου, παρελθόντος ἀπράκτου τοῦ τριημέρου, ὅστις ἐκ τῆς προηγηθείσης συλλήψεως αὐτοῦ συνετισθεὶς θέλει σπεύσει νὰ δραπετεύσῃ, εἰς ἐξασφαλίζον τὸν κίνδυνον νέας συλλήψεως, μέρος τῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς καὶ οὕτως ματαιώσῃ τὴν μέριμναν τοῦ νομοθέτου περὶ μὴ διαφυγῆς τῶν ἐγκληματιῶν ἀπὸ τῆς νομίμου ποινῆς, ἥτις τὰ μᾶλλον ἐμπεδοῖ τὴν πεποιθήσιν τῶν πολιτῶν ἐπὶ τὴν ἴσην ἐφαρμογὴν τῶν νόμων, πραγματοποιουμένη.

Συνδυαζόμενα δὲ τὰ ἐκ τοῦ τοιούτου διακανονισμοῦ τῶν πραγμάτων, κατὰ τὴν ἀντίληψιν τοῦ νεαροῦ νομοθέτου, ἀπορρέοντα πάντως δεινὰ ἄτοπα, πρὸς τὴν σκέψιν ὅτι μετὰ τὴν ἐπὶ τὸ ἐπιεικέστερον παρὰ τοῦ ἰδίου

ρύθμισιν τῶν περιπτώσεων τῆς προφυλακίσεως ἐγγένει
ἄρθ. 207, 208, ἔτι δὲ καὶ πρὸς τὰ συνεπεῖα τοῦ περὶ φα-
νεῤῃς ἀνακρίσεως θεσμοῦ χορηγηθέντα τῷ κατηγορου-
μένῳ δικαιώματα, παρέλκει ἴσως οὐσιαστικῶς ἢ χορήγη-
σις δικαιώματος ἀνακοπῆς τῷ ἰδίῳ κατὰ τοῦ ἐντάλματος
τῆς φυλακίσεως, μάλιστα δὲ μεταβιβαζούσης τὰ σχετικὰ
παράπονα ἀπ' εὐθείας ἐνώπιον τοῦ συμβουλίου τῶν
᾽Ζφετῶν, τοῦθ' ὅπερ ἰδίᾳ ἀνυπερβλήτους παρεμβάλλει
ἔνεκα τῶν προεκτεθέντων λόγων δυσχερείας εἰς τὴν εὐ-
ρυθμον λειτουργίαν τοῦ νέου δικονομικοῦ καθεστῶτος ἐν
τῇ ποινικῇ ὕλῃ, χωρὶς καὶ νὰ ὑπάρχῃ ἀποχρῶν πρὸς
τοῦτο λόγος, ἅτε τῶν συμβουλίων τῶν πλημμελειοδικῶν
παρεχομένων πᾶσαν ἐγγύησιν ὅπως ἀποφαίνονται ἀμετα-
κλήτως ἐπὶ παρομοίων ζητημάτων, ἐνδείκνυται τὸ συμ-
πέρασμα, ὅπως εὐχρηστῇ τις, ὡς ταχίστην, τὴν μεταρρύθ-
μισιν τοῦ νεαροῦ νόμου κατὰ τρόπον σοβοῦντα τὰ εἰρη-
μένα ἄτοπα, ἀκόμη καὶ διὰ τὸν λόγον, ὅτι τελείως πα-
ρῶφθη ἐν προκειμένῳ ἢ ἐπιβάρυνσις τῶν συμβουλίων
τῶν ᾽Εφετῶν διὰ πληθώρας ἐργασίας, παρακωλυούσης
τὴν ἀπαραίτητον πρὸς ὀρθὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης
ἐνημερότητα.

᾽Αρθ. 236, 237.

Κατὰ τὸ ἄρθ. 6 τοῦ ἀναθεωρηθέντος Συντάγματος
«ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων δύναται πάντοτε τὸ συμβού-
λιον τῶν Πλημμελειοδικῶν, τῇ αἰτήσει τοῦ προφυλακι-
σθέντος νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀπόλυσιν τούτου ἐπὶ ἐγγυήσει
ὀριζομένη διὰ δικαστικοῦ βουλεύματος, καθ' οὗ ἐπιτρέ-
πεται ἢ ἀνακοπή. Οὐδέποτε ἐπὶ τῶν ἐγκλημάτων τούτων
ἢ προφυλάκισις δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τῶν τριῶν
μηνῶν.» ᾽Αρα δὲν ἀκριβολογεῖ ὁ νομοθέτης ἀποφαινόμε-
νος «ὅτι ἢ δι' ἐγγυήσεως ἀπόλυσις δὲν συγχωρεῖται ποτὲ

ἐπὶ κακουργημάτων τιμωρουμένων μὲ δεσμὰ διὰ βίου ἢ πρόσκαιρα, διότι καὶ ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων αἱ ποιναὶ τῶν διὰ βίου ἢ προσκαίρων δεσμῶν ἐφαρμοστέαι εἶναι ὡς ἐν ἄρθ. 123, 125, 127-130 κλπ. Π. Ν.

Κατὰ ταῦτα ὅθεν, αἰρομένης τῆς τέως ἐν ἰσχύει ἀπαγορεύσεως «ἄρθ. 236 ἐδ. 1. Ποιν. Δικ.» καθ' ἣν «ἡ προσωρινὴ ἀπόλυσις δὲν συγχωρεῖται ἐπὶ κακουργημάτων» καθὼς καὶ τοῦ ἐν § 2 τοῦ ἰδίου ἄρθ. ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου ΒΩΖ' τῆς 11 Φεβρουαρίου 1901 περιορισμοῦ, καθ' ὃν οἱ πλημμελοῦντες καθ' ὑποτροπὴν ἐστεροῦντο τοῦ δικαιώματος τῆς δι' ἐγγυήσεως προσωρινῆς ἀπολύσεως, ἀναγνωρίζεται ὑπὲρ τῶν κατηγορουμένων ἐπὶ πλημμελήματι, συνεπαγομένη κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθ. 208 τοῦ ν. νόμου προφυλάκισιν, ἢ ἐπὶ κακουργήματι τιμωρουμένῳ δι' εἰρκτικῆς, τὸ δικαίωμα ἀπολύσεως προσωρινῆς, καὶ μόνον, συντρεχούσης βασίμου ὑπονοίας ὅτε οὗτοι ἀπολυόμενοι θέλουσι δυσχεράνει τὴν ἀνάκρισιν πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας, ἢ ἐξαλείψει ὅπωςδήποτε τὰ ἴχνη τῆς κολασίμου πράξεως, εἰδικῶς δικαιολογοιμένης ἐν τῷ βουλευματι, ὀφείλει τὸ συμβούλιον νὰ ἀρνηθῇ ταύτην· ἄρα καὶ προκειμένου περὶ κατηγορουμένων καταχρησαμένων προτέρας προσωρινῆς ἀπολύσεως, ἢ ἀγυρτῶν ἢ ἄλλως ἀγνώστων ἢ ἐπικινδύνων ἐκ τοῦ χαρακτηρος αὐτῶν εἰς τὴν κοινὴν ἀσφάλειαν, ὑποπιπτόντων καθ' ὑποτροπὴν εἰς κακουργήματα τιμωρούμενα δι' εἰρκτικῆς ἢ πλημμελήματα βαρέα, ὀφείλει τὸ συμβούλιον ν' ἀποδεχθῇ τὴν περὶ ἀπολύσεως προσωρινῆς αἵτησιν αὐτῶν, ἀπολείπεται δὲ τούτῳ ὡς μόνον ὄπλον κατὰ τῆς τυχόν ἀφεύκτως ἐπαπειλουμένης δραπετεύσεώς των εἰς μέρος ἐξασφαλίζον τὴν ἀτιμωρησίαν, ὁ καθορισμὸς τοῦ ποσοῦ τῆς ἐγγυήσεως (ὅπερ ἐπὶ πλημμελημάτων καὶ δὲν δύναται νὰ

ὑπερβῇ τὰς 800 δρ.) λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῶν προ-
εκτεθέντων στοιχείων, καθὼς καὶ ἡ ἐπιβολὴ περιοριστι-
κῶν ὅρων οἰωνδήποτε, οἱ σπουδαιότεροι τῶν ὁποίων εἰσὶν
ἐπὶ μὲν πλημμελημάτων, ὅτι δὲν θέλει ἀπομακρυνθῇ ὁ
κατηγορούμενος ἄνευ ἀδείας τοῦ ἀνακριτοῦ ἀπὸ τοῦ διὰ
τοῦ βουλευματος ὀριζομένου τόπου, ἐπὶ δὲ κακουργημά-
των ὅτι δὲν θέλει διαμείνειν ἐν ὀρισμένῳ τόπῳ !! Καὶ τέ-
λος τὸ χορηγούμενον παρὰ τοῦ ἄρθ. 245 τῷ συμβουλίῳ
δικαίωμα ν' ἀνακαλέσῃ τὴν προσωρινὴν ἀπόλυσιν τοῦ
κατηγορουμένου, συντρεχουσῶν τῶν ἐν τῷ ἰδίῳ καθορι-
ζομένων ρητῶν προϋποθέσεων !!

Ἐπὶ τούτοις λαμβανομένου ὑπ' ὄψει 1) ὅτι ὁ διακα-
νονισμὸς τῆς χορηγουμένης ἐπὶ τῇ προσωρινῇ ἀπολύσει
ἐγγυήσεως, κατὰ τρόπον, ἀφομοιοῦντα ταύτην πρὸς τὴν
διὰ τῆς φυλακίσεως τοῦ κατηγορουμένου παρεχομένην τῇ
πολιτείᾳ ἐγγύησιν ὑπὲρ τῆς ἐκτίσεως τῆς νόμῳ καταψη-
φιστέας ποινῆς, ἐστὶν ἀνθρωπίνως ἀδύνατος, 2) ὅτι αἱ
περιπτώσεις καθ' ἃς συνφθὰ τῷ ἄρθ. 208 τοῦ ν. νόμου
ἐπιτρέπεται προφυλάκισις ἐπὶ πλημμελήματι, τὸ μὲν λόγῳ
ποιότητος προσώπων, τὸ δὲ λόγῳ τῆς σοβαρότητος τῆς
συνεπείᾳ τῶν εἰδικῶν νόμων «ζωοκλοπῆς κλπ.» ἐπαπει-
λουμένης κατὰ τῶν αὐτουργῶν ἢ συνεργῶν ποινῆς, δυνα-
μένης νὰ ἐνταθῇ καὶ μέχρι πενταετίας, σοβαρὰς παρέχον-
ται ὑπονοίας περὶ ἐπικαιμένου κινδύνου δραπετεύσεως τῶν
κατηγορουμένων εἰς μέρος ἐξασφαλίζον τὴν ἀτιμωρησίαν.
Αἱ ὑπόνοιαι δὲ αὗται, προκειμένου περὶ κακουργήματος
κολαζομένου δι' εἰρκτῆς δυναμένης ἐπίσης καὶ μέχρι δε-
καετίας νὰ ἐνναθῇ μεταβάλλονται εἰς πιθανότητος ἀπίας.
3) Ὅτι εὐποροὶ κατηγορούμενοι, ἐπὶ μὲν πλημμελημάτων
ἀντὶ 800 τὸ πολὺ δραχμῶν, ἐπὶ δὲ κακουργημάτων, δι'
εἰρκτῆς κολαζομένων, ἀντὶ χρημάτων ἐν γένει, δύνανται

νά εξασφαλίσωσι τὴν διὰ δραπετεύσεως εἰς ἀσφαλὲς τῆς ἀλλοδαπῆς μέρος ἀτιμωρησίαν αὐτῶν, πρὸς ἐμπαιγμὸν τῆς δικαιοσύνης καὶ διάσεισιν τῆς κοινῆς συνειδήσεως ἐπὶ τὴν ἴσην ἐφαρμογὴν τῶν νόμων, **ἀποκλίνει** τις μᾶλλον εἰς ἀποδοχὴν τῆς παρὰ Γάλλοις γενομένης ἀποδεκτῆς ἀρχῆς, καθ' ἣν μόνον προκειμένου περὶ πλημμελημάτων κολαζομένων διὰ διετοῦς τὸ πολὺ φυλακίσεως «d' un emprisonnement inferieure à deux ans» ἀναγνωρίζεται δικαίωμα προσωρινῆς ἀπολύσεως — de droit — μέτιθι Garraud *Precis* § 402—404, ἥτις συνδυαζομένη πρὸς τὴν καθιερουμένην παρὰ τοῦ ἡμετέρου ν. νόμου ἀρχὴν τοῦ δυνητικοῦ καὶ ἐξαρτωμένου ἀποκλειστικῶς ἐκ τῆς δικαστικῆς κρίσεως, τῆς ἄνευ ἐγγυήσεως προσωρινῆς ἀπολύσεως τῶν προπεφυλακισμένων κατηγορουμένων, θ' ἀντεπεκρίνετο τελείως καὶ πρὸς τὸν ἀπόλυτον σεβασμὸν τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας καὶ τὴν, περὶ τιμωρίας τῶν ἐνόχων ἀξιοποίνου τινὸς πράξεως, ὀφειλομένην πάντως ἐνδελεχῇ μέριμνᾳ τῆς πολιτείας, ὡς ἄριστα θὰ ἐξυπηρέτει.

Ἡ τοιαύτη ρύθμισις τῶν πραγμάτων θὰ συνῆδε τελείως καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ ν. νόμου ΓΩΙ' (3,810) τοῦ 1911 «περὶ μετατροπῆς μικρῶν ποινῶν κρατήσεως ἢ φυλακίσεως» ὅστις εἶναι ἢ ὡς οἶον τε ἀκριβῆς ἀντικατάστασις τῆς κολαστικῆς δυνάμεως τῆς ἀπηγγελμένης κατὰ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας ποινῆς ἀντὶ χρηματικῆς τοιαύτης, ἣν ἀνέχεται ἢ κοινὴ συνείδησις, μόνον προκειμένου περὶ μικρῶν ποινῶν κρατήσεως ἢ φυλακίσεως ἀπὸ μιᾶς ἐβδομάδος μέχρις ἐνὸς ἔτους, mittleren Strafsachen ἐξαιρέσει τῶν ἐνεκεν ἀδικήματος ζωοκλοπίας, ζωοκτονίας ἢ λαθρεμπορίας ἀπαγγελθεισῶν ποινῶν καὶ τὴν ὁποίαν καὶ ὁ ἡμέτερος ποινικὸς νόμος κατὰ τὴν αὐτὴν ἔκτασιν ἀρχῇθεν καθιέρωσε.

Περὶ τούτων ὁ Ferri Sociologia Crim. cap. sec. σελ. 454 παρατηρεῖ τὰς, «Esse iu confrouito alle pene deten tive hanno il pregio di essere meno violente e dirette, e quindi con effetto piu certo, perche, diceva Machiavelli, gli huomini si lasciano spoqliare piu volentieri del sanque che del danaro.

Ἐκ δὲ τοῦ νόμου ΓΩΜ' (3840) ἀπὸ 25ης Ἰουλίου ἐ. ἔ. ὡς πλάττοντος ἐξαιρετικὸν ὅλως δίκαιον, δὲν δύνανται νὰ ἐξαχθῶσι γενικοὶ κανόνες.

Ἡ Ἰταλικὴ Ποινικὴ Δικονομία τοῦ 1866 ἥτις μετερρρυθμίσθη ἐν μέρει μὲν διὰ τοῦ Νόμου (3183) ἐκτενέστερον δὲ διὰ τοῦ Βασιλικοῦ Διαταγματος «περὶ ἰσχύος τοῦ Ποιν. Νόμου» ἀπὸ 1ης 10βρίου 1889 κανονίζει τὰ τῆς προσωρινῆς ἀπολύσεως (liberta provvisoria) ἐπὶ συντηρητικωτέρων κατὰ πολὺ βάσεων καθ' ὅσον ἀπαγορεύει ταύτην.

1) Ἐπὶ Πλημμελημάτων κολαζομένων νόμῳ δι' ἐπανορθωτικῆς κατὰ τῆς ἐλευθερίας ποινῆς, οὐχὶ βραχυτέρας τῶν 3 ἐτῶν κατ' ἐλάχιστον ὅρον, ἂν ὁ κατηγορούμενος ἐλήφθη ἐπ' αὐτοφόρῳ.

Ἐπὶ ἀδικημάτων κατὰ τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, κλοπῆς, ἐκτὸς ἂν πρόκειται περὶ κατηγορουμένου μήπω συμπληρώσαντος τὸ 18ον τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἔτος.

Ἐπὶ ἀντιστάσεως, βίας ἢ ἐξυβρίσεως κατὰ τῆς Ἀρχῆς ἢ ἀρπαγῆς, ἐκβιάσεως ἢ ἐξαγορᾶς (ricatto).

Ἐπὶ κατηγορουμένων σπιλωμένης ὑπολήψεως diffamati κατὰ τὴν νομικὴν ἔννοιαν) ἐνόχων Πλημμελήματος κολαζομένου διὰ καθείρξεως (riclusione) ἢ φυλακίσεως (detenzione) ἄνωτέρας τῶν 3 μηνῶν.

Ἐπὶ ἀέργων, ἀλητῶν ἢ ἐπαιτῶν. Διατελούντων ὑπὸ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν. Καταδικασθέντων εἰς διαρκὴ ἀποχὴν δημοσίων ἀξιομάτων ἢ στέρεσιν τούτων ὑπὲρ τὰ

πέντε ἔτη. Ἐπὶ κατηγορουμένων ἐπὶ κατασκευῇ ἢ εἰσ-
γωγῇ ὄπλων ἐν τῷ Βασιλείῳ. Ὀλοφορία ἢ κατοχῇ ὄπλων
καὶ καταδικασθέντων ἐπὶ ἀντιστάσει ἢ βία κατὰ τῆς Ἀρχῆς.
Κατὰ κατηγορουμένων ἐπὶ κλοπῇ ἢ ἀπάτῃ καθ' ὑποτροπὴν.

2) Ἐπιτρέπει δυνητικῶς ταύτην ἐπὶ Πλημ. κολαζο-
μένων διὰ καθείρξεως ἢ φυλακίσεως οὐχὶ μικροτέρας
κατ' ἐλάχιστον ὅρον τῶν 3 ἐτῶν, ἐξαιρέσει τῶν περιστά-
σεων καθ' ὧς ἀποκλείεται αὕτη, ἢ μετὰ τὴν ἐξέτασιν, ἀ-
ναγνώρισιν ἢ ἀντιπαράστασιν (confronto) τοῦ κατηγο-
ρουμένου.

Ἐπὶ ἀλλοδαπῶν ὑποκειμένων εἰς σύλληψιν (cattura
άρθ. 182 pr. pen.

3) Ἐπιβάλλει ὑποχρεωτικῶς ταύτην εἰς πᾶσαν ἄλλην
περίπτωσιν.

Οὐχ' ἦττον καὶ ὁ νομοθέτης τῆς Γερ. ποιν. δικ. τοῦ
1877 καθὼς καὶ αἱ προταθεῖσαι σχετικαὶ μεταρρυθμί-
σεις, καίπερ ἀποδεχόμενοι κατ' ἀρχὴν τὸν κίνδυνον δρα-
πετεύσεως, συντρεχουσῶν τῶν προϋποθέσεων, ὅτι ἡ κατα-
γνωστέα ποινὴ ὑπερβαίνει τὴν μηνιαίαν φυλάκιν ἢ τὴν
χρηματικὴν ποινὴν τῶν 3 χιλίων Μ. μόνον ἢ ἐν συνδυα-
σμῷ μετὰ φυλακίσεως ἢ ἐτέρων ἐπακολούθων ποινῶν
ἐπιβαλλομένην, ὅτι ἐδραπέτευσε προηγουμένως ἢ παρέ-
σχεν εὐλόγους πρὸς τοῦτο ὑπονοίας ὁ κατηγορούμενος,
ὅτι στερεῖται ὠρισμένης διαμονῆς ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἢ τυγ-
χάνει ἄγνωστος, ἢ διατελεῖ ὑπὸ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν,
παρέχονται δικαίωμα προσωρινῆς δι' ἐγγυήσεως ἀναστο-
λῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἐντάλματο· φυλακίσεως, ὕπερ
ἅμα ὡς ὁ κατηγορούμενος παρέχεται ὑπονοίας φυγῆς ἢ
δὲν πειθαρχεῖ ἀδικαιολογήτως εἰς κλήτευσιν, ἢ μεταγενέ-
στερα περιστατικὰ καθιστῶσιν ἀναγκαίαν τὴν ἐκτέλεσιν
αὐτοῦ, ἐκτελεῖται. (§ 119 τῶν μεταρρυθμίσεων).

Ἡ ἔννοια ὅτι ἡ χορήγησις ἀξιοχρέου ἐγγυήσεως δὲν ἀναιρεῖ τὸ ἔνταλμα φυλακίσεως ἀλλὰ μόνον (ἐφ' ὅσον, συν-
τρεχούσης νομίμου περιπτώσεως, δὲν ἤθελε διαταχθῇ ἡ
κατάπτωσις τῆς ἐγγυήσεως ἢ ἡ ἀνάκλησις τοῦ περὶ προ-
σωρινῆς ἀπολύσεως βουλευματος παρὰ τοῦ ἀρμοδίου συμ-
βουλίου τῶν πλημμελειοδικῶν) ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν
αὐτοῦ, ἣτις ἀκωλύτως προβαίνει, πληρωθείσης οἰασδή-
ποτε τῶν προεκτεθεισῶν προϋποθέσεων, δὲν διατυπῶνται
σαφῶς ἐν τοῖς ἄρθρ. 237 καὶ 245 τοῦ ν. νόμου· ἐν τού-
τοις προνοίας ἔργον ἤθελεν εἶσθαι ἡ κατὰ τὴν προεκτε-
θεισαν ἔννοιαν συμπλήρωσις τούτων πρὸς ἀποφυγὴν πα-
ρερμηνειῶν ὡς καὶ τὸ Γερμ. νομοσχέδιον περὶ μεταρρυθ-
μίσεων τῆς Ποιν. Δικ. τοῦ 1877 ρητῶς πρᾶττει ἐν § 118
ἀποφαίνομενον οὕτως· « . . . . so Kann die Volzieh-
ung der Haft. unterbleiben. »

Ἐπίσης καὶ κατὰ τὴν Ἰταλικὴν Ποιν. Δικ. (Codice
di procedura civile) τοῦ 1866 (ἣτις μεταρρυθμίσθη ἐν
μέρει διὰ τοῦ Νόμου (3183) τῆς 30ης Ἰανουαρίου 1876.
Ἐκτενέστερον δὲ διὰ τοῦ Β. Διατάγ. ἀπὸ 1ης 10βρίου
1889), ἡ προσωρινὴ ἀπόλυσις (liberta provvisoria) art.
206 κλπ. ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἐντάλματος μόνον
ἐνῶ ἡ προσωρινὴ ἐκτελεσις, (provvistoria scarcerazione) art.
199 κλπ. ἀναιρεῖ αὐτό.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἄξιον παρατηρήσεως φηροῦμεν
ὅτι μεταξὺ τῶν παρὰ τοῦ συμβουλίου, προκειμένου νὰ
καθορίσῃ τὸ μέγεθος τῆς δοτέας ἐπὶ προσωρινῇ ἀπολύ-
σει ἐγγυήσεως, ληπτέων ὑπ' ὄψει (ἄρθρ. 240 ν. νόμου)
στοιχείων δὲν ἀναγκάζονται καὶ αἱ μεταξὺ τοῦ αἰτουμέ-
νου τὴν προσωρινὴν ἀπόλυσιν κατηγορουμένου καὶ τοῦ
ἐγγυητοῦ αὐτοῦ ἀμοιβαῖαι σχέσεις, καίπερ ἐν δεδομέναις
περιπτώσεσιν οὐσιώδη δύνανται ν' ἀσκήσωσιν ἐπικροῖν

ὥς ἐπιβάλλουσαι τὴν αὔξησιν τοῦ ποσοῦ τῆς ἐγγυήσεως ὁσάκις προσκρούουσι τῇ ἡθικῇ (ob turpem causam) ἢ τὴν μείωσιν ὁσάκις ὀφείλονται εἰς εὐγενῇ ἀπολύτως ἐλαττήρια λ. χ. φίλτρου συγγενικοῦ, φιλικοῦ συναισθήματος, οἴκτου κλπ.

Ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὸ ἄρθ. 240 § 1 ἐν τέλει κατὰ τὸν τοιοῦτον διακανονισμόν λαμβάνεται ὑπ' ὄψει « . . . καὶ ἡ ἡθικὴ κατάστασις τοῦ αἰτοῦντος » πρὸς διακρίβωσιν τῆς ὁποίας ἀπειτεῖται καὶ ἡ ἔρευνα τῶν μετὰ τοῦ ἐγγυητοῦ ὑφeszτωσῶν σχέσεων αὐτοῦ· ἀλλ' ἐκτὸς τῆς παρατηρήσεως ὅτι ἐνίοτε ἡ ἀνθρωπικότης τούτων δύναται νὰ ὀφείληται εἰς ἀπολύτως προσωπικὰ συναισθήματα τοῦ ἐγγυητοῦ, ὅπως ἀλλότρια τοῦ αἰτουμένου τὴν προσωρινὴν ἀπόλυσιν κατηγορουμένου καὶ ὑπὸ τὴν ἐναντίαν ἐκδοχὴν ὑπολείπεται ἡ αἰτίασις ὅτι λίαν ἀσαφῶς διατυποῦνται τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν ἔννοιαν ταύτην ἐν τῷ ν. νόμῳ.

Ἄδηλον ὡσαύτως ἀποβαίνει τίνος ἕνεκα λόγου ἐπὶ πλημμελημάτων, ὥς πρὸς τὸ μέγεθος τῆς δοτέας ἐγγυήσεως, δὲν καθιεροῖ ὁ νόμος, οἷαν καὶ ἐπὶ κακουργημάτων μετὰ συλλαμβανομένων καὶ αὐθορμήτως προσερχομένων κατηγορουμένων διάκρισιν, ἐνῶ ἡ φυγοδικία κατὰ τὴν πρώτην προϋπόθεσιν ἐνέχῃ μείζονα θρασύτητα, ἅτε ἀποκλειομένης τῆς ἐλαφρυντικῆς περιπτώσεως του, λόγῳ τῆς ἐπαπειλουμένης μεγάλης ποινῆς καὶ λοιπῶν δεινότητων πάντως ἐπακολούθων συνεπειῶν ἐπὶ κακουργημάτων διεγειρομένου σπουδαίου φόβου, ὅστις ἀπότοκος εἶναι τοῦ κοινοῦ τοῖς πᾶσιν συναισθήματος λατρείας πρὸς τὴν προσωπικὴν ἐλευθερίαν, καὶ ἐνῶ κατὰ τὴν συνήθη πείραν, ἀνεγνωρισμένην παρὰ τῶν διασημοτέρων ποινικολόγων, ἡ ἐπὶ μικρῶν ἀδικημάτων φυγοδικία παρασκευάζει, ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ, τοὺς μεγάλους ἐγκληματίας, παρέχεται δέ,

ὥς ἐκ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν ἐκίστοτε πλημμελούντων, εἰς τὰ ἀρμόδια καταδιωκτικὰ ὄργανα πολυσχεδεῖς μερίμνας καὶ ἀνυπερβλήτους δυσχερείας περὶ τὴν σύλληψιν αὐτῶν. Παρατηρητέον ἐπίσης, ὅσῳ ἀφορᾷ τὸν καθορισμὸν κατωτάτου ὅρου τῆς δοτέας ἐγγυήσεως ἐπὶ κακουργημάτων ἐν γένει τιμωρουμένων δι' εἰρκτῆς, καὶ ἀνωτάτου τοιούτου ἐπὶ πλημμελημάτων, ὅτι ἐν Γαλλίᾳ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθ. 119 τῆς instr. crim. ὅπερ καθορίζει τὸ maximum τῆς δοτέας ἐγγυήσεως εἰς τὸ διπλάσιον τῆς καταψηφιστέας τῷ ἀδικήματι χρημ. ποινῆς ἢ τὸ τριπλοῦν τῆς ἐκ τούτου προσγινομένης ζημίας, τὸ δὲ minimum εἰς 500 φρ. προέκυψαν ἄτοπα, διότι ἐν δεδομέναις περιπτώσεσιν ὁ ἀνώτατος ὅρος ἐκρίθη δυσβάστακτος ὑπέρμετρος (trop élevée) ἅτινα ἤρθησαν διὰ τοῦ ἀπὸ 14 Ἰουλίου 1865 νόμου καταργήσαντος τὸν ἀνώτατον ὅρον καὶ ἀναθέσαντος τὸν καθορισμὸν τούτου εἰς τὴν ἀνεξέλεγκτον κρίσιν τῆς ἀρμοδίας δικαστικῆς ἀρχῆς.

Τάχα παρ' ἡμῖν δὲν θὰ προκύψωσι τοιαῦτα ἄτοπα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθ. 240 τοῦ ν. νόμου; καὶ δὲν ἡδύναντο ἐκ προκαταβολῆς νὰ σοβηθῶσι ταῦτα, ἀνατιθεμένου τοῦ καθορισμοῦ τοῦ μεγέθους τῆς δοτέας ἐγγυήσεως εἰς τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν, ὅπερ παρέχεται ὑπὲρ τῆς ἀκριβοδικαίας ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου πάντως μερίζονας ἐγγύας ἢ ὁ ἀνακριτὴς εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ὁποίου, διαρκούσης τῆς ἀνακρίσεως, ὑπάγεται ὁ τοιοῦτος καθορισμὸς κατὰ τὰ ἐν Γαλλίᾳ κρατοῦντα καὶ μάλιστα δεδομένου ὅτι τὸ σχετικὸν βούλευμα ὑπόκειται εἰς ἀνακοπὴν ἀσκουμένην ἐξαιρετικῶς παρὰ μόνου τοῦ κατηγορουμένου κατὰ τὸ τελ. ἐδ. τῆς § 4 τοῦ ἄρθ. 240 τοῦ ν. νόμου;

Ὅσῳ ἀφορᾷ τὰς ἐν παραγράφῳ § 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθ.

240 διατάξεις, καθ' ἃς ἐν τῇ περὶ ἀπολύσεως αἰτήσῃ πρέπει ν' ἀναφέρεται καὶ ὁ διορισμὸς ἀντικλήτου ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ ἀνακριτοῦ, ἐν ᾗ περιπτώσει ὁ αἰτῶν δὲν κατοικεῖ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, πρὸς ὃν ἀντίκλητον γίνονται ἅπασαι αἱ ἀφορῶσαι τὸν κατηγορούμενον κοινοποιήσεις, ἐκτὸς τῆς τῶν εἰσαγωγικῶν τῆς δίκης ἐγγράφων, κατὰδηλον ὅτι νοοῦνται διὰ τούτων αἱ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ κατηγορουμένου κοινοποιήσεις· διότι διὰ τὰς προτέρας ταύτης παρέλκει ὁ διορισμὸς ἀντικλήτου, ἀφοῦ ὁ κατηγορούμενος διατελῇ προπεφυλακισμένος ἐν τῇ ὑπαρχούσῃ ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ ἀνακριτοῦ φυλακῇ τῶν ὑποδίκων, αἱ δὲ πρὸς τὸν ἴδιον, καὶ ἐν ἀρνήσει τούτου, ὅπως παραλάβῃ τὸ δικόγραφον, πρὸς τὸν ἐπιστάτην ἢ ὑποεπιστάτην ἢ πρὸς τινα τῶν συγκρατουμένων αὐτῷ (θεωρουμένων ὡς συνοίκων ἄρθ. 145 ἐδαφ. 2 ἐν τέλει τοῦ νόμου ΓΨΟ' 3,370 τοῦ 1911 «περὶ ἐπιδόσεως κλπ.») κοινοποιήσεις, οὐ μόνον ἀσφαλέστεραι, ἀλλὰ καὶ εὐκολώτεραι εἶναι, ἐπομένως καὶ τὸ ἀποφαινόμενον ἐπὶ τῆς περὶ προσωρινῆς ἀπολύσεως αἰτήσεως τοῦ κατηγορουμένου κλπ. βούλευμα τοῦ συμβουλίου τῶν πλημμελειοδικῶν, ὁμοιοτρόπως δέον νὰ κοινοποιῇται· ἐξαιρέσει τῆς περιπτώσεως καθ' ἣν ἡ περὶ ἀποφυλακίσεως αἴτησις ὑποβάλλεται πρὶν ἢ ἐκτελεσθῇ τὸ ἐντάλμα φυλακίσεως, τοῦθ' ὅπερ ἐγένετο δεκτὸν ἐπὶ ταῖς σκέψεσι, ὅτι δὲν ἄξιοι ὁ νόμος διὰ τὸ παραδεκτὸν ταύτης τὴν προηγουμένην χάθειρξιν τοῦ αἰτουμένου, καὶ ὅτι δικαιοῦται ὁ ἐπαπειλούμενος δι' ἐκτελέσεως τοῦ ἐντάλματος φυλακίσεως ν' ἀποτρέψῃ ταύτην, ὑπὲρ τῆς ἰδίας προσωπικῆς ἐλευθερίας ἀμυνόμενος, καθὼς καὶ ὅτι ἡ περὶ κοινοποιήσεων τῷ ἀντικλήτῳ παντὸς δικογράφου ἀφορῶντος τὸν κατηγορούμενον, πλὴν τῶν εἰσαγωγικῶν τῆς δίκης, διατάξεις δὲν προσκρούει πρὸς τὴν ἐν ἀρχῇ τοῦ

ἄρθ. 242 ἐτέραν δυνάταξιν, καθ' ἣν «ἐὰν ὁ τυχὼν τῆς προσωρινῆς ἀπολύσεως δὲν ἐμφανισθῇ ἐκὼν ἢ τῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ δόντος τὴν ἐγγύησιν ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κλητεύσεως αὐτοῦ ἢ τοῦ ἀντικλήτου» διότι ἡ διάψεξις αὕτη διατελεῖ ἐν ἀδιασπάστῳ συναφείᾳ πρὸς τὸ εἶδος τῆς κοινουποιουμένης κλητεύσεως, ἣτις, εἰ μὲν ἀφορᾷ εἰσάγωγὴν δίκης, δεόν νὰ γείνη προσωπικῶς πρὸς τὸν ἴδιον κατηγορούμενον, εἰ δὲ ἕτερόν τι, πρὸς τὸν ἀντίκλητον.

Διὰ τῆς § 1. τοῦ ἄρθ. 242 τοῦ ν. νόμου κανονίζονται αἱ προϋποθέσεις ἢ συντέλειαι τῶν ὁποίων, ἐπιφέρει τὴν ὑπὲρ τοῦ κράτους κατ' ἰπτωσιν τῆς ἐγγυήσεως, ἣτις ἀνήκει ἔκτοτε πρὸς τοῦτο μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς χρημ. ποινῆς καὶ ἀποζημιώσεως, καὶ ἐν ἣ περιπτώσει δὲν ἐξαρχῇ εἰς ἔκτισιν τῆς χρηματικῆς ποινῆς καὶ ἀποζημιώσεως πρᾶττονται τὰ ἐν ἄρθ. 31 Π. Ν. ὠρισμένα δηλονότι προτιμῶνται αἱ πολιτικαὶ ἀπαιτήσεις ἀπὸ τῆς χρηματικῆς ποινῆς καὶ τοῦ προστίμου.

Ὡς γνωστὸν τὰ τῆς ἀνακρίσεως ἔξοδα ὑποδιαίρουνται εἰς τὰ προκαταβαλλόμενα παρὰ τοῦ κράτους πρὸς ἀνακίλυψιν, βεβλῶσιν καὶ τιμωρίαν τοῦ ἀδικήματος, καὶ εἰς τὰ παρὰ τοῦ παθόντος ἐν γένει πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν, εἴτε πρὸς ἀνόρθωσιν τῆς προσγενομένης αὐτῷ ἐκ τοῦ ἀδικήματος ζημίας, γενόμενα, ἅτινα περιληπτέα εἰσὶν ἐν τῷ περὶ πολιτικῶν ἀποζημιώσεων κεφαλαίῳ (ἄρθ. 6 Ποιν. Δικ.).

Ἡ ἔκφρασις — ἀνήκει αὐτοδικαίως εἰς τὸ κράτος — δὲν εἶναι ἀκριβής, ἅτε σημαίνουσα, ἄνευ δικαστικῆς μεσολαβήσεως, ἣτις κατὰ τὸ σαφὲς γράμμα τῆς § 2 χωρεῖ ἐν προκείμενῳ, ἀποφαινομένων, τοῦ ἐπιλαμβανομένου τῆς Ποιν. ἀγωγῆς δικαστηρίου διὰ τῆς ὀριστικῆς αὐτοῦ ἀπο-

φάσεως ἢ τοῦ συμβουλίου τῶν πλημμελειοδικῶν, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ νόμιμος περίπτωσις νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς τὸ δικαστήριον, περὶ τῆς ὑπάρξεως τῶν συνεπαγομένων τὴν ὑπὲρ τοῦ κράτους κατάπτωσιν τῆς δοθείσης ἐγγυήσεως, ἀπαραιτήτων προϋποθέσεων, (αἵτινες ἀντικρὺς ἀντίκεινται πρὸς τὸν σκοπὸν ταύτης) καθὼς καὶ περὶ αὐτῆς ταύτης, τῆς ἐγγυήσεως. Ἐγκεῖνται δὲ εἰδικώτερον αἱ προϋποθέσεις αὗται εἰς τὸ ὅτι ὁ τυχὼν τῆς προσωρινῆς δι' ἐγγυήσεως ἀπολύσεως ἀρνεῖται νὰ ἐμφανισθῇ ἐκὼν ἢ τῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐγγυητοῦ ἐν παντὶ καιρῷ εἰς τὴν ἀνάκρισιν ἢ τὸ δικαστήριον ἐμπροθέσμως (ἄρθ. 240) ἢ ὅτι ἤθελε παραβῇ τινα τῶν τεθέντων αὐτῷ περιοριστικῶν ὄρων. Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὸ ἄρθ. 238 τοῦ ν. νόμου σκοπὸς τῆς ἐγγυήσεως, ἐκτὸς τῶν προεκτεθέντων, εἶναι καὶ τὸ ὅτι ὁ ἀπολυόμενος κατηγορούμενος καταδικαζόμενος θέλει ὑποβάλλει ἑαυτὸν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς καταστάσεως ἐκτελεστῆς ἀποφάσεως, (judicatum solvi) ἐπομένως ἀπειθοῦντος τούτου εἰς τὸ δεδικασμένον, δέον νὰ ἐπέλθῃ ἢ ὑπὲρ τοῦ κράτους κατάπτωσις τῆς ἐγγυήσεως, ἐὰν δὲν συλληφθῇ ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς νομίμου κλητεύσεώς του, ἢ τριμήνου, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δραπετεύσας κατέστησεν ἑαυτὸν ἀγνώστου διαμονῆς· τὴν κατάπτωσιν δὲ ταύτην ἀποφαίνεται πάντοτε τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει περίπτωσις νὰ ἐπιληφθῇ ἐκ νέου τὸ δικαστήριον τῆς ἀμετακλήτως ἐκδικασθείσης ποιν. ἀγωγῆς.

Ὡς κατὰδηλον ἐκ τοῦ ἄρθ. 238 οἱ ἐξυπηρετούμενοι διὰ τῆς ἐγγυήσεως σκοποὶ εἰσὶ πλείονες· δὲν ἡδύνατο ἄρα γε, κατὰ τὰς περὶ ἀκριβοδικαίου ἀρχάς, ἰδιαίτερα νὰ κανονίζηται διὰ τοῦ σχετικοῦ βουλευμᾶτος ἐπιβλαβῆς συνέπειαι δι' ἐκάστην τείνουσαν εἰς ἀνατροπὴν ἐνὸς ἐκά-

στου τούτων ἐνέργειαν τοῦ κατηγορουμένου, κατ' ἀνιούσαν κλίμακα; λ. χ. ὠρισμένον ποσὸν ἐκ τῆς ὅλης ἐγγυήσεως νὰ καταπίπτῃ, ἀρνηθέντος τοῦ κατηγορουμένου νὰ προσέρχεται εἰς τὴν ἀνάκρισιν ἐν παντὶ καιρῷ, ἕτερον κατ' ἐπίτασιν τοῦ πρώτου ἀπειθοῦντος τοῦ κατηγορουμένου νὰ ἐμφανισθῇ ἐπὶ δικαστηρίῳ, ὁλόκληρον δέ, ἂν ἐμμένῃ ἀπειθῶν μετὰ τὴν ἔκπνευσιν τῆς πρὸς τοῦτο ἀπὸ τῆς νομίμου κλητεύσεώς του, τασσομένης νόμιμ, ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, (ἀδιαφόρως τοῦ ζητήματος ἂν ἡθωώθῃ ἢ κατεδικάσθῃ ἐπὶ τῇ ἀποδοθείσῃ αὐτῷ κατηγορίᾳ) ἢ τοῦλάχιστον ἀνατιθεμένης τῆς περὶ τούτου κρίσεως εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τῆς ἀρμοδίας δικαστικῆς ἀρχῆς ἐν περιπτώσει ἀθώωσης ἢ ἀπαλλαγῆς αὐτοῦ.

Ἐν Γαλλίᾳ τὸ νέον ἄρθ. 114 (inst. Crim.) διαιρεῖ τὴν ἐγγυήσιν εἰς 2 μέρη τὰ σχετικὰ πρὸς τοῦ ὁποίου δέον νὰ καθορίζωνται ἐν τῷ περὶ ἀπολύσεως βουλευματι, καὶ τὸ μὲν τούτων, ἐξασφαλίζει τὴν ἐμφάνισιν τοῦ κατηγορουμένου ἐν παντὶ καιρῷ ἐνώπιον τῆς ἀνακρίσεως, καθὼς καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως, περιέρχεται δὲ ὡς ποινικὴ ρήτρα τῷ δημοσίῳ ἀπειθήσαντος τοῦ κατηγορουμένου νὰ ἐμφανισθῇ· οὐχ' ἥττον κατ' ἐξαίρεσιν τῶν γενικῶν περὶ χρηματ. ποινῶν ἀρχῶν ἀπενεμήθη τοῖς συμβουλίοις καὶ δικαστηρίοις ἢ ἐξουσία νὰ διατάττωσι τὴν ἀνάδοσιν, ἐν ᾗ περιπτώσει παύσῃται ἢ καταδίωξις, ἀπολυθῇ ἢ ἀθωωθῇ ὁ κατηγορούμενος, τὸ δὲ ἕτερον ἐξασφαλίζει τὴν πληρωμὴν 1ον) τῶν δικαστικῶν ἐξόδων τοῦ δημοσίου, 2ον) τῶν προκαταβληθέντων τοιούτων παρὰ τοῦ πολ. ἐνάγοντος, 3ον) τῶν προστίμων, ὅπερ ὑποχρεωτικῶς ἀποδίδεται κατὰ τὰς αὐτὰς προεκτεθείσας προϋποθέσεις· τὸ ὑπόλοιπον τέλος μετὰ τὴν πληρωμὴν τῶν δικαστ. ἐξόδων ἐν γένει καὶ προστίμων

ἀποδίδεται τῷ κατηγορουμένῳ, ἔστω καὶ καταδικασθέντι, ἢ τῷ ἐγγυητῇ (μέτιθι (R. Garraud. 1. e.) σελ. 739.

Ἡ καθιέρωσις τηλικούτου συστήματος, θὰ εἶχεν ὡς συνέπειαν, ὅτι ἡ ἀπεΐθεια τοῦ κατηγορουμένου καθ' ἑαυτὴν θὰ συνεπλήγετο ἐπιβλαβεῖς συνεπειάς ἀναλόγους, ἀδιαφόρως τῆς ἐπὶ τῇ δι' ἣν κατηγορεῖται πράξει ἐνοχῆς ἢ ἀθωότητος αὐτοῦ, διὰ τὸν λόγον ὅτι προσκρούει αὕτη τῇ ἐνόμῳ τάξει καὶ ἀπροσκόπτῳ λειτουργία τῆς δικαιοσύνης· ὑπὸ τὴν διάκρισιν δὲ ταύτην ὁ νομοθέτης δὲν θὰ κατέληγεν εἰς ὅπερ προήχθη συμπέρασμα διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀθωώσεως τοῦ κατηγορουμένου ὡς μὴ ἐνόχου, καταπτοούμενος ἐκ τῆς δεινότητος τῶν ἐπίζημιων συνεπειῶν κατὰ τῶν ἀθῶων πολιτῶν παρακουόντων εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς δικαιοσύνης, τοῦθ' ὅπερ θὰ ἐδικαιολόγει μόνον τὰς μερικὰς, ὡς ἀντίποινα τῆς ἀντιπειθαρχίας αὐτῶν, ἥτις ὅλως ἀνεξάρτητος τῆς ἐπὶ τῇ κυρίᾳ πράξει ἐνοχῆς τούτων εἶναι, ἐπερχομένας βλαβεράς συνεπειάς. Ἐπίσης κατὰ τὰς παρὰ τῆς § 2 τοῦ ἄρθ. 242 περὶ ἀρμοδιότητος, ὅπως ἀποφανθῶσι περὶ ὑπάρξεως τῶν ἐπαγομένων τὴν κατάπτωσιν τῆς ἐγγυήσεως προϋποθέσεων κλπ. πθεμένας ἀρχάς, ἀρμόδιον εἶνε τὸ ἐπιλαμβανόμενον τῆς ποιν. ἀγωγῆς δικαστήριον, μὴ συντρεχούσης δὲ νομίμου περιπτώσεως νὰ ἐπιληφθῇ ταύτης τὸ δικαστήριον, εἴτε διότι δὲν εἰσῆλθεν ἔτι ἐνώπιόν του ἡ ἀγωγή, εἴτε διότι ἐξηντλήθη ἡ ἐπὶ ταύτης, εἰσαχθείσης ἤδη, δικαιοδοσία αὐτοῦ, τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν, τὸ ὁποῖον καὶ ἐπέτρεψε τὴν προσωρινὴν δι' ἐγγυήσεως ἀπόλυσιν καὶ τὸ ὁποῖον κατὰ τὰς γενικὰς ὀργανικὰς διατάξεις, ἐπὶ παντὸς μέτρου ἀναγομένου εἰς τὴν ἀνάκρισιν, ἀσκεῖ πλήρη δικαιοδοσίαν. Ἐπομένως καὶ ἄν, συνεπεῖα ἀναιρέσεως, βληθείσης κατὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ βουλευμα-

τος ἢ ἀνακοπῆς αὐτοῦ ἐκκρεμῇ ἢ κυρία δίκη ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ τοῦ συμβουλίου τῶν Ἐφετῶν, τὰ σχετικὰ ζητήματα ὑπάγονται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ συμβουλίου τῶν πλημμελειοδικῶν. Τὸ αὐτὸ συμβήσεται καὶ ἂν, εἰσαχθείσης τῆς κυρίας δίκης ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου πλημμελειοδικῶν ἢ συνεδρῶν, διέταξαν ταῦτα κρείσσονας ἀποδείξεις· ἐν τῷ μεταξὺ δὲ χρόνῳ καὶ πρὶν ἢ ἐπιληφθῇ τῆς ποιν. ἀγωγῆς τὸ ἀρμόδιον δικαστήριο καὶ αὖθις, ἀναφυῇ τὸ περὶ καταπτώσεως τῆς ἐγγυήσεως ζήτημα, ἣτις ἐγγυήσις κατὰ τὴν § 1. τοῦ ἀρθ. 237, δύναται, ἐν οἳαδήποτε καταστάσει τῆς προδικασίας καὶ μέχρι τῆς ὀριστικῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως νὰ ἐπιβληθῇ, διότι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν ὑπάρχει νόμιμος λόγος ὅπως ἐπιληφθῇ τῆς ποιν. ἀγωγῆς τὸ δικαστήριο, ὅπερ ἐπιλαμβάνεται ταύτης διὰ τῆς ἐνώπιόν του εἰσαγωγῆς αὐτῆς. Ἐν τούτοις τὸ ζήτημα πότε θεωρεῖται ἡ ποιν. ἀγωγή εἰσηγμένη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἀμφισβητεῖται καὶ ἄλλοι μὲν ὑποστηρίζουσιν ὅτι διὰ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ κατηγορητηρίου συντελεῖται ἡ εἰσαγωγή, ἕτεροι δὲ, διὰ τῆς ἐπ' ἀκροατηρίου ἐγχειρίσεως τῆς σχετικῆς δικογραφίας πρὸς τὸν πρόεδρον ἢ τὸν δικάσοντα δικαστὴν ἐπὶ μονομελῶν δικαστηρίων, παρὰ τοῦ εἰσαγγελέως κλπ.

Ἐπὶ ἀρνητικῆς συγκρούσεως ὅμως καὶ μέχρις ἄρσεως ταύτης (Quid iuri?).

Φρονοῦμεν ὅτι καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς καταπτώσεως τῆς ἐγγυήσεως, ὑποβαλλομένου πρὸ τῆς ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου, κατὰ τὰ δεδομένα παρὰ τοῦ ἀποφνηαμένου ἑαυτῷ ἀναρμόδιον τοιούτου, εἰσαγωγῆς τῆς ποιν. ἀγωγῆς, ἀρμόδιον ὅπως ἀποφανθῇ εἶναι τὸ συνωδὰ τοῖς δεδομένοις, κατ'

ἐφαρμογήν τῶν γενικῶν περὶ ἀρμοδιότητος κανόνων, συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν· ἀναφυομένου ὅμως τοῦ ζητήματος τούτου μετὰ τὴν καὶ παρὰ τοῦ δικαστηρίου τούτου ἀπόφασιν περὶ ἀναρμοδιότητος αὐτοῦ, ἢ περὶ τούτου κρίσις δέον ν' ἀναβληθῇ μέχρις ἄρσεως τῆς ἀρνητικῆς συγκρούσεως διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀρμόδιον δικαστήριον ἢ συμβούλιον πλημμελειοδικῶν, ὅπως ἀποφανθῇ.

Οὐχ' ἦττον ὥς ἔχει ἡ διατύπωσις τοῦ ἡμετέρου νόμου, δύναται γὰρ ὑποστηρυχθῇ καὶ ἡ λύσις ὅτι, κατὰ τὰς ἄνω περιπτώσεις, ἀρμόδιον εἶναι τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου διεξήχθη ἡ ἀνάκρισις, ὡς ἀπολαῦον πλήρους δικαιοδοσίας ἐφ' ὅλων τῶν ἐναγομένων εἰς ταύτην ζητημάτων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καταλέγεται καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο, καὶ τὸ ὅποιον συμβούλιον καὶ ἐπέτρεψε τὴν προσωρινὴν ἀπόλυσιν· ἡ τοιαύτη λύσις ἐπεκράτησε καὶ ἐν Γαλλίᾳ (μελέτιδι R. Garraud. l. c. σελ. 740).

Ἐννοεῖται ὅτι ἐπὶ ἰδιαζούσης δικαιοδοσίας, ἀρμόδιον εἶναι τὸ συμβούλιον ἢ τὸ δικαστήριον, τῶν Ἐφετῶν, ὅπως ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς αἰτήσεως περὶ προσωρινῆς ἀπολύσεως, ὑπὸ τὰς προσκεθείσας διακρίσεις, καὶ ὅτι ἡ περὶ καταπτώσεως τῆς ἐγγυήσεως, πρὶν ἢ ἐπιληφθῇ τῆς ποιν. ἀγωγῆς τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον, ἀπόφασιν τοῦ συμβουλίου τῶν πλημμελειοδικῶν, διατελεῖ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς καταδίκης τοῦ κατηγορουμένου, ὡς ἐνόχου τῆς ἀποδοθείσης αὐτῷ ἀξιοποίνου πράξεως, διότι κατὰ τὸ σαφὲς γράμμα τοῦ ν. νόμου, ταμόντος αὐθεντικῶς τὴν τέως ὑφ' ἐστῶσαν ἀμφιβολίαν, ὡς ἐκ τῆς διατυπώσεως τοῦ ἀρθ. 242 Ποιν. Δικ., ἂν καὶ ἀθωωθέντος τοῦ κατηγορουμένου ὑφίσταται οὗτος, τυχὼν τῆς προσωρινῆς ἀπολύσεως

ἢ ὁ ἐγγυητής, τὰς ἕνεκα τῶν προεκτεθέντων λόγων δῆλον ὅ,τι τῆς μὴ ἐκουσίας ἢ τῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐγγυητοῦ ἐντὸς 8 ἡμερῶν κλπ. ἀπὸ τῆς νομίμου αὐτοῦ κλητεύσεως ἢ τοῦ ἀντικλήτου προσελεύσεως ἢ τῆς παραβάσεως ὅρου τινὸς ἐκ τῶν ἐν ἄρθ. 238 ἐπιβλαβεῖς συνεπειάς; «ἡ ἐγγύησις ἀποδίδεται ἀναγκαίως, ἀθωωθέντος τοῦ κατηγορουμένου ὡς μὴ ἐνόχου, τοῦτ' ὅπερ ἔδει φρονοῦμεν νὰ ὑποχρεῶται ὁ ἀρμόδιος εἰσαγγελεὺς νὰ γνωστοποιῇ ἀμελλητὶ πρὸς τὸ συμβούλιον τῶν Ἐφετῶν, ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ σχετικὴ ἀπόφασις τοῦ συμβουλίου τῶν πλημμελειοδικῶν ἐκκρεμεῖ ἐνώπιον αὐτοῦ, μεταβιβασθεῖσα συνεπείᾳ ἀνακοπῆς τοῦ ἰδίου, πρὸς ἀποφυγὴν βουλευμάτων ἀντιβαινόντων εἰς τὸν προεκτεθέντα καὶ πληρωθέντα ἤδη ὅρον, ὅλως ματαίων.

Ἄρθ. 245.

Μεταξὺ τῶν λόγων ἕνεκα τῶν ὁποίων, ἀνακαλεῖται παρὰ τοῦ συμβουλίου τῶν πλημμελειοδικῶν τὸ βούλευμα περὶ προσωρινῆς ἀπολύσεως τοῦ κατηγορουμένου καὶ φυλακίζεται ἐκ νέου οὗτος, καταλέγονται ἐν § 1. τοῦ ἄρθ. τούτου περιπτώσεις ἀναγόμεναι εἰς τὸν φόβον δραπεύσεως αὐτοῦ, ὅστις, καθ' ᾧ προεῖρηται ἐν ταῖς ἐπὶ τοῦ ἄρθ. 237 παρατηρήσεσι, δὲν εἶναι λόγος ἀπαρადέκτου τῆς περὶ προσωρινῆς ἀπολύσεως αἰτήσεως, ἐπομένως οἷον δῆποτε πραγματικὸν γεγονὸς πρὸ τῆς φυλακίσεως τοῦ κατηγορουμένου ἐπελθὼν λ. χ. σύλληψις τούτου ἐπιτευχθεῖσα ὑπὸ τὰς δυσχερεστάτας καὶ δεινотάτας τῶν περιπτώσεων, συνεπείᾳ τῶν ὁποίων κατέστη αὕτη διαβόητος, ἐπιτευχθεῖσα, δὲν δύναται κατὰ νόμον νὰ βαρύνῃ ἐπὶ τῆς κρίσεως τοῦ συμβουλίου περὶ προσωρινῆς ἀπολύσεως, οὐχ' ἦττον, ἐπιτραπείσης καὶ διαρκούσης ταύτης, ὑπόνοιαι ἀπλαῖ ὅτι φεύγει οὗτος ἢ ὁρμᾶται πρὸς τὸ

φεύγειν, ἐπιβάλλουσι τὴν ἀνάκλησιν τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως· ὅμως αὕτη καθὼς καὶ ἡ ἐπὶ ταύτην ἄγουσα διαδικασία θὰ παρεῖλκον τελείως, ἂν ἐπειρέπετο ἐκ προκαταβολῆς ν' ἀποκρουσθῇ ἡ περὶ ἀπολύσεως αἵτησις ἐφ' ὅσον ὑπάρχει βάσιμος ὑπόνοια, εἰδικῶς δικαιολογουμένη ἐν τῷ βουλευματι, ὅτι ὁ αἰτῶν κατηγορούμενος εἶναι ὑποπτος φυγῆς. Τὰ αὐτὰ παρατηρητέον, ὅσοι ἀφορᾷ τὸν χρόνον τῆς διαπράξεως, περὶ τῶν ἐν § 2. τοῦ ἰδίου ἄρθ. κακουργημάτων καὶ πλημμελημάτων δῆλον ὅτι ὅσαδήποτε καὶ οἷαδήποτε ἐντὸς τῆς πρὸ τῆς προφυλάκισεως τριετίας διαπραχθέντα, οὐδαμῶς δεόν νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψει ἐν τῇ κρίσει τοῦ συμβουλίου περὶ προσωρινῆς ἀπολύσεως· ὅμως ἐπιτραπείσης καὶ διαρκούσης ταύτης, ἀπλῇ ὑποψία νέου κακουργήματος ἢ ἐπαγομένου προφυλάκισιν πλημμελήματος, συνεπάγεται ὑποχρεωτικῶς τὴν ἀνάκλησιν ταύτης, ἣτις καὶ περιττεύει, ἐν ἣ περικτώσει βάσιμοι εἶναι αἱ ὑπόνοιαι περὶ νέου κακουργήματος ἢ ἐπαγομένου προφυλάκισιν πλημμελήματος, διότι ὁ κατηγορούμενος θέλει προφυλακισθῇ διὰ τοιαῦτα ἀδικήματα· ἂν δὲ ὑποτεθῇ ὅτι αἱ τοιαῦται ὑπόνοιαι ἐξελέγχωνται ἀβάσιμοι, ὅλως ἄδικον εἶναι ἕνεκα τούτων νὰ στερῇται ὁ κατηγορούμενος τοῦ εὐεργετήματος τῆς προσωρινῆς ἀπολύσεως ὀριστικῶς, οὐδενὸς ἐνδίκου μέσου ἐπιτροπομένου κατὰ τοῦ σχετικοῦ βουλευματος.

Ἐπίσης σημειωτέον ὅτι ἡ ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ ἰδίου ἄρθ. περίπτωσις ἀνακλήσεως τῆς προσωρινῆς ἀπολύσεως δὲν διατυπῶνται ἐπακριβῶς διότι καταδήλως νοεῖ ὁ νομοθέτης τὴν ἐν ἄρθ. 237 ἀριθ. 2. ὑπόνοιαν ἐγειρομένην βασίμως μετὰ τὴν ἐπίτρεψιν τῆς προσωρινῆς ἀπολύσεως, δῆλον ὅ,τι μεταγενεστέρως ταύτης, οὐχὶ δὲ ἐκ νέου

διὰ τὸν λόγον οὗ ὑπάρξασα ἅπαξ ἀποκλείει τὴν προσω-
ρινὴν ἀπόλυσιν.

Τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τῆς § 31. τοῦ ἰδίου ἄρθ. καθο-
ρίζει τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς αἴρεται αὐτοδικαίως ἡ
προσωρινὴ ἀπόλυσις καὶ δι' ἧς «ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς κα-
ταδικαστικῆς αποφάσεως ἢ τοῦ τελεσιδίκου βουλεύματος
τοῦ παραπέμποντος τὸν προσωρινῶς ἀπολυθέντα ἐπὶ κα-
κουργήματι».

Ἐπὶ ὑποβληθείσης τῇ ἐκ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείῳ
ἀπορίας, ὀφειλομένης εἰς τὴν παρατηρηθεῖσαν ἀντίφασιν
τοῦ τελευταίου τούτου ἐδαφίου πρὸς τὸ ἐδάφιον α. τοῦ
ἄρθ. 237 τοῦ ν. νόμου κατὰ τὸ ὅποιον «τὸ συμβούλιον
τῶν πλημμελειοδικῶν ὑποχρεοῦται τῇ αἰτήσῃ τοῦ συλλη-
φθέντος ἢ καὶ ἐκουσίως προσερχομένου ἐνώπιον τοῦ ἀνα-
κρίτου κατηγορουμένου καὶ ἀκοῦσαν τὴν γνώμην τοῦ
εἰσαγγελέως ἐν οἱαδήποτε καταστάσει τῆς προδικασίας,
καὶ μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως, νὰ
διανύξῃ τὴν δι' ἀξιοχρέου ἐγγυήσεως προσωρινὴν ἀπόλυ-
σιν ἐξέδοτο τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 2,167 καὶ ἀπὸ 11 Ἰου-
λίου ἐ. ἔ. ἐρμηνευτικὴν ἐγκύκλιον δι' ἧς, τὸ μὲν ἀπο-
κρούει τὴν ὑπαρξίν ἀντιφάσεως, τὸ δὲ ἀποφαίνεται ὅτι ἡ
ἐν ἄρθ. 237 διάταξις ἀφορᾷ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ἔνεκα
διαφόρων λόγων δὲν ἐπετεύχθῃ ὁ ἄμεσος τῆς δίκης προσ-
διορισμὸς ἢ ἐκείνην καθ' ἣν ἀνεβλήθη ἡ ἐκδίκασις τῆς
ὑποθέσεως ἔνεκα νομίμων λόγων ἀναφυέντων μετὰ τὸν
προσδιορισμὸν λ. χ. μὴ προσελεύσεων τῶν μαρτύρων,
διατάξεως κριστῶν ἀποδείξεων κλπ. ὅποτε δύναται νὰ
διαταχθῇ ἐκ νέου, διὰ τὸν μέχρι τῆς ὁριστικῆς ἐκδικά-
σεως τῆς ὑποθέσεως χρόνον, ἡ προσωρινὴ ἀπόλυσις.
Ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ τέως ἐν ἰσχύϊ 237 ἄρθ. τῆς Ποιν.
Δικ. κατὰ τὸ ὅποιον ἡ δι' ἐγγυήσεως προσωρινὴ ἀπόλυ-

σις «δύναται νὰ διαταχθῇ ἐν οἰαδήποτε καταστάσει τῆς προδικασίας» ἐγεννήθη ἐν τῇ ἡμετέρᾳ νομολογίᾳ τὸ ζήτημα μέχρι τίνος σημείου ἐπιτρέπεται ἡ ὑποβολὴ αἰτήσεως περὶ προσωρινῆς ἀπολύσεως. Ὁ δὲ Ἄρειος Πάγος διὰ μὲν τῶν ἀποφάσεων τοῦ Υ.Λ.Δ' 40 καὶ 53 τοῦ 1863 ἀπεφάνητο, ὅτι εἰσαχθείσης τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ ἀκροατήριον δὲν ἐπιτρέπεται πλέον ἡ ὑποβολὴ τοιαύτης αἰτήσεως· βραδύτερον ὁμως μετέλλαξε γνώμην καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 116 τοῦ 1872 ἀποφάσεώς του, ἀπεφάνητο ὅτι καὶ μετὰ τὴν εἰς τὸ ἀκροατήριον εἰσαγωγὴν τῆς ὑποθέσεως ἐπιτρέπεται ἡ ὑποβολὴ τοιαύτης αἰτήσεως εἰσαγομένη εἰς τὸ ἐπιληφθὲν τῆς ὑποθέσεως δικαστήριον ὡς παρεμπίπτον ζήτημα.

Ὁ αἰίδιμος Κωνσταντόπουλος κακίζει τὴν νεωτέραν τῶν προμνησθεισῶν ἀποφάσεων, ὡς προσκρούουσιν τῷ γράμματι τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως· οὐχ' ἥττον τάσσεται τῇ ἀσπαζομένη παρὰ ταύτης ἐκδοχῇ, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ προδικασία ἐξακολουθεῖ μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐπιλαμβάνεται τῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως τὸ δικαστήριον κατὰ τὴν ὀρθοτέραν ἐρμηνείαν τῶν σχετικῶν διατάξεων τῆς Ποιν. Δικ. ἥτις, καὶ τὴν ἐκδοσιν τοῦ βουλεύματος καὶ τὴν κοινοποίησιν τῆς κλήσεως εἰς τὸ ἀκροατήριον, θεωρεῖ ὡς πράξεις προπαρασκευαζούσας μὲν τὴν ἐπ' ἀκροατήριον διαδικασίαν, ἀνηκούσας ὁμως εἰς τὴν προδικασίαν, καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ τὰ περὶ αὐτῶν περιλαμβάνονται ἐν τῷ περὶ προδικασίας τμήματι (ἄρθ. 264 καὶ ἐφεξῆς). Ἐπικαλεῖται ἐπίσης πρὸς ὑποστήριξιν τῆς εὐρυτάτης ταύτης ἐρμηνείας τὸν λόγον ὅτι, ἐν ἀμφιβολίᾳ ἀποφαινόμεθα ὑπὲρ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας καθὼς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 129 τοῦ 1875 ἀποφ. Ἀρ. Πάγου.

Πρὸς ταῦτα συνάδει πληρέστατα, ἡ ἐν ἀρθ. 237 τοῦ

ν. νόμου διάταξις καθ' ἣν «ἐν οἱαδήποτε καταστάσει τῆς προδικασίας καὶ μέχρι τῆς ὀριστικῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως, συντρεχουσῶν τῶν ἐν ταύτῃ καθοριζομένων ρητῶν προϋποθέσεων, ὑποχρεοῦται τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν νὰ διατάξῃ τὴν δι' ἀξιοχρέου ἐγγυήσεως ἀπόλυσιν τοῦ κατηγορουμένου».

Ὅθεν κατὰ ταῦτα, καὶ ὑποτιθεμένου κατὰ τεκμήριον, ὅτι ὁ νομοθέτης διατελῶν ἐν πλήρει ἐπιγνώσει τῆς κρατούσης περὶ τοῦ προεκτεθέντος ζητήματος παρὰ τῇ ἡμετέρᾳ νομολογίᾳ διχογνωμίας, ἔταμεν αὐθεντικῶς ταύτην καὶ καθιέρωσε τὴν γνώμην, ὅτι καὶ μέχρις ὀριστικῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως ἐπιτρέπεται ὑποβολὴ τῆς ἐν λόγῳ αἰτήσεως, ὀρθοτάτη εἶναι ἡ διδομένη παρὰ τῆς ἐγκυκλίου ἐρμηνεία, ἐπιστηριζομένη ἔκ τε τῆς λεκτικῆς καὶ τελεολογικῆς ἐρμηνείας, καθὼς καὶ ἔκ τῆς συστηματικῆς τοιαύτης δῆλον ὅ,τι ἔκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 237 καὶ 242 τοῦ ἰδίου νόμου, κατὰ τὸ τελευταῖον τῶν ὁποίων καταπίπτει ἡ ἐγγύησις συντρεχούσης τινὸς τῶν ἐν αὐτῷ ἀναγραφόμενων ρητῶν προϋποθέσεων. Περὶ τούτου ἀποφαίνεται τὸ ἐπιλαμβανόμενον τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς ἀρμόδιον δικαστήριον καὶ ἐν ἣ περιπτώσει δὲν δύναται νόμῳ νὰ ἐπιληφθῇ ταύτης τὸ δικαστήριον, ἀποφαίνεται τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν, διότι, ἀφοῦ προκειμένου περὶ ἀξιοποίνου πράξεως συνεπαγομένης προφυλάκισιν, ἀπαραίτητον εἶναι ὅπως ἀποφανθῇ προηγουμένως τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν ἢ τῶν ἐφετῶν ὀριστικῶς τὴν εἰς τὸ ἀκροατήριον παραπομπὴν τοῦ κατηγορουμένου, ὅπως εἰσαχθῇ ἡ ποιν. ἀγωγὴ ἐνώπιον τοῦ ἀρμόδιου δικαστηρίου, τοῦτο δὲ ἐν τῷ σταδίῳ τούτῳ εἶναι ἀρμόδιον ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς καταπτώσεως τῆς ἐγγυήσεως, συνέπεται ὅτι διὰ τοῦ ὀριστικοῦ καὶ τελεσιδίκου

παραπειπτικοῦ ἐπὶ κακουργήματι βουλευμάτος δὲν αἵρεται αὐτοδικαίως ἢ προσωρινῇ ἀπόλυσις, διότι ταύτης αἰρομένης συναναιρεῖται καὶ ἡ ἐγγύησις, αὐτοδικαίως· ἄλλως ὑποτιθεμένου τοῦναντίον προκύπτει τὸ συμπέρασμα ὅτι αἱ ἐν § Β τοῦ 242 ἄρθ. διατάξεις παρέλκουσιν ὅλως. Παρὰ ταῦτα ὅμως ἀδυσωπήτως συγκρούεται πρὸς τὰ προεκτεθέντα ἢ ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 245 διάταξις καθ' ἣν «αἵρεται αὐτοδικαίως ἢ προσωρινῇ ἀπόλυσις διὰ τελεσιδίκου βουλευμάτος παραπέμποντος τὸν προσωρινῶς ἀπολυθέντα ἐπὶ κακουργήματι» ἥτις καὶ ὑποστηρίζει τὴν παρὰ τῆς νομολογίας τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐγκαταλειφθεῖσαν ἐκδοχὴν, ὅτι ἡ προδικασία περατοῦται διὰ τοῦ τελεσιδίκου βουλευμάτος παρὰ τὴν ἐναντίαν γνώμην τῆς ἐν λόγῳ ἐγκυκλίου, ἥτις ἐρμηνευμένη ὀρθῶς, καθ' ἡμετέραν κρίσιν ὑποδεικνύει ἐν τῇ προκειμένῃ ἀντινομίᾳ τὴν καταργητικὴν ἐρμηνείαν (abrogans) τῆς ἐν τέλει τοῦ 245 ἄρθ. διατάξεως ὡς τὴν ὀρθοτέραν, τοῦθ' ὅπερ ὁμως μόνον διὰ νόμου δεόν νὰ γείνη.

Ἐν Γαλλίᾳ ὡς ἐκ τῆς διατυπώσεως τοῦ ἄρθ. 114 (jnetr vrin) διαλαμβάνοντος ὅτι ἡ προσωρινὴ δι' ἐγγυήσεως ἢ ἀνεῦ τοιαύτης ἀπόλυσις δύναται νὰ αἰτηθῇ καὶ χορηγηθῇ (en tout état de Cause) κατὰ πᾶσαν σtᾶσιν τῆς ὑποθέσεως δὲν ἀνεφύη τὸ ζήτημα τοῦτο· οὐχ' ἥττον ἀνεφύησαν διχογνωμίαι ὡς πρὸς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἐντεταλμένων νόμῳ τὴν ἐπίτρεψιν τῆς προσωρινῆς ἀπολύσεως δικαστικῶν ἀρχῶν, πρὸ τοῦ ἔτους 1862 καὶ οἱ μὲν ἀπένεμον ἁρμοδιότητα εἰς τὸν ἀνακριτὴν τῆς ὑποθέσεως καὶ εἰς τὸ συμβούλιον, οἱ δὲ εἰς τὴν ἁρμοδίαν ὅπως κρίνῃ περὶ τῆς ὑποθέσεως δικαιοδοσίαν, ἀφ' ἧς ἐπελήφθη ταύτης μέχρις ἐξαντλήσεως τῆς δικαιοδοσίας αὐτῆς.

Τὴν γνώμην τῶν τελευταίων ἀκολουθουμένην παγίως

ἐν Γαλλίᾳ παρὰ τῆς Δικαστηριακῆς ἐρμηνείας καθιέρωσε καὶ τὸ ἄρθ. 116 τῆς (Inst. Crim.)

Τὰς τοιαύτας διχογνωμίας ὡς πρὸς τὴν ἀρμοδιότητα διέλυσεν ὁ τροποποιήσεις τὰ ἄρθ. 113—126 τοῦ Κώδικος τῆς Ποιν. Δικ. ἀπὸ 14 Ἰουλίου 1865 Νόμος, κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ κατηγορούμενος αἰτεῖται, κατὰ τὴν στάσιν, ἐν ᾧ τελεῖ ἡ διαδικασία, παρὰ τοῦ ἀνακριτοῦ, ἢ τοῦ συμβουλίου, ἢ τοῦ Πλημμελειοδικείου, ἢ τοῦ Ἐφετείου καὶ μόνον ἀποκλείεται τὸ μέτρον τοῦτο μετὰ τὸ παραπέμπον εἰς τὸ Κακουργιοδικεῖον βούλευμα τὸ διατάσσον τὴν φυλάκισιν αὐτοῦ.

Συνέπεια ἐπακόλουθος τούτων εἶναι ὅτι τὸ Δικ. τῶν Συνέδρων ἐστρεφεῖτο τῆς ἀρμοδιότητος νὰ διατάξῃ τὴν δι' ἐγγυήσεως προσωρινὴν ἀπόλυσιν, καὶ τοῦτο ἠκολούθησε παγῶς καὶ ἡ Νομολογία τοῦ Ἀκυρωτικοῦ, ἀλλ' ἡ λύσις αὕτη ἐκρίθη ὡς ἀνεπιεικὴς καὶ ἐπῆλθεν ὁ Νόμος ἀπὸ 8ης 10βρίου 1897, κατὰ τὸ ἄρθ. 11 τοῦ ὁποίου δύναται τὸ Δικ. τῶν συνέδρων ὡσάκις ἀναβάλλῃ τὴν ἐνώπιόν του εἰσαγμένην Δίκην εἰς ἑτέραν σύνοδον νὰ ἀποφανθῇ περὶ τῆς δι' ἐγγυήσεως προσωρινῆς ἀπολύσεως τοῦ κατηγορουμένου (μέτιδι Dallor. Rocueil 1897 μέρος 4 σελ. 128).

Παρ' ἡμῖν παρόμοια ζητήματα δὲν δύνανται νὰ ἐγερθῶσι, διότι τὸ ἄρθ. 237 τοῦ ν. νόμου ἀπονέμει ἀρμοδιότητα εἰς τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν ἐν οἷαδήποτε καταστάσει τῆς προδικασίας καὶ μέχρι τῆς ὀριστικῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως νὰ διατάξῃ τὴν δι' ἀξιοχρέου ἐγγυήσεως προσωρινὴν ἀπόλυσιν τοῦ κατηγορουμένου· οὔτε δὲ καὶ τὸ ζήτημα περὶ τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου ὅπως ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς ἐν λόγῳ αἰτήσεως, ὑποβαλλομένης ἐκκρεμούσης τῆς κατὰ τῆς καταδικαστικῆς

ἀποφάσεως ἀναιρέσιως, δύναται νὰ γεννηθῇ διότι κατὰ τὴν σαφῇ διάταξιν τοῦ ἄρθ. 245 τοῦ ν. νόμου «ἡ προσωρινὴ ἀπόλυσις αἴρεται ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως» μεθ' ἣν αἵτησις νέα περὶ προσωρινῆς ἀπολύσεως δὲν ἐπιτρέπεται.

Ἐν Κερκύρα τῇ 15 Αὐγούστου 1911.

Α. Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Πρὸ τῆς ἐκτυλώσεως τῆς προκειμένης μελέτης ὁ Α. Π. ἐν ὁλομελείᾳ, ἀποδεχόμενος τὴν γνώμην τοῦ παρ' αὐτῷ Εἰσαγγελέως, ἀπεφάνητο· ὅτι προκειμένου περὶ κακουργημάτων τιμωρουμένων κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου μὲ εἰρκτὴν (ἄρθ. 237 τοῦ ν. Νόμου) δὲν ἐπιτρέπεται ἡ προσωρικὴ δι' ἀξιοχρέου ἐγγυήσεως ἀπόλυσις τοῦ διὰ τελεσιδίκου βουλεύματος παραπεμφθέντος ἐπὶ Κακουργήματι τιμωρουμένου δι' εἰρκτῆς κατηγορουμένου (Α. Π. 285 26η 10βρίου 1911 οὕτως δὲ ἐκάμφθη ἡ ἀντίθετος διάταξις τοῦ ἄρθ. 237. Ἀλλὰ τὰ ἐπιχειρήματα ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ ἀπόφασις αὕτη, ὅτι παρέλκει ἡ κρίσις τοῦ Συμβουλίου περὶ τῆς προσηκούσης τῇ ἀποδιδομένῃ τῷ κατηγορουμένῳ ἐγκληματικῇ πράξει ποινῆς, μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ τελεσιδίκου βουλεύματος, δίδοντος ταύτῃ τὸν προσήκοντα χαρακτηρισμὸν, ὅτι τὸ ἄρθ. 242 § 2 Ποιν. Δικ. ἑξομοιοῖ τὸ ἐπὶ Κακουργήματι παραπεμπτικὸν καὶ τελεσιδικικὸν βούλευμα πρὸς τὴν καταδικαστικὴν Ἀπόφασιν καὶ ἀπονέμει τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα, ἅμα τῇ δημοσιεύσει αὐτῶν εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, ἥτοι τὴν αὐτοδικαίως ἐπερχομένην ἄρσιν τῆς δι' ἐγγυήσεως προσωρ. ἀπολύσεως, εἰσὶν ἀπλῶς εὐλογόφαντῇ καὶ οὐχὶ ἀκλόνητα· τὸ μὲν πρῶτον διότι ἐκ τούτου συνέπεται ὅτι τὸ ἀρμόδιον Συμβούλιον τῶν Πλημμελειοδικῶν, προκαλούμενον ὅπως ἀποφανθῇ ἐπὶ τοῦ ζητήμα-

τος τῆς προσωρινῆς δι' ἐγγυήσεως ἀπολύσεως τοῦ διατελεσιδίκου βουλεύματος αὐτοῦ ἢ τοῦ κατ' ἀνακοπὴν τούτου ἀποφανομένου Συμβουλίου τῶν Ἐφεσῶν, παραπεμπομένου ἐπὶ κακουργήματι κολαζομένου δι' εἰρκτῆς κατηγορουμένου, δὲν θέλει ἀσχοληθῇ περὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς πράξεως εἴτε διότι δεσμεύεται διὰ τοῦ σχετικοῦ βουλεύματος τοῦ καθ' ἱεραρχίαν ἀνωτέρου Συμβουλίου, εἴτε διότι τὸ ἴδιον ἔκρινε περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ὁριστικῶς καὶ τελεσιδικῶς, ἐπομένως καθ' ἑκατέραν τῶν προϋποθέσεων τούτων, τοῦ ζητήματος τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς πράξεως λελυμένου τυγχάνοντος, τὸ Συμβούλιον ἀσχοληθῆσται μόνον περὶ τοῦ μήπως αἱ ἐν § β' τοῦ 237 ἄρθ. Ποιτ. Δικ. ἀποκωλυτικαὶ τῆς προσωρινῆς δι' ἐγγυήσεως ἀπολύσεως νόμιμαι περιπτώσεις.

Ἐπίσης ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ ἐπῆλθεν ἤδη ὁ ἀπὸ 10ης 8βρίου ε. ε. ΔΡΓ' (4130) Νόμος, ἀντληθεὶς ἐκ τοῦ Γαλ. Νόμου 14 Ἰουλίου 1865 ὅστις διὰ τοῦ ἄρθ. 1 μετέβαλε (corrigendi gratia) τὴν εἰρημένην διάταξιν τοῦ ἄρθρου 245 ὁρίσας ὅτι ἡ προσωρινὴ δι' ἐγγυήσεως ἀπόλυσις δύναται νὰ ἀρθῇ διὰ τοῦ παραπέμποντος τὸν προσωρινῶς ἀπολυθέντα ἐπὶ κακουργήματι τελεσιδίκου βουλεύματος, ὀφείλοντος νὰ διαλάβῃ εἰδικὴν διάταξιν περὶ ἄρσεως ἢ διατηρήσεως τῆς προσωρινῆς ἀπολύσεως· ἐξ οὗ συνέπεται ὅτι τὸ τελεσιδικὸν βούλευμα δὲν ἀποτελεῖ πλέον πρόσκομμα διὰ τὸ περὶ προσωρινῆς ἀπολύσεως μέτρον καὶ ὅτι ἢ διὰ τῶν ἄρθ. 237—246 καθιερουμένη διαδικασία ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ μὴ διαταχθείσης τὸ παράπαν μέχρι τοῦ ὁριστικοῦ βουλεύματος ἀλλὰ μεταγενεστερῶς αἰτουμένης ἀπολύσεως· δύναται δὲ τὸ Συμβούλιον, ὑποβαλλομένης αἰτήσεως, νὰ σταθμίσῃ τὰς περιστάσεις καὶ νὰ χορηγήσῃ τὸ εὐεργέτημα τοῦτο, μέχρις ὁριστικῆς ἐκδικά-

σεως τῆς ὑποθέσεως, (arg. ad majori ad minus).

Ἄρμόδιον πρὸς τοῦτο εἶναι τὸ ἐν ᾧ πρώτῳ βαθμῷ ἀποφαινόμενον καὶ παραπέμπον ἐπὶ Κακουργήματι Συμβούλιον, ὅπερ ὀφείλει εἰδικῶς νὰ διαλάβῃ περὶ διατηρήσεως ἢ ἄρσεως τοῦ μέτρου τῆς δι' ἐγγυήσεως ἀπολύσεως καὶ καθ' ἣν ἀκόμη προϋπόθεσιν, ὅταν ἔκδίδῃ τὸ παραπεμπτικὸν βούλευμα αὐτοῦ, καὶ εὐρίσκηται πρὸ διατεταγμένης ἤδη ἀπολύσεως, δὲν δύναται νὰ γινώσκῃ ἂν τοῦτο θέλει καταστῇ τελεσίδικον, οὐδόλως ἢ ἐκπροθέσμως ἀνακοπτόμενον, καὶ εἰ μὲν ὁ ὅρος τῆς τελεσιδικίας ἐξέλθῃ ἢ σχετικὴ διάταξις πρὸς τὴν διατήρησιν ἢ ἄρσιν τῆς ἀπολύσεως εἶναι τοῦ ὀριστικοῦ βουλεύματος, ὡς ἀξιοῦ ὁ νόμος, εἰ δὲ ἐπιληφθῇ τῆς κατ' οὐσίαν ἐρεύμης τῆς ὑποθέσεως τὸ τοῦ δευτέρου βαθμοῦ Συμβούλιον καὶ παραπέμψῃ εἴτε κατὰ μεταρρυθμίσιν τοῦ πρωτοδίκου βουλεύματος, εἴτε κατ' ἐπικύρωσιν αὐτοῦ, ἐπὶ κακουργήματι, ὀφείλει τοῦτο νὰ διαλάβῃ περὶ διατηρήσεως ἢ ἄρσεως τοῦ μέτρου, κατ' ἐλευθέραν κρίσιν, οὐδόλως δεσμευομένου, μήτε ἐκ τῆς σχετικῆς ἐναντίας διατάξεως τοῦ πρωτοδίκου βουλεύματος, μήτε ἐκ τῆς μὴ τυχόν προσβολῆς ταύτης, διότι ὁ νόμος ἐπιβάλλει ἐν προκειμένῳ τούτῳ, τὴν ὑποχρῶσιν καὶ παρέχεται τὸ δικαίωμα, νὰ κρίνῃ αὐτεπαγγέλτως περὶ τούτου διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον, ἅπαξ ἐπιληφθέντι τῆς κατ' οὐσίαν ἐρεύνης τῆς ὑποθέσεως, ἐπομένως ὁ κανὼν «*tantum devolutum quantum appellatum*» δὲν ἐφαρμόζεται.

Ὡς ἐκ τῆς προπαραταθείσης σαφοῦς νεαρᾶς διατάξεως τοῦ ἀρθ. 1 τοῦ ΔΡΓ' Νόμου, καθ' ἣν καὶ μετὰ τὴν τελεσιδικίαν τοῦ παραπεμπτικοῦ βουλεύματος ἐπὶ κακουργήματι ἐπιτρέπεται τῷ κατηγορουμένῳ νὰ ὑποβάλῃ αἰτήσεις περὶ προσωρινῆς δι' ἐγγυήσεως κλπ. ἀπολύσεως

του ἐνώπιον τοῦ ἀρμόδιου Συμβουλίου, ὅπερ δικαιούται νὰ δεχθῇ ἢ ἀποκρούσῃ ταύτην, κατὰ τὰς περιστάσεις, ἀναφύενται τὰ ἐξῆς ζητήματα.

Ὅποῖον τὸ κατὰ τὸ ἀρθ. 237 ἀρμόδιον διὰ τὴν τοιαύτην αἴτησιν Συμβούλιον;

Κέκτηται τοῦτο τὴν ἐξουσίαν νὰ ἀποκρούσῃ ταύτην καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν δὲν ὑπάρχῃ μὲν βάσιμος ὑπόνοια ὅτι ὁ κατηγορούμενος θέλει δυσχεράνει τὴν ἀνάκρισιν ἢ ἐξαλείψῃ τὰ ἔγνη τῆς πράξεως (Collusio gufaha) ὑφίσταται ὅμως κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ βάσιμος ὑπόνοια ὅτι οὗτος θὰ θελήσῃ νὰ σωθῇ διὰ τῆς φυγῆς (Flucht gefahr) ἐπὶ θυσίᾳ τῆς ἐγγυήσεως;

Φρόνουµεν, ὅτι ἀρμόδιον Συμβούλιον εἶναι τὸ τῶν Πλημμελειοδικῶν, ἐξαίρῃ τῆς περιπτώσεως τῆς διατηρήσεως ἢ ἄρσεως τῆς διατεταγμένης ἤδη ἀπολύσεως, καθ' ἣν ἡρμόδιον εἶναι τὸ ἀποφαινόμενον τὸ τελεσίδικον περὶ παραπομπῆς βούλευμα, Συμβούλιον, ᾧ τινὶ ὑποφαινομένῳ ἐν προκειμένῳ αὐτεπαγγέλτως (ex officio) χάριν γοργότητος, προσήκει μᾶλλον ἢ τοιαύτῃ, συνδεομένη πρὸς τὴν παραπομπὴν ἐνέργεια, συνοδᾷ τῷ ἀρθ. 1 τῷ εἰρημένῳ ΒΡΓ Νόμῳ, καὶ ὅτι τὸ ὡς εἴρηται, ἀρμόδιον Συμβούλιον, δικαιούται ἐν προκειμένῳ νὰ κρίνῃ κατ' ἐλευθέραν κρίσιν (nach freien ermessen) ἐπομένως καὶ νὰ ἀποκρούσῃ τὴν περὶ ἀπολύσεως αἴτησιν πέραν τῶν προϋποθέσεων τῆς παρεμβολῆς δυσχερειῶν εἰς τὴν ἀνάκρισιν ἢ ἐξαλείψεως τῶν ἰχνῶν τῆς πράξεως ἐκ μέρους τοῦ κατηγορουμένου καὶ δὴ ὑφεστῶτος κινδύνου δραπετεύσεως αὐτοῦ ἐπὶ ἀπωλείᾳ τῆς ἐγγυήσεως, τὸν ὅποῖον ἢ ἐπαπειλουμένη αὐτῷ κατὰ τὸν παρὰ τοῦ παραπεμπτικοῦ βουλεύματος δοθέντα χαρακτηρισμὸν τῆς πράξεως, βαρεῖα ποινὴ, κρούει διάτορον.

Ἐπίσης, προκειμένου περὶ κακουργημάτων τιμωρουμένων, διὰ προσκαίρων ἢ διὰ βίου δεσμών, διὰ θανάτου, τὸ ἀρμόδιον Συμβούλιον, δεσμευόμενον ἐκ τοῦ διὰ τοῦ παραπεμπτικοῦ βουλεύματος δοθέντος χαρακτηρισμοῦ, καίπερ ἀδήλου πρὸ τῆς ὀριστικῆς ἀποφάσεως τῶν συνέδρων, θέλει ἀποκρούσει τὴν περὶ ἀπολύσεως αἴτησιν διότι ναὶ μὲν τὸ ἀρθ. 236 ἀρκεῖται εἰς τὸν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου πιθανὸν χαρακτηρισμόν, ἀλλ' ἡ κρίσις αὕτη ἐξεδηλώθη ἤδη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἢ ὑπὸ τοῦ καθ' ἱεραρχίαν ἀνωτέρου Συμβουλίου διὰ τοῦ τελεσιδίκου περὶ παραπομπῆς βουλεύματος, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς διὰ τοῦ Ἐγκλητηρίου ἐγγράφου διώξεως καὶ τοῦ θετέου πρὸς λύσιν τοῖς ἐνόρκοις κυρίου ζητήματος (ἀρθ. 264 καὶ ἐφεξῆς 421 καὶ 459 Πον. Δικ.).

Οὐχ' ἦττον προκειμένου περὶ κακουργήματος κολαζομένου κατὰ τὸν δοθέντα, ὑπὸ τοῦ τελεσιδίκου βουλεύματος τῆς παραπομπῆς, εἰς τὴν προᾶξιν χαρακτηρισμόν, διὰ δεσμών ἢ εἰρκτῆς κατὰ τὴν πραγματικὴν ἐκτίμησιν τοῦ Δικ. τῶν συνέδρων, δὲν ἀποκλείεται μὲν ἡ περὶ προσωρινῆς δι' ἐγγυήσεως ἀπολύσεως αἴτησις κατ' ἀρχήν, ἀλλ' ὅπως δεχθῇ ταύτην τὸ συμβούλιον δέον νὰ συντρέχωσι κατὰ τὴν κρίσιν του βάσιμοι πιθανότητες περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἐπιβληθησομένη ποινὴ ἔσεται ἡ τῆς εἰρκτῆς.

Περὶ τῆς ἐν § δευτέρᾳ ἀρθ. 1 τοῦ νεαροῦ ΔΡΓ' Νόμου μεταβατικῆς διατάξεως, καθ' ἣν ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ἐκδεδομένων τελεσιδικίων βουλευμάτων, ἅτινα ὡς εἰκὸς οὐδὲν περὶ ἄρσεως ἢ διατηρήσεως τῆς διατεταγμένης δι' ἐγγυήσεως ἀπολύσεως διαλαμβάνουσιν, φρονοῦμεν ὅτι θέλει προκληθῇ τὸ ἀρμόδιον Συμβούλιον, τῶν Πλημμελειοδικῶν, ἃν τοῦτο ἀπεφάνητο τὸ περὶ παραπομπῆς βούλευμα, καταστὰν ὅπωςδήποτε τελεσιδι-

κον, ἢ τῶν Ἐφετῶν, ἂν ἐπιληφθὲν τῆς κατ' οὐσίαν ἐρεῦ-
νης τῆς ὑποθέσεως ἐπεκύρωσε τὸ πρωτόδικον περὶ παρα-
πομπῆς βούλεμα, ἢ ἂν κατὰ μεταρρύθμισιν τούτου ἀπε-
φήνατο αὐτὸ τὴν παραπομπήν, νὰ ἀποφανθῇ περὶ ταύ-
της· ὡς ἐπίσης φρονοῦμεν, ὅτι κατὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθ. 2
τοῦ ΔΡΓ' Νόμου γενομένην εἰς τὸ ἄριθ. 430 Π. Δικ.
προσθήκην, καθ' ἣν ὁσάκις τὸ Δικαστήριον τῶν συνέ-
δρων ἀποφαίνεται τὴν εἰς ἑτέραν σύνοδον ἀναβολὴν τῆς
Δίκης, δύναται συγχρόνως νὰ ἀποφανθῇ κατὰ τοὺς ὅρους
τῶν ἄρθ. 236 — 246 Ποιν. Δικ. καὶ περὶ τῆς ἐν τῷ με-
ταξὺ χρόνῳ προσωρινῆς ἐπὶ ἐγγυήσει ἀπολύτεως τοῦ κα-
τηγορουμένου, ὁσάκις αὕτη, ζητηθεῖσα προηγουμένως
παρὰ τοῦ ἀρμοδίου συμβουλίου δὲν ἀπεκρούσθῃ ἢ ἐγέ-
νετο δεκτὴ παρ' αὐτοῦ, διότι ὑπὸ τὴν τοιαύτην προϋπό-
θεσιν ὑφίσταται περὶ τῆς ἀπορρίψεως ἢ τῆς ἄρσεως τοῦ
μέτρου, δεδικασμένον, τὸ ὁποῖον δὲν δύνανται οἱ σύνε-
δροι νὰ ἀντιπαρέλθωσιν.

Ἐννοεῖται δ' ὅτι μετὰ τὴν περὶ ἀναβολῆς ἀπόφασιν,
στερεῖται τὸ Δικαστήριον τῶν συνέδρων ἀρμοδιότητος
ὅπως ἀποφανθῇ κατ' οἰκείαν κρίσιν, περὶ προσωρινῆς δι'
ἐγγυήσεως ἀπολύσεως αἰτήσεως, καίπερ ὑποβαλλομένης
διαρκούσης ἔτι τῆς συνόδου.

Παρατηρητέον ἐν τέλει ὅτι κατὰ διάφορον ὅλως ἀντί-
ληψιν τοῦ ἡμετέρου Νομοθέτου ὁ (Garofalo Criminologia
Sociale) 1905 σελ. 384 κλπ. μεταξὺ τῶν ἀνεχομένων καὶ
θελπόντων τὰ ἀδικήματα θεσμῶν ἀδιστάκτως καταλέγει
καὶ τὸν περὶ προσωρινῆς ἐλευθερίας τῶν ἀδικοπραγούν-
των θεσμὸν περὶ οὗ ἀποφαίνεται ὡς ἐξῆς. «Συνελόντι
εἰπεῖν, εὐρίσκομεν ὅτι ἡ προσωρινὴ ἐλευθερία εἶναι ὁ
χείριστος τῶν θεσμῶν τῆς ἡμετέρας Νομοθεσίας, ἐνεργεῖ

δὲ ὅλως ἀντιθέτως πρὸς ἐκεῖνον τῆς προλήψεως. Θρασύνει τὸν ἐγκληματικὸν κόσμον, καὶ ἀποθαρρύνει τοὺς ἀδικουμένους, ἐξευτελίζει δὲ καὶ τὴν Αὐτονομίαν».

Ὡς (occasio legis) ἀφορμὴν τῶν σχετικῶν μεταρρυθμίσεων ἐπάγεται τάδε: «Εἰς τὰς χώρας τῆς Λατινικῆς φυλῆς, ἥκουσαν τῶν ρητορικῶν λόγων ἐνίων Καθηγητῶν, ἰδίᾳ δὲ ἐπηρεάσθησαν ἕκ τινων καταπλησσοῦσων μυθιστοριῶν, δι' ὧν ἀναπαρίστανται αἱ ἡθικαὶ βίβιναισι, δυστυχοῦς καταστάντος ἀδίκως ὑπόπτου καὶ ἐγκαθειρχθέντος ἐν φοβερᾷ φυλακῇ!!

ΝΟΜΟΣ

ΓΨΜΓ'. 8ης ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1911

Ἄμα τῇ ἰσχύει τοῦ παρὰ τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων ψηφισθέντος, κυρωθέντος παρὰ τοῦ Βασιλέως, καὶ δημοσιευθέντος ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, τῇ 8ῃ λήξαντος μηνὸς Φεβρουαρίου ἐ.ἔ. νεαροῦ Νόμου ΓΨΜΓ' «Περὶ καταψηφίσεως εἰς τοὺς ἐγκαλοῦντας ἢ μηνυτὰς τῶν δικαστικῶν ἐξόδων» ἀνεφύη τὸ ζήτημα τῆς εἰς τὸ παρελθὸν ἀναδρομῆς ἢ μὴ τούτου, δηλονότι τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ, ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τούτου εἰσαγομένων πρὸς ἐκδίκασιν Ποινικῶν ὑποθέσεων, ἐφ' ὧν ἡ καταδίωξις ἐγένετο ἐπὶ ἐγκλήσει ἢ μηνύσει, ἐγκλεισθείσῃ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ τέως κρατοῦντος Δικαίου, καθὼς καὶ ἐπὶ τῶν εἰσηγμένων ἤδη, ἐφ' ὧν ὁμως τὰ Ποινικὰ Συμβούλια καὶ Δικαστήρια δὲν ἀπεφάναντο ἔτι οὐσιαστικῶς.

Ἡ παρ' ἡμῖν ἐν Κερκύρα δικαστηριακὴ ἐρμηνεία (Νομολογία) δὲν ὤκνησεν νὰ ἀποκρούσῃ τὴν ὑπὸ τὴν προεκτεθεῖσαν ἔννοιαν ἀναδρομὴν τοῦ ἐν λόγῳ Νόμου, ἐν τούτῳ ὁμως καθ' ἡμετέραν ἀντίληψιν ἐσφάλη ἔνεκα ποικίλων λόγων, εἰς ὧν τὴν ἀνάπτυξιν εὐθὺς ἀμέσως προβαίνομεν.

Ὡς αὐνογόντον, ἀναφύεται τὸ προεκτεθὲν ζήτημα, ἐφόσον καὶ καθόσον καινοτομεῖ ὁ νεαρὸς Νόμος, πρὸς ἐπιτυχῇ δὲ λύσιν αὐτοῦ ἐπιβάλλεται ἡ εἰδικωτέρα ἔρעυνα περὶ τοῦ εἵδους τῶν μεταρρυθμιζομένων κανόνων τοῦ Δικαίου, ἐνδαικνυομένη παρὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Γλωσσογράφων καθιερωθέντος ἀξιώματος (qui bene

distinguit et bene docet) ὡς ἐπαραιτήτος πρὸς ἐπικριβῇ ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς, ἣν ἀνέκαθεν ἀνεκήρυξεν ἡ Ρωμ. Νομοθεσία. «Πᾶς νόμος ἢ διάταξις εἰς τοὺς ἐφεξῆς κρατεῖτω, εἰ μὴ εἰδικῶς περὶ τῶν προλαβόντων ἔτι ἡρημέων τί διηγόρευται» ἀπεδέχθησαν δὲ καὶ αἱ πλείσται τῶν νεωτέρων Νομοθεσιῶν καὶ ἀνέγραψαν ὑπὸ τὴν ἀρνητικὴν διατύπωσιν, ὅτι ὁ Νόμος ὁρίζει περὶ τοῦ μέλλοντος καὶ δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν, ὡς ἐπραξε καὶ ὁ ἡμέτερος Νομοθέτης ἐν ἀρθ. 2 Α. Ν.

Ἐπίσης αὐτονόητον τυγχάνει, ὅτι ὁ ἐπακριβὴς καθορισμὸς τῶν ἐπενεγκομένων καινοτομιῶν προϋποτίθησιν ἀναγκαίως ἀκριβῇ γνῶσιν καὶ ἀντίληψιν ὁρθὴν τοῦ διὰ τούτων μεταρρυθμιζομένου καὶ τέως ἐν ἰσχύει Δικαίου, ἐπιτυγχανομένην ὡς γνωστὸν διὰ τῆς ὁρθῆς ἐρμηνείας τούτου.

Ἀνατρέχοντες εἰς τὰς πηγὰς, ἀφ' ὧν ἦντλησε ὁ Νομοθέτης τῆς ἐν ἰσχύει ἡμετέρας Ποιν. Δικονομίας καὶ παρακολουθοῦντες ἱστορικῶς τὴν ἐξέλιξιν τοῦ περὶ καταγνώσεως τῶν ἐξόδων τῆς Ποινικῆς Δικ. θεσμοῦ ἐν Γαλλίᾳ, διδασκόμεθα ὅτι τὰ τῆς καταδιώξεως ἐν γένει ἀρχικῶς ἐβάρυνον τὸν Βασιλέα, ὡς πρὸς τὰς γενομένας ἐν τῷ Κράτει αὐτοῦ καταδιώσεις, ἢ τοὺς μεγιστάνας, ὡς πρὸς τὰς ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας ἐκάστου τούτων τοιαύτας, αἱ χρηματικαὶ δὲ ποιναὶ καὶ αἱ δημεύσεις, σκοπὸν εἶχον τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἐκασταχοῦ ὑπευθύνου εἰς ταῦτα.

Τοῦναντίον τὰ τῆς ὑπερασπίσεως ἐβάρυνον τὸν κατηγορούμενον, ὅστις ὑπεχρεοῦτο εἰς προκαταβολὴν αὐτῶν φερέγγυος ὄν. Οὐχ' ἦττον, ὑπάρχοντος Πολιτικῶς ἐνάγοντος ἐν τῇ δίκῃ, προκατεβάλλοντο παρ' αὐτοῦ αἱ ἀναγκαῖαι πρὸς ἀνάκρισιν καὶ ἐκτέλεσιν τῆς ποινῆς δαπάναι,

δικαιουμένου εἰς ἀναγωγὴν μόνον κατὰ τοῦ καταδικασθέντος κατηγορουμένου.

Διὰ τοῦ Νόμου Βλαστημονεόνος (Germinal ἔτος VIII) ἐπὶ τῷ λόγῳ «ὅτι ἐπέστη πλέον ὁ χρόνος ὅπως κουφισθῇ ὁ Φίσκος ἀπὸ τῶν ἐξόδων τῆς καταδιώξεως καὶ διαδικασίας, ἅτινα, κατὰ τὸ δίκαιον καὶ τὸν ὀρθὸν λόγον, δεόν νὰ βαρύνωσι τὰ καταδικασθέντα» καθιερώθη τὸ πρῶτον ἡ ἀρχὴ ὅτι πᾶσα ἀπόφασις Ποινικοῦ Δικαστηρίου καταγιγνώσκουσα ποινὴν, δεόν συγχρόνως νὰ καταψηφίσῃ τῷ καταδικαζομένῳ διαδίκῳ τὴν, τῶν ἐξόδων καταδιώξεως τοῦ ἀδικήματος καὶ ἐκτίσεως τῆς ἔνεκα τούτου ἐπιβαλλομένης ποινῆς, ἀνάδοσιν ὑπὲρ τοῦ Φίσκου, ὅστις ὤφειλε νὰ προκαταβάλλῃ ταῦτα κατὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθ. 4 τοῦ ἀπὸ 5ης ὑετώδους (pluvieuse) Νόμου γενομένην συμπλήρωσιν, καὶ ὅστις ἐβαρύνετο ὀριστικῶς διὰ τούτων μόνον, καθ' ἣν περίπτωσιν ἡθωοῦτο ὁ κατηγορούμενος ἢ δὲν ὑπῆρχεν Πολιτικῶς ἐνάγων (parties Civiles).

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ταύτης, διαμορφουμένης ἐπὶ τὸ προσφορώτερον, ἐρείδονται τὰ ἄρθ. 162, 176, 194, 211 καὶ 368 τῆς (Inst. Crim.) Γαλ. Ποιν. Δικ. τὸ τελευταῖον τῶν ὁποίων συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἀπὸ 28ης Ἀπριλίου 1832 Νόμου, τῇ προσθήκῃ δευτέρου ἐδαφίου, τροποποιούντος ὡς πρὸς τὰς ἐνώπιον τῶν Κακουργειοδικῶν δίκας (dans les affaires soumises au jurg) τὸ Διάταγμα ἀπὸ 8 Ἰουνίου 1811. «Περὶ διακανονισμοῦ τῶν ποινικῶν ἐξόδων» ὅπερ κατὰ τὴν παγίαν τῆς (Cout de cassation), Νομολογίαν ἔχει ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν διὰ τὰ Δικαστήρια, καίπερ ἀντικείμενον εἰς τὴν Ποιν. Δικονομίαν.

Ἐκ τοῦ νομοθετικοῦ δὲ τούτου ἐδάφους ἀπῆλθισεν ὁ Νομοθέτης τῆς ἡμετέρας Ποιν. Δικ. τοὺς ἐν ἄρθ. 6, 82, 85, 86 γενικοὺς καὶ οὐσιαστικοὺς, ἐνδιαλαμβανόμενους

περὶ καταγνώσεως τῶν ἐξόδων τῆς Ποιν. Δίκης, κανόνας, ὡς καὶ τοὺς ἐν ἄρθ. 346, 399, 447, 448, 452 καὶ 500, εἰδικοὺς καὶ διαδικαστικῆς φύσεως τοιοῦτους, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους ἐν τοῖς Β. Διαταγμ. ἀπὸ 11ης 8βρίου 1834 «Περὶ Ποινικῆς διατιμῆσεως» καὶ τῷ συγχρόνῳ «Περὶ ἐκκαθαρίσεως κλπ.».

Ἐσαύτως καὶ οἱ διακανονίζοντες τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως τῶν διαφορῶν περὶ ἐξόδων διατάξεων τῶν καταδικαστικῶν αποφάσεων κανόνες τῶν ἄρθ. 30—32 τοῦ ἡμετέρου Ποιν. Νόμου ἐλήφθησαν ἐκ τοῦ Γαλ. Ποιν. Νόμου καθὼς καὶ αἱ ἐξαιρετικαὶ διατάξεις τῶν ἄρθ. 595 καὶ 298 τοῦ Νόμου «Περὶ Πτωχεύσεως κλπ.» ἐκ τοῦ Γαλ. Δικαίου μετηγγύσθησαν.

Ἀμφότερα τὰ ἐν στενωπᾷ σχέσει συγγενείας πρὸς ἄλληλα διατελοῦντα, καὶ νομοθετικῶς παρὰ Γάλλοις καὶ παρ' ἡμῖν ἀναγνωρισμένα συστήματα περὶ καταγνώσεως κλπ. τῶν Ποιν. ἐξόδων ἐρεῖδονται ἐπὶ τῆς ἐξῆς λογικῆς καὶ δικαίας βάσεως.

Ἡ καθ'αυτὴν ἀληθὴς ἀρχή, ὅτι ἡ ἐν γένει ἀπονομή τῆς Δικαιοσύνης (Ποινικῆς καὶ Πολιτικῆς) εἶναι ὑποχρέωσις τῆς Πολιτείας πρὸς τὰ μέλη αὐτῆς, ἀπορρέουσα ἀμέσως ἐκ τῆς μεταξὺ τούτων, ὑφ'ἐστῶσης, καὶ ἐξυπηρετούσης τὸ κοινὸν καὶ ἀτομικὸν συμφέρον Συμβάσεως, καθ' ἣν ὑποχρεοῦται ἡ Πολιτεία νὰ μεριμνᾷ πρὸς ἀνόρθωσιν πάσης βλάβης προσγενομένης ἐκάστῳ τῶν πολιτῶν αὐτῆς ἐξ ἀδικοπραγίας ἄλλου, ἔγκειται εἰδικευομένη εἰς τὸ ὅτι ὀφείλει ἡ Πολιτεία νὰ χορηγῇ τὰ κατάλληλα πρὸς ἀνακάλυψιν καὶ βεβαίωσιν τῶν ἀδικοπραγιῶν πρόσωπα καὶ μισθοδοτῇ ταῦτα, ἐπομένως βαρύνεται αὕτη διὰ τῶν γενικῶν δαπανῶν (*frais generaux*) τῆς Ποινικῆς Δικαιοσύνης, δηλονότι τῶν πρὸς διατήρησιν τῶν διαφο-

ρων, δικαιοδοσιῶν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ποινῶν. Αἱ πέ-
ραν τοῦ ὀρίου τούτου (*frais particuliers*) ἰδιαίτεροι δα-
πάναι, δηλονότι αἱ ἀναγκαῖαι εἰς ἀποκάλυψιν τῆς ἀδικο-
πραγίας καὶ ἐνοχῆς τοῦ αὐτουργοῦ, ὡς αἱ τῶν πραγματο-
γνωμόνων, ἀκροάσεις μαρτύρων κλπ. (ἄρθ. 2 Ποινικῆς
Δικονομίας) ἀπορρέουσιν ἐπίσης ἐκ τοῦ ἀδικήματος, ἀ-
παρτίξουσι ἰδιαίτερον εἶδος ζημίας, ἥς τὴν ἀνόρθωσιν
ὀφείλει ὁ ἔνοχος, ἡ δὲ κατάγνωσις ταύτης εἰς τὰ λοιπὰ
μέλη τῆς Πολιτείας, ὅλως ἀδικος καὶ ἀδικαιολόγητος εἶνε.

Ἀφ' ἐτέρου δίκαιον μὲν εἶναι ὁ ἀδικούμενος κατη-
γορούμενος, νὰ ἀποζημιῶται δι' ὅσας ὑπέστη πρὸς ἀπό-
κρουσιν ἀνυποστάτου ὁπωσδήποτε κατηγορίας δαπάνας
(*frais de defense*) ὅμως τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς ἱκανοποι-
ησιν τῆς ζημίας ταύτης, δέον νὰ ἐξαιρεθῶσι οἱ Δημόσιοι
κατήγοροι ἐν γένει, ἐφόσον σοβαραὶ ἐνδείξεις ὑπέβαλον
τούτους τὴν ἄσκησιν τῆς Ποινικῆς ἀγωγῆς καὶ δὲν συν-
τρέχει περίπτωσις ἀγωγῆς κατεδικίου, τὸ μὲν διότι ἡ πα-
ρεμβολῇ ἐνδοιασμῶν καὶ δυσχερειῶν περὶ τὴν ἔγερσιν τῆς
Ποινικῆς ἀγωγῆς, θὰ συνεπήγαγεν ἀνυπολόγιστον βλάβην
τῶν κοινωνικῶν συμφερόντων, πρὸ τῶν ὁποίων τὰ ἰδιω-
τικὰ δέον νὰ ὑποχωρῶσι, τὸ δὲ διότι δὲν ὑπαρχει ἀσφα-
λῆς καὶ ἀδιάσειστος γνώμων πρὸς διακανονισμόν τοῦ δι-
καιώματος τούτου τοῦ ἀδικηθέντος κατηγορουμένου, δε-
δομένου ὅτι, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἡ ἀθώωσις αὐτοῦ ἀπὸ ὠρι-
σμένης κατηγορίας, ἀποδεικνύει μόνον τὸ ἀπὸ ποινικῆς
ἀπόψεως ἀκαταλόγιστον οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ἐντελῇ ἀθωό-
τητα τούτου.

Ἐπίσης δίκαιον εἶναι ὅπως ἐκ τοῦ ἀδικήματος βλα-
βεῖς, καθ' ἣν περίπτωσιν δὲν περιορίσθη ἀπλῶς νὰ ἐγκα-
λέσῃ τὴν ἀδικοπραγίαν, ἐπαφιέμενος τὴν περαιτέρω κα-
τεύθυνσιν τῆς καταδιώξεως εἰς τὰ πρὸς τοῦτο παρὰ τῆς

Πολιτείας ἐντεταλμένα ὄργανα, ἀλλὰ παρενέβη ἀτομικῶς εἰς τὴν δίκην εἴτε ἀσκήσας τὴν ποινικὴν ἀγωγὴν αὐπροσωπῶπως, εἴτε ἀναμιχθεὶς εἰς ταύτην, ἡσκημένην ἤδη, ὑπὸ κηται ἡττώμενος, διὰ τὴν τοιαύτην πολυπράγμονα δρᾶσιν του, εἰς τὴν ἐκ ταύτης προξηνηθεῖσαν δαπάνην.

Ἐκ τούτων καταφαίνεται, ὅτι ὁ διακανονισμὸς τῆς καταγνώσεως τῶν δικαστικῶν ἐξόδων ἐν τῇ ποινικῇ ὕλῃ δὲν εἶναι ὅσον ἐντῇ πολιτικῇ εὐχερῆς, διότι κατὰ ταύτην τὸ ἀξίωμα ὅτι ὁ ἡττώμενος βαρύνεται, οὐ μόνον διὰ τῶν ἰδίων, ἀλλὰ καὶ ἐκείνων τοῦ ἀντιδίκου αὐτοῦ, δαπανῶν, ἐρεῖδεται ἐπὶ ἀπολύτως ὀρθῆς βάσεως, ἀφοῦ τὰ διάδικα μέρη εἶναι ἴσα πρὸς ἄλληλα, ἕκαστον τούτων τὸ ἴδιον ἐπιδιώκει συμφέρον, τὸ πέρας δὲ τῆς δίκης καταδείκνυσι τίς ὁ ἐν δικαίῳ εὐρισκόμενος κατ' ἐκείνην ὁμῶς, ἀφ' ἐνὸς ἐνάγων εἶναι ὁ Εἰσαγγελεὺς, ἀσκῶν ἐπ' ὀνόματι τῆς Πολιτείας τὴν ποινικὴν ἀγωγὴν, προβάλλει ἐπομένως εὐθὺς ἀμέσως, τὸ δυσεπίλυτον νομοθετικῶς ζήτημα περὶ τῆς εὐθύνης τούτου εἰς τὴν δικ. δαπάνην, ἀθουμένου τοῦ κατηγορουμένου, ἀφ' ἐτέρου ἐναγόμενος κατ' ἀνάγκην ἐν τῇ ποινικῇ Δίκῃ, εἶναι ὁ αὐτουργός, ἢ ὁ ὑποτιθέμενος τοιοῦτος, τοῦ ἀδικήματος, ἀδυνατῶν νὰ ἀποφύγῃ τὰς συνήθως σημαντικὰς δαπάνας, ὅσας ὁ ἀντίδικος αὐτοῦ ἤθελε κρίνῃ ἀναγκαίαις ἢ καὶ συντελεστικὰς πρὸς διεξαγωγὴν ταύτης, συνάδει ἄρα γε εἰς τὸ δίκαιον ἢ ὑποχρέωσις τούτου ἡττωμένου, ἐπὶ καταβολῇ τῶν Δικ. ἐξόδων, κατὰ προσθήκην τῆς καταγιγνωσκομένης αὐτῷ ποινῆς ἐπαγομένη;

Τέλος ἡ παρέμβασις τοῦ Πολ. ἐνάγοντος, πολλαπλασιάζουσα τοὺς ἀντιδίκους τοῦ κατηγορουμένου, ἐπανέσθουσα δὲ οὐσιωδῶς διὰ τῆς συγχρόνου ἀσκήσεως τῆς Ποιν. καὶ Πολ. ἀγωγῆς τὴν Δικαστικὴν Δαπάνην, περι-

πλέκει ἔτι μᾶλλον τὸ ζήτημα τῆς προκαταβολῆς καὶ εἰσπραξέως ταύτης μεταξὺ τῶν πλειόνων διαδίκων.

Αἱ προπαραταθεῖσαι τῆς ἐν ἰσχύει ἡμετέρας Ποιν. Δικ. κλπ. περὶ καταγνώσεως τῶν Δικ. ἐξόδων, διατάξεις, ἀποτελοῦσι τὸ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ὑπὸ μελέτην νεαροῦ Νόμου κρατοῦν Δίκαιον περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου· κατὰ δὲ τοῦτο ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ἀπότισιν ταύτην τὰ ἐξῆς πρόσωπα.

Ὁ κατηγορούμενος, ὁ ιδιώτης κατήγορος, ὁ Πολ. ἐνάγων, οἱ πολιτικῶς ὑπεύθυνοι Α. Π. 223 τοῦ 1893 (civilement responsables) περὶ ὧν μετῴθι (Ch. et Helie Cod. pénal. Tom I Chap. XVI § 383—396 Gavraud Prec. du droit. Criminel 545—547. Aubry et Rau Tom II σελ. 756 § 447. Marcadé sur les art. 1384, 1952, 1953 Cod. civl. Planiol Winds. Pand II § 384, 456 κλπ. Καλλιγᾶ Ἐνοχ. Δικ. 411—417) ὁσάκις δὲν εἶναι κατηγορούμενοι ἄρθ. 507, 509, 510 καὶ 625 Ποιν. Νόμου. Αἱ Δημόσιαι Διοικήσεις (regie om administration publique) ἀνύπαρκτοι παρ' ἡμῖν (Dallos frais No 999). Οἱ Δῆμοι καὶ τὰ Δημόσια καταστήματα, (établis s sement publics) λ. χ. Νοσοκομεῖα, Νοθοτροφεῖα, Ἐνεχυροδανειστήρια κλπ. ἰδρύματα κατὰ τὸ ἄρθ. 22 τοῦ Β. Διαγματος «Περὶ ἐκκαθαρίσεως κλπ. προκειμένου περὶ ὠρισμένων Δικῶν.

Δικαιοῦται δὲ εἰς ἀνάληψιν αὐτῶν.

Τὸ Δημόσιον, ὁ ιδιώτης κατήγορος, ὁ Πολ. ἐνάγων, ὁ ἀθωωθείς κατηγορούμενος μετὰ τὴν ἀθώωσίν του, δικαιούμενος νὰ ἀξιῶσῃ τὸ ὅλον ἢ καὶ μέρος τῶν ἐξόδων, εἰς ᾧ ὑπεβλήθη ἔνεκα τῆς ἀνυποστάτου ἐλεγχθείσης κατηγορίας.

Ἀπαραίτητοι ὅροι τῆς καταδίκης τῶν τῆς πρώτης κατηγορίας προσώπων εἶναι νὰ ἡττήθησαν (avoir sueombè)

καὶ νὰ μὴ ἐπροξενήθησαν ταῦτα ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἀντιδίκων· θεωροῦνται δὲ ὡς ἡττηθέντα ταῦτα, ὁσάκις ἀθωωθῇ ἢ καὶ ἀπολυθῇ τῆς κατηγορίας ὁ κατηγορούμενος (κατὰ τὴν κρατήσασαν ἐκδοχὴν μέτιθι Trebutien Tom 1 ἐρθ. 141 ect Faustin et Helie Inst. Crim. No 362 not. 8 Cod pénal Tom 1 ἐρθ. 141 ect Faustin et Helie Inst. Crim. Tom. VI 723—725 § VIII 294—296. Garraud, Prec. 863—867. Dalloz. Frais ἐρθ. 974—1032. Κωνσταντοπούλου § 914 κλπ.) παρὰ τοῖς Συγγραφεύσι καὶ τῇ Γαλ. καὶ Ἑμετέρα Δικαστηριακῇ Ἑρμηνείᾳ.

“Ὅσοι δ’ ἀφορᾷ τὴν ἐνεργητικὴν νομιμοποίησιν τῶν τῆς ἐτέρας κατηγορίας προσώπων, δεόν νὰ συντρέξωσι αἱ αὐταὶ προϋποθέσεις κατ’ ἀντίστροφον λόγον, δηλονότι νὰ ἐνίκησαν, καταδικασθέντος ὅπωςδήποτε τοῦ κατηγορουμένου, νὰ ὑπεβλήθησαν εἰς δαπάνας πρὸς βεβαίωσιν τοῦ ἀδικήματος καὶ τιμωρίαν τοῦ αὐτουργοῦ, νὰ αἰτήσωνται, πλὴν τοῦ Δημοσίου, κατὰ τὰς νομίμους διατυπώσεις τὴν ἀναληψὶν αὐτῶν παρὰ τοῦ ὑπευθύνου, τοῦτ’ ὅπερ μόνον παρισταμένα αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίου ἐπὶ Δικαστηρίου (avoir été partie au proces) δύνανται νὰ πράξωσι.

Ἀπηλλαγμένη πάσης διατυπώσεως εἶναι, ἡ αἴτησις τοῦ ἀθωουμένου κατηγορουμένου, ἐπὶ ἀναλήψει τῶν δσπανῶν, αἷς ὑπέστη ἔνεκα τῆς ἐπὶ ἀνυποστάτῳ ἀδικήματι κατηγορίας, κατὰ τοῦ ψευδῶς καταμηνύσαντος αὐτὸν, δυναμένη καὶ προφορικῶς νὰ ὑποβληθῇ ἐνώπιον τοῦ ἀποφηναιμένου ἐπὶ τῆς κατηγορίας Ποινικοῦ Δικαστηρίου, ἄνευ προδικασίας τινός, ἐκ τοῦ παραχρῆμα ὁμῶς δηλονότι πρὶν ἢ τοῦτο ἀπεκδυθὲν τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ προβῇ εἰς τὴν ἐκδίκασιν ἐτέρας ὑποθέσεως, ἢ διαλυθῇ ἢ συνεδρίασις, (arg. a contrario) συναγόμενον ἐκ τοῦ ἐδ. 2 τοῦ ἄρθρ.

302 Ποιν. Δικ. καθ' ὃν δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰς Πολιτικὰς ἀπαιτήσεις, ἐν αἷς καταλέγεται καὶ ἡ περὶ Δικ. ἐξόδων, αἱ διατυπώσεις περὶ συντάξεως καὶ κοινοποιήσεως τῆς Πολιτικῆς ἀγωγῆς.)

Ἐπίσης ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθ. 85 καὶ 86 Ποιν. Δικ. τὸ πρῶτον τῶν ὁποίων διαγορεύει, ὅτι δικαιούται τὸ Ποινικὸν Δικαστήριον νὰ παραπέμψῃ πρὸς περαιτέρω συζήτησιν τὰς ἀνεκκαθαρίστους ιδιωτικὰς ἀπαιτήσεις εἰς τὸ Πολιτικὸν Δικαστήριον, τὸ δὲ δεύτερον, ὅτι δύναται ὁ ἀθωωθείς κατηγορούμενος νὰ παραστήσῃ ἐνώπιον τοῦ Ποινικοῦ Δικαστηρίου τὰς περὶ ἀποζημιώσεως, ἱκανοποιήσεως καὶ ἐξόδων ιδιωτικὰς ἀπαιτήσεις του, ὑπὸ τὸν ἐν ἄρθ. 85 ἐκτεθέντα περιορισμόν, συνάγεται ὅτι δεόν νὰ ἦ ἐκκαθαρισμένη καὶ ἡ περὶ ἀποδόσεως τῶν Δικ. ἐξόδων τοιαύτη, τοῦ λόγου δὲ τούτου ἕνεκα ἀνεφάρμοστος παρ' ἡμῖν ἡ γνώμη, ὅτι δύναται τὸ Δικαστήριον ἀναβάλλον τὴν ἀπόφασίν του, νὰ διατάξῃ τὴν κλήτευσιν τοῦ μηνυτοῦ κλπ. ἣν οἱ Γάλλοι ἐρμηνεύται διδάσκουσι.

Τὸ πάλαι ὁ Α. Η. (Ἀποφ. Τυπ τοῦ 39) ἀπεδέξατο τὴν γνώμην, ὅτι ἐπιτρέπει ὁ Νόμος τὴν ὑπὲρ τοῦ ἀθωωθέντος κατηγορουμένου καταδίκην τοῦ ψευδομηνυτοῦ καὶ κατ' ἐρήμην τούτου ἦν καὶ ὁ Dalloz ἐν λέξει Opposition ἀρίθ. 553 ἀποδέχεται ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι παρέλκει ἡ παρουσία τούτου, ὡς ὄντος τοῦ Ποινικοῦ Δικαστηρίου μετὰ τὴν ἐνώπιόν του διεξαχθεῖσαν καὶ καταλήξασαν εἰς τὴν ἀθώωσιν τοῦ κατηγορουμένου δίκην, νὰ ἀποφασίσῃ ἐν πλήρει ἐπιγνώσει τῶν πραγμάτων, πλὴν ἐπεκράτησεν ἡ καὶ παρὰ τοῦ Helie No 5250 ὑποστηριζομένη ἐναντία ἐκδοχή.

Ἰδίᾳ παρατηροῦμεν ὅτι ἡ κατάγνωσις τῶν Δικ. ἐξόδων τῷ ἡττημένῳ διαδίκῳ, κατὰ τὴν προεκτεθειάν ἔννοιαν,

οὐσα συνέπεια ἐπακόλουθος τῆς γενικωτέρας ἀρχῆς καθ' ἣν πᾶσα ἀδικοπραγία διὰ πράξεως ἢ παραλείψεως συντελουμένη συνεπάγεται συνεπείας, ὧν ἡ σπουδαιοτάτη εἶναι, ἡ πρὸς ἀνόρθωσιν τῆς ἐκ ταύτης ἐπενεχθείσης ζημίας (ἐγκειμένης ἢ εἰς τὸ διαφέρειν (quod interest) ἢ εἰς τὴν ἀληθῆ ἀξίαν (verum rei pretium, aestimatio) ὑποχρέωσις τοῦ ὑπαιτίου, ἐρείδεται εἰς τὸν λόγον ὅτι ἐν τῇ ἀξίᾳ τῆς ἀπαιτήσεως ἀνευρίσκει ὁ ζημιούμενος τὸ ἀντιστάθμισμα τῆς προσγενομένης αὐτῷ, ζημίας, καὶ οὐδένα ποινικὸν χαρακτηῖρα φέρει· οὐσιωδῶς δὲ διαφέρει (aliud et aliud) τῶν ἰδιωτικῶν ποινῶν, ὥς τὸ Ρωμ. Δίκ. ἐπὶ ὀρισμένων ἀδικημάτων, ἀποτελούντων ἰδιαίτερον εἶδος ἀδικοπραγιῶν, καθιεροῖ καὶ αἵτινες ἐπιβάλλονται ὡς ἱκανοποιήσις καὶ ἂν οὐδεμία ἐλάττωσις περιουσίας ἐπῆλθεν καὶ ἂν ἀκόμη δὲν ἐκωλύθη ἐπαύξεισις ταύτης, ἐπομένως οὐδὲν τὸ κοινὸν ἔχουσιν, πράττομεν δὲ τοῦτο διότι ἐιολμήθη καὶ ὁ παραλληλισμὸς μεταξὺ καταγνώσεως Ποιν. ἐξόδων καὶ ἰδιωτικῶν ποινῶν τοῦ Ρωμ. Δικ. !!

Παραβίλλοντες ἤδη τὸ τέως κρατοῦν, περὶ καταγνώσεως τῶν Δικ. ἐξόδων ἐν ταῖς ποινικαῖς δίκαις, Δίκαιον πρὸς τὸ περιεχόμενον τοῦ νεαροῦ Νόμου, ἀνευρίσκομεν ὅτι οὐδαμῶς καινοτομεῖ τοῦτο, οὔτε ὡς πρὸς τὰ ὑπόχρεα εἰς ἀντίδοσιν ἢ τὰ πρὸς ἀντίληψιν τούτων δικαιούμενα πρόσωπα, οὔτε αἱ πρὸς τὴν ἔκτασιν τῆς εὐθύνης τῶν πρώτων, ἣτις καὶ κατὰ τὰ τέως ἰσχύοντα περιοριστέα ἐτύγχανεν μόνον ἐν περιπτώσει δόλου ἢ βαρείας ἀμελείας τοῦ μηνυτοῦ ἢ ἐγκαλοῦντος, κατὰ τὴν ὀρθοτέραν ἐκδοχὴν, ἣν καὶ οἱ Γάλλοι συγγραφεῖς ἀποδέχονται ἐρείδόμενοι ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι αἱ περιορίζουσαι τὴν εὐθύνην αὐτῶν μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς συκοφαντίας διατάξεις τοῦ Ρωμ. Δικ. (Παν. 1 § 3 (48, 16) δὲν ἐφαρμό-

ζονται, ἅτε μὴ ὑπαρχούσης παρὰ Ρωμαίοις Δημοσίας κατηγορίας (Hélie n° 61 2, 290. 2, 293), ἀκολουθεῖ δὲ καὶ ἡ Γαλ. Νομολογία, καὶ ἥτις παρ' ἡμῖν ἐν τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθ. 6 καὶ 65 Ποιν. Δικ. ἐνδείκνυνται, ἐκ τοῦ ὅτι προσκρούει εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον καὶ τὸ δίκαιον ἢ σκέψις ὅτι ἀξιοῖ ὁ Νομοθέτης παρὰ τῶν ἰδιωτῶν μείζονα τῆς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, εὐθυνομένων μόνον διὰ δόλον καὶ βαρεῖαν ἀμελείαν, προσοχὴν, ἐπομένως ὡς πρὸς τὰ ἀντικείμενα ταῦτα δὲν ὑφίσταται ζήτημα περὶ ἀναδρομῆς ἢ μὴ τούτου εἰς τὸ παρελθόν, ὅπερ οὕτω περιορίζεται μόνον εἰς τὰς ἐπαγομένας διὰ τούτου πράγματι καινοτομίας ἐγκειμένας. 1ον) εἰς τὸ ὅτι ἀπενεμήθη καὶ εἰς τὰ Συμβούλια τῶν Πλημμελειοδικῶν καὶ Ἐφετῶν, ὅσας ἀποφαίνονται ἐπὶ καταδιώξεως γενομένης ἐπὶ τῇ ἐγκλήσει ἢ μηνύσει, καὶ πεισθῶσιν ὅτι ἡ κατογγελία ἦτο ἐντελῶς ψευδὴς κλπ. ἀρμοδιότης νὰ ἐπιβάλλωσι τὸ ὅλον ἢ μέρος τῶν Δικ. ἐξόδων καὶ τελῶν εἰς τὸν καταγγέλαντα. 2ον) Εἰς τὸ ὅτι καὶ ἐν περιπτώσει καταδίκης τοῦ κατηγορουμένου δι' ἐλαφροτέραν ἀξιόποινον πράξιν, παρασταθεῖσαν διὰ τῆς μηνύσεως, διὰ δολίας παραμορφώσεως τῶν πραγμάτων, ὡς βαρυτέρας, ἐπιβάλλονται αἱ τούτου ἕνεκα γενόμεναι μεγαλείτεροι δαπάναι καὶ μείζονα τέλη τῷ μηνυτῇ, ἀφαιροῦνται δὲ ἀπὸ τῶν εἰς βάρος τῶν κατηγορουμένων ἐκκαθαριζομένων ἐξόδων καὶ τελῶν.

3ον) Εἰς τὸ ὅτι δύναται νὰ ἐκδοθῇ ἡ τοιαύτη ἀπόφασις ἢ βούλευμα, ἄνευ προτέρας ἀκροάσεως τοῦ καταδικαζομένου μηνυτοῦ, ἐπιτρεπομένης αὐτῷ ἀνακοπῆς, ὅσο ἀφορᾷ εἰς τὴν περὶ ἐξόδων καὶ τελῶν διάταξιν, ἥς ἡ πρὸς ἄσκησιν προθεσμία κλ. καθορίζονται ἐπακριβῶς (ἄρθ. 2). Σημειωτέον ὅτι ὁ Νόμος οὕτως μετηγγύσθη ἐκ τοῦ ἄρθ. 501 τῆς Γερμ. Δικ. ἥτις ἀποδέχεται ἐπίσης τὴν εὐθύνην

τῶν μηνυτῶν πρὸς πληρωμὴν τῶν εἰς τὸ Δημόσιον Ταμείον (staats kasse καὶ εἰς τὸν κατηγορούμενον προσγενηθέντων ἐξόδων μόνον ἐν περιπτώσει δόλου dolus gden besseres wissen) ἢ βαρείας ἀμελείας (culpa lata. Grode nachlässigkeit ἐγγλόντι ἐξείνης welche uber alle grenzen geht. (Wind. pand. I § 101 n° 10 σελ. 294—296) διαφέρει οὐχ' ἥσσον τοῦτοις, καθόσον ἀξιοῖ τὴν παρὰ τοῦ δικαστηρίου προτέραν ἀκρόασιν τοῦ μηνυτοῦ καὶ ἐπιτρέπει κατὰ τῆς ἀποφάσεως τὸ ἐνδίκον τῆς μέμψεως ἢ προσφυγῆς μέσον (Beschwerde) ἐκ τοῦ παραχρῆμα (sofordige) τοῦθ' ὅπερ ἀποκρούει ὁ ἡμέτερος Νόμος ἀποφαινόμενος ἀμετακλήτους τὰς ἐπ' ἀνακοπῇ ἐκδιδομένας ἀποφάσεις καθὼς καὶ τὰ βουλεύματα (ἐδ. τελ. ἄρθ. 2).

Ὁ Νόμος οὗτος ἐψηφίσθη ἐπὶ τῇ βλέψει, ὅτι ἡ δι' αὐτοῦ λαμβανομένη μέριμνα, θέλει ἀσκήσει σῴτειραν ἐπιδρασιν εἰς τὴν ἐπὶ τὰ βελτίω διάπλασιν τῶν ἡθῶν, ἅτινα τοσοῦτον στέργουσι ἤδη τὴν ὑποβολὴν ψευδῶν καταγγελιῶν, θέλει συντελέσει εἰς ἐλάττωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀνυποστάτων κατηγοριῶν, αἵτινες ματαίως ἀπασχολοῦσι τὰ Ποινικὰ Δικαστήρια, καὶ ἀνακουφίσει τὸ Κράτος μεγάλου μέρους τῶν πρὸς διαχείρησιν τῆς Ποινῆς Δικαιοσύνης δαπανῶν, κατὰ τὴν ἀπὸ 26ης Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. ὑποβληθεῖσαν πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ νῦν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ κ. Δημητρακοπούλου, ἐκ δὲ τοῦ σκοποῦ (ratio legis) τούτου, σαφῶς ἐνδείκνυται ὅτι τὸ πολιτικόν, κοινωνικὸν καὶ οἰκονομολογικὸν συμφέρον, ὑπηγόρευσαν τῷ Νομοθέτῃ τὰς ἐπαγομένας καινοτομίας, αἵτινες κρινόμεναι καθ' ἑαυτὰς εἰσὶ ἐξόχως σπουδαῖαι, ἐξ οὗ ἐνδείκνυται ἐπίσης ἡ βούλησις τοῦ Νομοθέτου, ὅτι δὲν ἀνέχεται εἰς τὸ ἐφεξῆς ἀλλοίαν τῆς ἐν αὐτῷ διαλαμβανομένης διαρρυθμίσιν, οὗ ἕνεκα καὶ αὐτὸ

τὸ παρελθὸν ὑποτάσσεται εἰς τοὺς νέους κανόνας, καίπερ ἑλλειπούσης ρητῆς διατάξεως περὶ ἀναδρομῆς αὐτοῦ (σιωπηρὰ ἀναδρομή) μέτιθι (Regelsberger) I. § 40 Winds. Pand. Tom 1. § 32. Laurent. Tom 1. n° 151.

Τοῦτο δὲν ἀντιτίθεται εἰς τὸν ἐν ἄρθ. 2 Α. Ν. κανόνα ὅτι ὁ Νόμος ὁρίζει περὶ τοῦ μέλλοντος καὶ δὲν ἔχει ἀναδρομικὸν δύναμιν, διότι ἀπαγορεύεται δι' αὐτοῦ ἡ αὐθαίρετος ἀναδρομή, ἥς ὁμως ἑλλείπουσιν αἱ ἀναγκαῖαι προϋποθέσεις, ὁσάκις ὡς ἐν προκειμένῳ, καὶ σιωπηρῶς δηλοῦται ἡ βούλησις τοῦ Νομοθέτου περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὸν νέον κανόνα τῶν προλαβόντων καὶ κατηρητισμέσων ἤδη, ἐξαιρουμένων ἐννοεῖται τῶν διὰ συμβιβασμοῦ καὶ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἔστω καὶ μὴ τελεσιδίκου, κανονισθέντων, ἅπερ διαφεύγουσι τὴν ἀναδρομὴν (Nesq. 115 πρ. κερ. α' (Savigny VIII. Wtndsc. Pand 1. § 33 Οἰκονομ. Πολ. Δικ. § 236 σημ. 11).

Ἐν προκειμένῳ, ἀφοῦ αὐτὸς οὗτος ὁ Νομοθέτης ἕνεκα τοῦ σκοποῦ, ὃν προέθετο διὰ τῶν ἐπενεχθεισῶν καινοτομιῶν, ὁλόκληρον τὸ περιεχόμενον τοῦ νέου Νόμου ἀνήγαγε εἰς περιωπὴν Δημοσίου Δικαίου, ὡς ὑπεμφαίνεται καὶ ἐκ τῆς ἐπιβαλλομένης αὐτεπαγγέλτου (ex officio) ἐνεργείας τῶν Δικαστηρίων καὶ Συμβουλίων Ποιν. ἐπιμαρτυρουμένης ἐκ τῆς ἀπὸ σκοποῦ παραλείψεως τῆς ἐνδιαλαμβανομένης ἐν τῷ Γερμ. κειμένῳ ἐκφράσεως....(so Kanu) .....καὶ ἐκ τῆς ἐν ἄρθ. 82 Ποιν. Δικ. ....«πρέπει συγχρόνως νὰ ἀναφέρῃ ρητῶς τὴν εἰς τὰ ἔξοδα καταψήφισιν τοῦ νικωμένου.....ἀδιαφόρως ἂν ὁ νικηθεὶς εἶναι ὁ κατηγορούμενος, ὁ πολιτικὸς ὑπεύθυνος, ὁ ἐνάγων κλπ.» ....παρέλκει φρονοῦμεν ἢ περαιτέρω ἔρευνα τῶν κατέκαστα διατάξεων αὐτοῦ πρὸς διακρίβωσιν τοῦ εἶδους ἐκάτης τούτων, ἥτις ἄλλως οὐσιωδεστάτην ἀσκεῖ ἐπιρροὴν ἐν τῷ

ζητήματι τῆς ἀναδρομῆς ἢ μὴ τῶν Νόμων ἐν ἀπολύτῳ ἐννοία. Ἀλλὰ καὶ γενομένης τοιαύτης ἐρεῦνης δὲν ἀποκρούεται ἡ ἀνοδρομή, διότι ἐπισκοποῦντες τὸ περιεχόμενον τοῦ νεαροῦ Νόμου διαβλέπομεν, ὅτι αἱ εἰσαγόμεναι διὰ τούτου καινοτομίαι καὶ τροποποιήσεις ἀνάγονται εἰς τὴν ἀκολουθητέαν, πρὸς κατάγνωσιν τῶν συνεπειᾶ καταδιώξεως ἐνεργηθείσης ἐπὶ ἀνυποστάτῳ μὴ-νύσεως ἢ ἐγκλήσεως προξηνηθέντων τῷ κατηγορουμένῳ ἢ τῷ Δημοσίῳ Δικ. ἐξόδων, διαδικασίαν, καὶ τὴν ἀρμοδιότητα τῶν πρὸς τοῦτο Ποιν. Δικαστηρίων καὶ Συμβουλίων, ὡς γνωστὸν δὲ, κατὰ τὰ παρὰ τῇ Ἐπιστήμῃ τοῦ Δικαίου ἐπικρατήσαντα, δὲν δύναται νὰ ἀμφισβητηθῇ σοβαρῶς ἡ ἀναδρομή τῶν Νόμων ἐν ὕλῃ ἀνηκούσῃ κατ' εἶδος, ἐν τῇ σφαίρᾳ τῆς Ποιν. Δικονομίας, διότι σκοπὸς ταύτης εἶναι ἡ πλήρης ἐξακρίβωσις τῆς δικαστικῆς ἀληθείας, ἐπιτυχανομένη μόνον διὰ τύπων προστατευτικῶν τῆς καταδιώξεως, ἀνακρίσεως καὶ καταδίκης οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς υπερασπίσεως τῶν ἀδικοπραγούντων. Οὔτε ὁ ἔνοχος νὰ διαφύγῃ, ἀλλ' οὔτε ὁ ἀθῶος νὰ καταδικασθῇ.

Πᾶσα εἰς τὸν ὄργανισμόν τῶν ποινικῶν δικαιοδοσιῶν, τὴν ἀρμοδιότητα, καὶ διαδικασίαν ἐπαγομένη καινοτομία, ὑποτίθεται κατὰ τεκμήριον, ἐξασφαλίζουσα ἔτι μᾶλλον τὴν ἐπακριβῆ καὶ δικαίαν ἐφαρμογὴν τοῦ Ποιν. Νόμου, καὶ δικαιούται μὲν ὁ κατηγορούμενος νὰ ἀξιώσῃ παρὰ τῆς Πολιτείας ὅπως τῷ χορηγηθῶσι, ὡς πληρέστερα, τὰ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀθωότητός του τείνοντα μέσα, οὐδέποτε ὁμως καὶ νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὸν διακανονισμόν τούτων, ἀνήκοντα ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ Κράτος.

Ἐκ τῆς περὶ ἀναδρομῆς σιωπῆς τοῦ Νόμου, δὲν δύναται νὰ ἐρεισθῇ ἐναντία γνώμη, διότι ἀπορρέει αὕτη ἐκ γενικῶν ἀρχῶν, ἀπολύτου ὀρθότητος, πρὸς ἃς οὐδέποτε

ἀντιτίθεται ὁ Νόμος· τοῦναντίον μάλιστα ἀναγνωρίζει τὴν ἐκ τούτων ἀπορρέουσαν ἀλήθειαν καὶ ἐκάστοτε δι' εἰδικῶν διατάξεων, συχνότατα ἀπαντῶσων ἐν τοῖς καθέκαστα Νόμοις, κυροῖ, ὥς καὶ ὁ ἡμέτερος ἔπραξε ἐν ἀρθ. 569 ποιν. δικ. ἀποφαινόμενος ὅτι «ὅλαι αἱ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης (25 Ἰανουαρίου 1835 κατὰ τὸ Β. Δ. 1ης ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους) μὴ ἐκδικασθεῖσαι ἔτι ἀνακρίσεις θέλουν κριθῇ κατὰ τὸν παρόντα νόμον» ἐννοήσας νὰ ὑπαγάγῃ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς Ποιν. Δικ, πίσας τὰς μὴ περατωθείσας δι' ἀποφάσεως ὀριστικῆς καὶ τελεσιδίκου, τοῦθ' ὅπερ καὶ ρητῶς καθορίζει ἐν τῷ ἀπὸ 11 Φεβρουαρίου 1866 Διατάγματι ὑπαγαγόντι τὰς οὕτω, ὀριστικῶς καὶ τελεσιδίκως δεδικασμένας ὑποθέσεις, κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς ἰσχύος τῆς Ποιν. Δικ. ἐν Ἑπτανήσῳ, εἰς τὰ νέα δικαστήρια, ὀφείλοντα νὰ ἐκδικάζωσι ταύτας κατὰ τὸ νέον Δικονομικὸν καθεστῶς.

Ἐκ τοῦναντίον ἡ μὴ ἀναδρομὴ τῶν τοιούτου εἶδους νόμων, ἀντιστρατευομένη καὶ συγκρουομένη πρὸς τὴν προεκτεθεῖσαν ἀλήθειαν, ἀποτελεῖ ἐξαίρεσιν ἣτις δέον ρητῶς νὰ ἀναγράφηται, ὁψέποτε ὁ Νομοθέτης, ἐν τῇ παντοδυναμίᾳ αὐτοῦ ὅπως τὰ πάντα καθυποβάλλῃ εἰς τὸν νέον κανόνα, βουληθῇ ταύτην.

Ἐκ τούτων συνέπεται ὅτι αἱ ἐγεγρεῖσαι ἐν Γαλλίᾳ διαφοραί περὶ τοῦ προσφορωτέρου διακανονισμοῦ τοῦ ζητήματος περὶ ἀναδρομῆς ἢ μὴ τοῦ Νόμου, προκειμένου περὶ καινοτομιῶν ἀναγομένων εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν καθεστηκυῶν δικαιοδοσιῶν, φιλολογικὴν μόνον ἀξίαν ἔχουσι παρ' ἡμῖν. Οὐχ' ἦτον σημειοῦμεν ὅτι καίπερ διατελῶν ἐν πλήρει ἐπιγνώσει τούτων, ὁ νεώτατος ἐρμηνευτὴς τῆς Γαλ. Ποιν. Δικ. (Garraud. Preeis de droit pénal) σελ. 102, ἀποστέργων τὴν ἐκ τοῦ ἐν Ρωμ. Δικαίῳ κανό-

vos «ubi acceptum est semel iudicium, ibi et finem accipere debet (Nep. 30 de iudic 51) θεωρίαν περί κεκτημένου δικαιώματος προκειμένου πάντοτε περί ἀρξαμένων δικῶν, καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα νὰ ἀποδεχθῇ ἐκ τῶν δύο διαμέσων συστημάτων (Système intermédiaire) τὸ ἀναγνωρίζον ὅτι καὶ οἱ νόμοι περί ἀρμοδιότητος ἐνεργοῦσιν ἀναδρομικῶς καὶ ὑποτάσσουσιν ὑπὸ τὸ κράτος αὐτῶν πᾶσαν δίκην, ἐφόσον δὲν παρενέπεσε ἀπόφασις ἀποφαινομένη οὐσιαστικῶς, πρὸ τῆς ὁποίας δέον νὰ καμφθῶσι.

Σύμφωνοι τούτῳ εἶναι καὶ ἡ ἀπὸ 7ης Ἰουλίου 1871 ἀπόφασις τοῦ Ἀκυρωτικοῦ τῆς Γαλλίας, καθὼς καὶ αἱ ἀπὸ 16 Ἰανουαρίου 1863 καὶ 4ης Ἰουνίου 1866 Ἀποφ. τοῦ Ἀκυρ. τῆς Ἰταλίας ἀποφαινόμεναι οὕτωςί.

«Οἱ νόμοι οἱ ἀφορῶντες εἰς τὴν Δικαιοδοσίαν ἢ τὴν ἀρμοδιότητα, εἰς τοὺς τύπους τῶν Δικῶν τὴν Διαδικασίαν τῆς ἀποδείξεως τῶν ἀδικημάτων, καὶ τῆς ἐνοχῆς ἢ ἀθώ-
τητος, εἶναι νόμοι τοῦ ἐσωτερικοῦ Δημοσίου Δικαίου καὶ ἐφαρμόζονται ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁ Νομοθέτης κινούμενος ἐκ σκέψεων δημοσίου συμφέροντος ἠθέλησε νὰ εἰσαγάγῃ ταχύτερα, βεβαιότερα καὶ ἀποτελεσματικώτερα μέσα καλῆς διαχειρίσεως τῆς Δικαιοσύνης καὶ νὰ εἰς τὰ ὑπάρχοντα Δικαστήρια καὶ τοὺς ἐν ἰσχύει τύπους ἐκρίνεν ἀναγκαῖον νὰ ὑποκαταστήσῃ ἄλλους».

Εὐλόγοφανῆς εἶναι καὶ ἡ παρατήρησις ὅτι οὐδεὶς τῶν κατὰ τὴν γ' ἀνάγνωσιν τοῦ Νομοσχεδίου ἐνώπιον τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων ἀγορευσάντων ἀγορητῶν. μετὰ τῶν ὁποίων καταλέγονται καὶ δόκιμοι ἐπιστήμονες, ἔθιξε τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀποδεχομένων κατὰ νομικὴν συνείδησιν τὴν ὀρθότητα τοῦ ὡς προεῖρηται νενομοθετημένου παρ' ἡμῖν κανόνος περί ἀναδρομῆς τῶν νόμων ἐν τῇ ποινικῇ ὕλῃ. Ἀληθῶς. Τί δύναται νὰ ἀν-

τιτάξωσι οἱ ψευδῶς καταμηνύσαντες ἢ ἐγκαλέσαντες πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νεαροῦ Νόμου κατὰ τῆς ἀναδρομῆς αὐτοῦ ἐνδεικνυομένης ἐκ τῶν προεκτεθέντων σοβαρῶν λόγων;

Τάχα ὅτι προβίντες εἰς ψευδῇ μήνυσιν, πρᾶξιν καθ' ἑαυτὴν ἀνήθικον καὶ κατ'ἀπτυστον, ἐκ δόλου ἢ βαρείας ἀμελείας, δὲν εἶχον ὑπ' ὄψιν τῶν τὰς κατὰ τὸν νεαρὸν Νόμον ἐπακολουθούσας ταύτην ἐπιβλαβεῖς συνεπειάς;;

Ἄλλὰ τοῦτο εἶναι νόμῳ ἀνυπόστατον, διότι καὶ κατὰ τὸ τέως κρατοῦν Δίκαιον ἡ τηλικαύτη πρᾶξις τῶν συνεπέφερε τὰς τοιαύτας συνεπειάς, ὑπὲρ τε τοῦ ζημιωθέντος ἔνεκα καταδιώξεως ἀδίκου, ἀθωωθέντος δέ, δυναμένου νὰ ἀξιώσῃ τὴν ἀνόρθωσιν ταύτης εἴτε συνοδᾷ τοῖς ἄρθ. 85, 86 κλπ. Ποιν. Δικ. (εἴτε παρισταμένου ὡς Πολιτικοῦ ἐνάγοντος ἐν εὐθέτῳ χρόνῳ εἴτε καὶ ἀσχοῦντος ἐνώπιον τῶν Πολιτ. Δικαστηρίων τὴν προσήκουσαν ἀγωγὴν) καθὼς καὶ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, δικαιουμένου ἐπίσης νὰ αἰτήσῃται τὴν ἀνάληψιν τῶν προκαταβληθέντων παρ' αὐτοῦ δικ. ἐξόδων πρὸς καταδίωξιν, ἀνακάλυψιν καὶ τιμωρίαν τῶν αὐτουργῶν ἀνυποστάτου ἀδικήματος, γενομένων δὲ συνεπείᾳ ψευδοῦς ἐγκλήσεως κλπ. παρὰ τοῦ ὑπαιτίου κατὰ τὰ ἄρθ. 6, 346, 399, 452 καὶ 500 Ποιν. Δικ. εἴτε δι' ἀγωγῆς ἐνώπιον τῶν Πολ. Δικαστηρίων ἀσκουμένης. Ὅτι δὲ τοιαῦται ἀγωγαὶ ἐσπάνιζον τέως ἐν τῇ Πρακτικῇ, προφανῶς δὲν εἶνε λόγος ἀπαρადέκτου τούτων διότι ὡς βούκοινον εἶναι, δὲν καταργοῦνται οἱ Νόμοι σιωπηρῶς δι' ἀχρησίας (non usus) ἀλλὰ διατηροῦσιν τὴν ἰσχύν των, ἐν ὅσῳ ἕτερος νόμος δὲν καταργήσῃ αὐτοὺς ρητῶς ἢ σιωπηρῶς (ἄρθ. 2 Α. Ν.) Μήτοι ὅτι διὰ τῆς καθιερουμένης ἀπλουστερίας καὶ τελειοτέρας πρὸς κατάγνωσιν τῶν ὑπὸ τὰς προεκτεθείσας προϋποθέσεις προξηγηθέντων δικ. ἐξόδων διαδικασίας δυσχεραίνεται ἡ ὑπε-

ράσπισις αὐτῶν; ἀλλὰ καὶ ἡ ἐνδεχομένη ἀντίρρησης αὕτη εἶναι νόμφ ἀβάσιμος, διότι ὁ διακινονισμὸς τῶν ἀφορώντων τὴν διαδικασίαν ζητημάτων, ἀναγόμενος εἰς τὸ Δημόσιον Δίκαιον, εἶναι κυριαρχικὸν καὶ ἀπόλυτον τῆς Πολιτείας δικαίωμα ἀνεπίδεκτον οἰουδήποτε περιορισμοῦ λόγῳ δῆθεν κεκτημένου δικαιώματος τοῦ ὑπαιτίου, ὅπως ἐφαρμοσθῇ καθ' ἑαυτοῦ σύστημα Διαδικαστικὸν ἀποδοκιμασθὲν ὡς ἀτελὲς, καὶ θάλλον ὑπεκφυγὰς πρὸς ἱκανοποίησιν ζημίας προξηγηθείσης ἐξ ἀδικοπραγίας, ἣν δὲν ἀνέχεται ἡ ἐννομος τάξις νὰ ὑφίσταται. Τοιαύτη ἐλπίς τοῦ ἀδικοπραγήσαντος διαψευθεῖσα, διατυπωμένη ὡς δικαίωμα, ἐνέχει θρασύτητα ἀναξίαν προσοχῆς καὶ οὐδὲν πλεόν. Ἄρα γε ὅτι εἰσαγομένης τῆς περὶ καταψηφίσεως τῶν δικ. ἐξόδων ἀπαιτήσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῶν Πλημμελειοδικῶν ἢ Ἐφετῶν, στερεῖται ἅκων ὁ καθ' οὗ αὕτη τῶν φυσικῶν αὐτοῦ Δικαστῶν, οἵτινες κατὰ τὰ τέως κρατοῦντα ἐτύγχανον τὰ Ποινικὰ καὶ Πολιτικὰ Δικαστήρια, ὧν ἄλλως αἱ ἀποφάσεις, ὑπέκειντο εἰς ἐνδικὰ μέσα τακτικὰ καὶ ἔκτακτα καὶ δὲν ἦσαν ὡς τὸ νῦν αἱ τῶν Ποινικῶν Συμβουλίων, ἐπ' ἀνακοπῇ τῶν καταδικαζομένων ἀποφαινόμεναι, ἀμετάκλητοι ; ;

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀντίρρησης αὕτη ἐλέγχεται ἀβάσιμος οὐσίᾳ τὰ καὶ νόμφ.

Οὐσιαστικῶς μὲν διότι ὡς ἔχουσι παρ' ἡμῖν τὰ τῆς συγκροτήσεως τῶν Συμβουλίων Πλημμελειοδικῶν καὶ Ἐφετῶν, ἀπαρτίζονται ταῦτα ἀπαράλλάκτως καθὼς καὶ τὰ Πολιτικὰ Δικαστήρια, μάλιστα δὲ προκειμένου περὶ ἀπαιτήσεως ὑπαγομένης εἰς τὴν ἀκρόασιν τοῦ Εἰρηνοδίκου κατὰ τὸ κρατοῦν Δικονομικὸν καθεστὼς, ἡ συγκρότησις τῶν Ποινικῶν Συμβουλίων παρέχεται ποσοτικῶς καὶ ποιοτικῶς μείζονας ἐγγυήσεις, ἐπομένως ἀπλῆν πρόφασιν

ἀναξίαν προσοχῆς ἀποτελεῖ ἡ τοιαύτη ἀντίρρησης, καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὅλως διάφορος τυγχάνει ἡ ἐνώπιον ἐκατέρας τῶν ἐν λόγῳ δικαιοδοσιῶν τηρητέα Διαδικασία, ἀλλ', ὥς ἔφθημεν εἰπόντες, τὰ τοῦ διακανονισμοῦ ταύτης ἀποτελοῦσι ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῆς Πολιτείας ἀνεπίδεκτον οἰουδήποτε περιορισμοῦ, ἀπόρροια δὲ τούτου εἰσὶν αἱ διατάξεις τῶν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1835 (ἄρθ. 2) καὶ 11ης Φεβρουαρίου 1866 (ἄρθ. 3—7) Β. Δ. τῶν Π. Μ. Νόμου 20 Μαρτίου 1882 τῶν ἄρθ. 569 Ποιν. Δικ. κλπ.

Νομικῶς δὲ διότι προκειμένου περὶ ἀπαιτήσεως εἰσηγμένης ἤδη ἐνώπιον οἰουδήποτε Δικαστηρίου Πολιτικοῦ, ἡ εἰσαγωγή ταύτης ἐνώπιον τῶν Ποινικῶν Συμβουλίων εἶναι ἀπαράδεκτος (ἀριθ. 7 Π. Δ.). ὥς ἀδύνατος νόμῳ εἶναι ἡ ἐνώπιον τούτων εἰσαγωγή τοιαύτης, εἰσηγμένης ἤδη ἐνώπιον Ποιν. Δικαστηρίου.

Ἐπίσης καὶ ὅσῳ ἀφορᾷ τὸ ἀμετάκλητον τῶν κατ' ἀνακοπὴν ἀποφαινομένων Βουλευμάτων περὶ καταγνώσεως εἰς τὰ Δικ. ἔξοδα, νόμῳ ἀστήρικτος εἶναι ἡ σχετικὴ ἀντίρρησης, διὰ τὸν λόγον ὅτι τῶν ἐνδίκων μέσων τὸ παραδεκτὸν ἢ μὴ κανονίζει ὁ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν κατ' ἧς ἀπευθύνονται ταῦτα Ἀποφάσεων κλπ. ἰσχύων Νόμος.

Ὑπάρχει οὖν ἡτιον εὐλογοφανὲς τις ἀντίρρησης ἐγκειμένη εἰς τὸ ὅτι κατὰ τὸ γράμμα τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ ἄρθ. 1 τοῦ νεαροῦ Νόμου καὶ ἐν περιπτώσει καταδίκης τοῦ κατηγορουμένου, ὁ ψευδῶς μηνύσας ἢ ἐγκαλέσας ὑποχρεοῦται εἰς πληρωμὴν τῶν δικ. ἐξόδων, τοῦθ' ὅπερ κατὰ τὸ τέως κρατοῦν Δίκαιον δὲν ἠδύνατο νὰ συμβῇ.

Ἀλλὰ καὶ αὕτη μόνον ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται τοιαύτη, διότι ὑποβαλλομένης τῆς σχετικῆς διατάξεως εἰς περιεσχεμμένον ἔλγχον, συνάγεται κατ' ἡμετέραν ἀντί-

ληψιν, ὅτι ἡ κατάγνωσις τῶν δικ. ἐξόδων τῷ ψευδῶς ἐγκαλέσαντι κλπ. καὶ ἐν περιπτώσει καταδίκης τοῦ κατηγορουμένου δύναται νὰ χωρήσῃ μόνον, ὡσάκις παρεμορφώθησαν διὰ τῆς μηνύσεως κλπ. δολίως τὰ πράγματα, ὅπως δοθῇ βαρύτερος χαρακτηρισμὸς εἰς τὴν πράξιν, ὅποτε ἡ εὐθύνη τοῦ μηνυτοῦ περιορίζεται εἰς τὴν γενομένην δαπάνην ἐπὶ πλεον τῆς ἀναγκαιούσης διὰ τὴν καταδίωξιν καὶ καταδίκην τοῦ κατηγορουμένου ἐπὶ τῇ πραγματικῶς διαπραχθείσῃ παρ' αὐτοῦ ἀξιποίνῳ πράξει, ἣτις πάντως καὶ κατὰ τὸ τέως κρατοῦν δίκαιον ὠφείλετο ὥς ἀπορρέουσα ἐκ δολίας ἐνεργείας, καὶ ὅπως περιληφθῶσι ἐν τῇ καταδίωξει πρόσωπα οὐδόλως μετασχόντα τῆς πράξεως, ὅποτε ἡ διὰ τὴν καταδίωξιν τούτων δαπάνη, ἀθωουμένων τῶν οὕτως ἀνυποστάτως περιληφθέντων ἐν τῇ μηνύσει προσώπων, δεόν νὰ βαρύνῃ τὸν μηνυτὴν, κατὰ τὸ τέως ἐν ἰσχύει δίκαιον, ἅτε ἐντελῶς ψευδοῦς οὔσης ὡς πρὸς ταῦτα τῆς μηνύσεως.

Ἐν Ἑλτανήσῳ τέλος ἰσχύοντος τοῦ I. A. K. κατὰ τὸ ἀρθ. 1299 τοῦ ὁποῖου «ἐκαστος εἶναι ὑπεύθυνος περὶ τῆς ζημείας τὴν ὁποῖαν προξενεῖ ὅχι μόνον διὰ πράξεός του, ἀλλὰ καὶ δι' ἁμελείας ἢ καὶ ἀπερικοιψίας αὐτοῦ». Ὁ νεαρὸς Νόμος καταφανῶς εἶναι ἐπιεικέστερος ἀφοῦ ἐπιβάλλει εἰς τὰ Δικαστήρια καὶ τῷ Συμβουλίῳ νὰ καταψηφίζωσι. εἰς τὸν καταγγείλαντα τὸ ὅλον ἢ μέρος τῶν δικ. ἐξόδων καὶ τελῶν ὡσάκις πεισθῶσι ὅτι ἡ καταγγελία ἦτο ἐντελῶς ψευδὴς ἐκ δόλου ἢ ἐκ βαρείας ἁμελείας γενομένη κλπ.

Καὶ ἐν Γερμανίᾳ τὸ νέον προσχέδιον τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου (Entwurf eines Einführungsgesetzes) τῶν εἰς τὴν Ποιν. Δικ. καὶ τὸν Ὁργ. τῶν Δικαστηρίων τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1877 ἐπενεκτέων μεταρρυθμίσεων, καθιε-

ροὶ τὴν ἀρχὴν ὅτι καταργεῖται τὸ τέως κρατοῦν Δίκαιον, ἅμα τῇ ἰσχύει τούτων.

Εἰδικῶς ὅσῳ ἀφορᾷ τὰς Διαδικαστικὰς διατάξεις ὁρμᾶται ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ὅτι δέον ὥπως οἱ διορθούμενοι τὰ τέως κακῶς κείμενα κανόνες τοῦ Δικαίου, ἐφαρμόζονται, ἐν εὐρυτάτῳ, εἰ δυνατόν, κύκλῳ, ἐπὶ τῶν ἐκκρεμουσῶν κατὰ τὴν ἰσχὺν αὐτῶν ὑποθέσεων.

Καὶ ἀναγνωρίζονται μὲν ἐξαιρέσεις ὑπαγορευθεῖσαι ὑπὸ τῆς ἐπιεικειᾶς (*saueta Aequitas*) ὅμως ἀπαξάπασαι αὗται ἀναγκαίαν ἔχουσι προϋπόθεσιν ὅτι ἀπεφάναντο ἤδη πρὸ τοῦ νέου Νόμου τὰ Δικαστήρια, διακανονίζουσι δὲ ζητήματα ἀναγόμενα εἰς τὴν δι' εἰδικῶν μέσων, καὶ τίνων προσβολὴν τῶν Ἀποφάσεως τούτων, τὴν πρὸς ἄσκησιν αὐτῶν νομιμοποίησιν τῶν Διαδίκων, τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως τῶν κατεγνωσμένων Ποινῶν, τὴν διάρκειαν τῆς προφυλακίσεως (*Haft fristen*) τὴν ἀρμοδιότητα τῶν νέων Δικαστηρίων δηλονότι τῶν κατ' Ἐφεσιν ἀποφαινομένων Ποιν. Δικαστηρίων (*Blurfuns Senate*) καὶ τῶν μονομελῶν (*Einjelrichter*) ἅτινα κατὰ τὸ τέως κρατοῦν Δίκαιον, μόνον κατὰ τὰς ἐν § 211 ἐδ. 2 τῆς Ποιν. Δικ. εἰδικὰς περιπτώσεις ἀπολαύουσι δικαιοδοσίας. Ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν εἰδικῶν τούτων λύσεων ἐπὶ τῆς προεκτεθείσης ὕλης, κυροῦται ἡ θεμελιώδης ἀρχή, (*zu grunde liegende*) ὅτι ἐπὶ Διαδικαστικῶν διατάξεων, ἐλλείψει ἐναντίας ρητῆς ἐκπεφρασμένης βουλήσεως τοῦ Νομοθέτου, ἐφαρμοστέος εἶναι ὁ νέος κανὼν τοῦ Δικαίου, ὅστις τοῦ λόγου τούτου ἕνεκα καὶ διότι οὔτε σιωπηρὰ τοῦλάχιστον τοιαύτη παρ' ἡμῖν, δύναται μετὰ λόγον νὰ συναχθῇ ἕνεκα τῶν προεκτεθέντων λόγων, δέον νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐν προκειμένῳ.

Ἐν Κερκύρα τῇ 14ῃ Μαρτίου 1911.

Α. Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΝΟΜΟΣ

ΓΩΙΗ'. (3813) ΑΠΟ 1ης ΙΟΥΛΙΟΥ 1911

«Ut prius moneant leges penales,
quam feriant».

Τὸ Δελτίον τῆς Διεθνoῦς Ποινικολογικῆς Ἐνώσεως ἐν τομ. ΙΑ. σελ. 66 — 68 ἐδημοσίευσεν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ ὑπὸ ὄρον καταδίκη» διάφορα χωρία ἐκ τοῦ Βαρτόλου κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1892 κατὰ δὲ Ἰούλιον τοῦ 1891 διαφόρους Ἀποφάσεις τῶν ἐτῶν 1712 καὶ 1713 ἐξ ὧν ἡδύνατο νὰ ὑποστηριχθῇ ἡ δοξασία ὅτι ἡ πρακτικὴ ἐν Οὐγγαρίᾳ ἐγίγνωσκε τὸ σύστημα τῆς ὑπὸ ὄρον καταδίκης. Ἐν τούτοις παρὰ τὰς πληροφορίας ταύτης ἡ Γαλλικὴ καταγωγὴ τοῦ θεσμοῦ εἶναι ἱστορικῶς βέβαιωμένη, διότι πρῶτος ὁ Γερουσιαστὴς M. Baranger τῇ 26 Μαΐου τοῦ 1884 ὑπέβαλεν ἐνώπιον τῆς Γαλλικῆς Γερουσίας πρότασιν Νόμου ὅστις εἰσαχθεὶς ἐνώπιον τοῦ Κοινοβουλίου παρὰ τοῦ βουλευτοῦ M. Barthou καὶ ἐπὶ ἐπταετίαν ὅλην ὑποστὰς τὸν βραδὺν Κοινοβουλευτικὸν ἔλεγχον κατέστη Νόμος τοῦ Κράτους τῇ 26ῃ Μαρτίου τοῦ 1891.

Προηγουμένος τὸ ἐν Ρώμῃ συνελθὼν ἐν ἔτει 1885 Διεθνὲς Ποιν. Συνέδριον ἀντεμετώπισεν χωρὶς καὶ νὰ συζητήσῃ τὸ ζήτημα, ὅπερ ἀσθενῶς συνεζητήθη ἐνώπιον τοῦ ἐν Πετροπόλει ἐν ἔτει 1891 Π. Συνεδρίου, ἐνεκρίθη δὲ διὰ βοῆς κατ' Αὔγουστον τῷ 1889 παρὰ τῆς ἐν Βρυξελλαῖς συγκροτηθείσης Διεθνoῦς Ποιν. Ἐνώσεως ἥτις καὶ διετύπωσε ρητὴν εὐχὴν ὑπὲρ τῆς ἀποδοχῆς τῆς καταδίκης ὑπὸ ὄρον.

Καὶ τὸ Νομοσχέδιον ὁμῶς περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ

Γαλ. Ποιν. Κωδ. διατηρεῖ (ἀριθ. 67—69) κατ' ἀρχὴν τὴν ὑπὸ ὄρον καταδίκην καίπερ ὑπὸ προϋποθέσει λίαν περιορισμένας.

Μεταξὺ τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν τὸ Βέλγιον πρῶτον τῇ 13ῃ Μαΐου τοῦ 1888 ἀπεδέξατο τὸν θεσμόν καὶ κατέστησε Νόμον τοῦ Κράτους. Ἐν Ἰταλίᾳ εἰσήχθη διὰ τοῦ ἐπικαλουμένου Νόμου τοῦ Μ. Ronchetti τῆς 26ης Ἰουνίου 1904 ἡ ἀναστολὴ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ποινῶν ἐν Γερμανίᾳ δὲ ἀπεκρούσθη κατ' ἀρχὴν ὁ θεσμός, παρὰ τοῖς Κυβερνητικοῖς καὶ Δικαστικοῖς κύκλοις.

Τῷ 1890 ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς τῆς Πρωσίας ἀληθύνεν, περὶ τοῦ λυσιτελοῦς ἢ μὴ τοῦ θεσμοῦ, ἐρώτημα πρὸς τοὺς ἐν Πρωσίᾳ Προέδρους τῶν Ἐφετῶν ἐκ τῶν 13 δὲ σχετικῶν ἀπαντήσεων αἱ 12 ὑπῆρξαν κατὰ τῆς εἰσαγωγῆς ἐρεισθεισῶν ἐπὶ δικαιολογιῶν ὥς ὁ Louhem συνοψίζει ὡς ἑξῆς: Ὑπερβολικὴ ἀντίληψις τῶν ἐκ τῆς βραχυχρονίου φυλακίσεως δεινῶν. Ἐλλειψις ἱκανοποιήσεως τοῦ παθόντος. Κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ ἀνάγκη, ὅπως ἐκάστω ἀδικήματι ἀνταποκρίνηται ἀνάλογος ποινή. Ὑπαρξίς τοῦ περὶ χάριτος θεσμοῦ.

Ἐν τούτοις ἐν τισι τῶν Γερμανικῶν Ἐπικρατειῶν καὶ δὴ ἐν Σαξωνίᾳ τῷ 1895 καὶ Βρουσβικίᾳ τῷ 1903 εἰσήχθη προσόμοιος θεσμός τῆς ὑπὸ ὄρον χάριτος. (Bedingte Begnadigung).

(Περὶ τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως τοῦ θεσμοῦ τῆς ὑπὸ ὄρον ἀναστολῆς τῶν Ποινῶν, ἀνὰ τὰ διάφορα Κρατὴ τῆς σήμερον κλπ. μέτιδι Etudedede droit Comparé κλπ. par Tell Perrin. 1904 σελ. 22 - 26).

Κατὰ τοὺς πλείστους τῶν Γερμ. συγγραφέων κοιτίς τοῦ θεσμοῦ ὑπῆρξεν ἡ Μασσαχουσέτη. (Litzts zeitschrift 761 762. Wouf σ. 21 Grader C. S. 44 σ. 372).

Διάφορος ὅλως εἶναι ὁ τρόπος ὅφ' ὃν παρὰ ταῖς διαφόροις Νομοθεσίαις ἐγένετο ἀποδεκτὸς ὁ θεσμὸς διότι αἱ μὲν τούτων ἡσπίασαντο τὸ Ἀγγλοαμερικανικὸν σύστημα κατὰ τὸ ὁποῖον ἀναστέλλεται ἡ καταδίκη αἱ δὲ τὸ Γαλλοβελγικὸν κατὰ τὸ ὁποῖον μόνῃ ἡ ἐκτέλεσις τῆς καταγνωσθείσης ἀποφάσει ποινῆς ἀναστέλλεται. Ὑπὲρ τοῦ πρώτου συνηγορεῖ ὁ λόγος ὅτι τὸ εὐνοοούμενον πρόσωπον δὲν κατασχύνεται διὰ τῆς καταδίκης, ἀλλὰ συνεπάγεται τὸ ἄτοπον ὅτι διατηρεῖ τὸ ζήτημα τῆς καταδίκης ὑπὸ ἐκκρεμότητα ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐπὶ κινδύνῳ τῶν ἀδυνάτων ἔστιν ὅτε τῆς περισυλλογῆς τῶν στοιχείων τοῦ ἀδικήματος ματαιουμένου τοῦ ὅρου τῆς καλῆς διαγωγῆς, ἐνῶ τὸ Γαλ. σύστημα ἀφ' ἐνὸς θάλλει τὴν γοργὴν ἀπονομὴν τῆς πον. Δικαιοσύνης, ἐνώσῃ τὰ ἔχνη τοῦ ἀδικήματος καὶ ἀποδεικτικὰ τοῦτου μέσα εἰσὶν ἔτι νωπὰ, καὶ ἀφ' ἐτέρου ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς καταδίκης ἀποσβεννυμένης διὰ τῆς καλῆς διαγωγῆς τοῦ καταδικασθέντος κατὰ τὸν χρόνον τῆς δοκιμασίας, ἐκτελουμένης δὲ μόνον ἀθροιστικῶς μετὰ τῆς νέας ποινῆς ἣν ἐπισύρει τὸ διαπραχθὲν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον νέον ἀδικήμα.

Τοῦ λόγου τούτου ἕνεκα ὁ μᾶλλον προσήκων τῷ Νόμῳ τίτλος εἶναι ὁ «Περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς» *suspension de la peine* οὐχὶ δὲ ὁ τῆς «ὑπὸ ὅρον καταδίκης» *condamnation conditionelle* ὅστις καθιερώθη διὰ σταθερᾶς χρήσεως ἐν τῇ πρακτικῇ τῶν Γαλ. Δικαστηρίων κατὰ μίμῃσιν τοῦ Βελγικοῦ Κώδικος προτιμηθεὶς λόγῳ λακωνικότητος τοῦ πρώτου πιθανώτατα.

De lege ferenda παρατηρητέον ὅτι κατὰ τῆς σκοπιμότητος τοῦ θεσμοῦ ἡγέρθησαν ζωηραὶ ἐναντιοφωναίαι, αἵτινες μόνον στρεβλουμένου ἢ ἐρμηνευομένου σφαλερῶς τούτου, θὰ εἶχοντο ὑποστάσεως. Ἐπίσης ὑπεστηρίχθη

ὅτι ὑπολύτως ὠφέλιμος θὰ ἀπέβαινεν ὁ θεσμός, περιοριζομένης τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ μόνον καθ' ὡς περιπτώσεις ἢ ἀπονομὴ ἀμέσου χάριτος ἄνευ σσβαρῶν ἀτόπων ἐνδείκνυται· ὑπὲρ τῆς γνώμης δὲ ταύτης τάσσεται καὶ ὁ Garraud ἀνεπιφυλάκτως (σελ. 394 *Préc de dv Crim*) ὡς ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ ἀπεριόριστος ἐφαρμογή, συνεπάγεται τὴν ἐπέκτασιν τῆς προνομίας εἰς πρόσωπα ἐκ προκαταβολῆς ὑπολογίζοντα ἐπὶ ταύτῃ, καὶ θάλλπει τὴν εἰς τὴν ἐγκληματικότητα ροπὴν ἐνθαρρύνουσα τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς τὸ ἐγκληματικὸν στάδιον παρὰ τὸ ἀξίωμα. «C' est le premier pas qu'icute» «ἀρχὴ τὸ ἡμῖς τοῦ παντός» ὅπερ περιέβαλε δι' ἀμαχίτου αὐθεντίας ἡ πεῖρα τῶν αἰώνων.

Τοιαύτη ἐν συντόμῳ ἡ ἱστορικὴ ἐξέλιξις τοῦ ὑπὸ μελέτην θεσμοῦ ἐν τῇ Νομοθετικῇ σταδιοδρομίᾳ τῶν πεπολιτισμένων Κρατῶν τὸν ὁποῖον ἡ πεφωτισμένη διάνοια τοῦ ἤδη ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ καὶ βουλευτοῦ ἐκ Μαντινείας κ. Νικολ. Δημητρακοπούλου ἀναπετάσαντος τὴν σημαίαν τῆς ἐν γένει νομοθετικῆς παρ' ἡμῖν προαγωγῆς καὶ ἀξιαγάστως ἀγωνισαμένου τὸν ὑπὲρ ταύτης καλὸν ἀγῶνα κατέστησεν ἄρτι Νόμον τοῦ Κράτους.

Ὡς καταδηλοῦται εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐκ τοῦ τίτλου τοῦ ν. νόμου «Περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς» οὗτος ἀκολουθῶν τὸ ἐπικληθὲν «Γαλλοβελγικὸν σύστημα» τάσσεται τῇ ὑπὸ τούτου γενομένη δεκτῇ ἐκδοχῇ τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τῶν δικαστικῇ ἀποφάσει κατεγνωσμένων ποινῶν, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐκ τῆς συστηματικῆς ἐρμηνείας τούτου προσεπιβεβαιοῦται. Ἐκ τοῦ περιοριζομένου δὲ τῶν καθέκαστα διατάξεων αὐτοῦ συνάγονται οἱ ἐξῆς γενικοὶ κανῶνες.

Α') Ὅτι ἡ ἀναστολή, καίπερ προϋπεθέτουσα ἀπαραιτήτως κατηγορούμενον τὸ πρῶτον δικασθῆναι εἰς ἀξιο-

ποινον προᾶξιν, δὲν ἀποτελεῖ προσωπικὸν προνόμιον (priv favor) τούτου, ἀλλ' εἶναι θεσμὸς δημοσίας τάξεως, δημόσιον συμφέρον ἐξυπηρετῶν, ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ὁποίου ἡρτηται ἀποκλειστικῶς ἐκ τῆς κρίσεως τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας, ὀφείλοντος νὰ ἐρευνήσῃ τὰς περιπτώσεις ὑφ' ἃς ἐτελέσθη τὸ ἐδίκημα, τὸν χαρακτῆρα καὶ τὸν ἐν γένει βίον τοῦ καταδικασθέντος, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν στοιχείων τούτων νὰ κρίνῃ ἂν ἄξιος τοῦ εὐεργετήματος τυγχάνῃ ὢν ὁ καταδικαζόμενος.

Γ') Ὅτι ἀδιακρίτως τοῦ εἴδους τῆς ἐφ' ἣ καταδικάζεται ὁ κατηγορούμενος πράξεως, δύναται νὰ διαταχθῇ ἡ ἀναστολὴ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐπιβληθείσης αὐτῷ ποινῆς, ἐπὶ τριετίαν κατὰ κατώτατον καὶ πενταετίαν κατ' ἀνώτατον ὅρον, ἐφ' ὅσον ὅμως αὕτη εἶναι ἡ τῆς κρατήσεως ἡ τῆς μὴ ὑπερβαινούσης τοὺς τρεῖς μῆνας φυλακίσεως.

Γ') Ὅτι ἡ ἀναστολή, δὲν ἀπαλλάσσει τὸν καταδικασθέντα ἀπὸ τῶν ἐπιπροσθέτων στερήσεων καὶ ἀνικανότητων, ἃς συνεπάγεται ἡ καταδίκη, ἐν ταῖς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀρισμέναις περιπτώσεσι, πανομένων μόνον ἀφ' οὗ χρόνου κατὰ τὸ ἄρθρ. 3 θεωρηθῇ ὡς ἐκτεθεῖσα ἡ ἀνασταλείσα ποινή.

Δ') Ὅτι παρὰ παντός, ποινικὴν δικαιοδοσίαν ἀσχοῦντες δικαστήριον, δύναται νὰ ἀπαγγεληθῇ ἡ ἀναστολή.

Συνέπεται ἐπακόλουθοι τοῦ Α') κανόνος εἶναι.

Ὅτι, οἱ ὅπωςδήποτε ἐλλείψει ποινικοῦ καταλογισμοῦ ἀπαλλαγέντες κατηγορούμενοι, δὲν ἀποκλείονται τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἀναστολῆς· ὅμως τὸ δικαστήριον ἐν τῇ κυριαρχικῇ αὐτοῦ ἐξουσίᾳ ὅπως κρίνῃ, ἂν ἄξιος τούτου τυγχάνει ὢν ὁ καταδικασθεὶς, δύναται καὶ δικαιούται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει πᾶσαν προηγουμένην κατηγορίαν καὶ προσδῶσθαι τὴν προσήκουσαν ἀξίαν εἰς τὸ γεγονὸς τῆς

ἐπανελημμένης εἰς δίκην εἰσαγωγῆς αὐτοῦ, ἀφοῦ τὰ στοιχεῖα ταῦτα δὲν εἶναι ἄσχετα πρὸς τὸν χαρακτηῖρα καὶ ἐν γένει βίον τοῦ προσώπου.

Ἡ αὐτὴ προσήκει λύσις, προκειμένου περὶ ἀποφάσεων καταδικαστικῶν, οὕτω ἀμετακλήτων καταστασῶν, καθ' ὃν χρόνον κρίνεται τὸ περὶ ἀναστολῆς τῆς ποινῆς ζήτημα, εἴτε ἀκυρωθεῖσῶν συνεπείᾳ ἀναιρέσεως ἢ ἀναψηλαφήσεως, ἢ ὧν τὰ ἀποτελέσματα ἀνηρέθησαν διὰ χάριτος.

Ἐπίσης δὲν ἀποτελοῦσι λόγον ἀπαράδεκτον τῆς ἀναστολῆς αἱ ὑποκύψασαι εἰς παραγραφὴν ἀνεκτέλεστοι καταδικαστικαὶ ἀποφάσεις (ἀριθ. 549 Ποιν. Δικ.) ὡς ἀποτελοῦσι τοιοῦτον, προκειμένου περὶ καταδικασθέντων ἤδη κατηγορουμένων, αἱ ἀμνηστευθεῖσαι ἀξιόποινι πράξεις, διότι κατὰ τὰ συνδυασμένα ἀρθ. 5 καὶ 45 ἐδ. 1 Ποιν. Δικ. ὡς πρὸς τοῦτο οὐδεμίαν συνεπάγεται ἔννομον συνέπειαν ἢ ἀμνηστεία. Ἡ λύσις αὕτη στασιάζεται ἐν Γαλλίᾳ μέτιθι. (Garraud nb sup § 279. Mangin No 454 καὶ Dalloz No 22). Ἀλλὰ καὶ αἱ ἐκτελεσθεῖσαι καταδικαστικαὶ ἀποφάσεις δὲν ἀποτελοῦσι τοιοῦτον λόγον ἀπαράδεκτον.

Ἡ λύσις αὕτη οὐδαμῶς ἀντιτίθεται εἰς τὴν ἐν ἀρθ. 117 Π. Ν. δυνάξιν καθ' ἣν ἡ κατὰ τοῦ πράξαντος ἐκτέλεσις τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἐξαλείφει τὸ ἀξιόποινον αὐτοῦ, διότι αὕτη εἶναι ἀπλῆ ἀπήχησις τοῦ ἀξιώματος «non bis in idem» ἄλλως εἶναι ἀνεπίδεκτος σοβαρᾶς ἀντιρρήσεως κατὰ τὸ σαφὲς γράμμα τοῦ ἀρθ. 2 τοῦ ν. νόμου. Σημειωτέον ὅτι ὡς ἐκ τῆς ἐν ἀρθ. 2 τοῦ ν. νόμου ἐκφράσεως «*ἂν οὐδεμίαν πρότερον* ὑπέστη ἄλλην καταδίκην» ὁ καταδικασθεὶς «*deliquant primaire*» οὐδεμίαν ποιουμένης διάκρισιν ὅσῳ ἀφορᾷ τὸ εἶδος τῆς προτέρας καταδίκης, ὡς ὁ Γαλ. νόμος ἐν ἀρθ. 1 § 1 διακρίνει

«Ceux qui n' ont pas subi de condamnation antérieure a la prison pour crime ou delit du droit commun ἀναφέρεται τὸ ζήτημα ἂν καὶ αἱ εἰς χρημ. ποινὴν ἢ πρόστιμον προηγούμεναι καταδίκαι ἀποτελοῦσι προηγούμενον δικαστικὸν (antecedant judiciaire) ἀντικείμενον εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀναστολῆς. Ἄν δ' ὁρμηθῇ τις ἐκ τῆς ἀφστηρίας ὅτι ὁ νομοθέτης διατελὼν ἐν ἐπιγνώσει τῆς ὑπάρξεως τῶν ἐν λόγῳ ποινῶν (Π. Ν. ἄρθ. 4) ἐκ προθέσεως ὅπως καταδείξῃ τὴν βούλησίν του περὶ μὴ ἀποκλεισμοῦ αὐτῶν, ὡς λόγων ἀπαρადέκτου τῆς ἀναστολῆς, ἀπέφυγε πᾶσαν μεταξὺ προηγούμενων καταδικῶν διάκρισιν, καὶ προσηλωθῇ εἰς τὴν λεκτικὴν ἐρμηνείαν τοῦ κειμένου, καταλήγει εἰς καταφατικὴν τοῦ ζητήματος λύσιν. Κατὰ δὲν τὸν κανόνα «cum in verbis nulla ambigiuitas», ἔναντι τῆς ρητῶς ἐκπεφρασμένης ἐναντίας βουλήσεως τοῦ νομοθέτου, ὅτι λόγον ἀπαρადέκτου τῆς ἀναστολῆς ἀποτελοῦσι μόνον αἱ προηγούμεναι καταδίκαι εἰς ποινὰς κατὰ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας δηλονότι κρατήσεως, φυλακήσεως, εἰρκτικῆς πρόσκαιρων ἢ διὰ βίου δεσμῶν, φρονοῦμεν ὅτι πρὸς ὑποστήριξιν ἀντιθέτου ἐκδοχῆς, κατ' οὐδὲν συμβάλλουσι οἱ λόγοι, ὅτι αὕτη συγκρούεται πρὸς τὸν ἐπιδιωκόμενον παρὰ τοῦ νόμου σκοπὸν (ratio juris) ὅστις εἰδικώτερον ἔγκειται εἰς τὴν πρόληψιν καὶ καταστολὴν τῆς ὑποτροπῆς, ἀφ' ἑνὸς δι' ἐπιεικείας εὐλόγου ὑπὲρ τῶν, τὸ πρῶτον, υποπιπτόντων εἰς πταισματοπικὴν παρὰ τῶν ἡλάρων πλημμέλημα, καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς καθιέρωσιν μεμετρημένης αὐστηρότητος κατὰ τῶν ἐπαινημένων υποπιπτόντων εἰς τὴν διάπραξιν τοιούτων ἀξιοποίνων πράξεων, καὶ τὸ ὅτι ἱστορικῶς πληρόστατα δικαιολογεῖται ἡ σκέψις, ὅτι διὰ τῆς προεκτεθείσης διατυπώσεως προϋτίθετο ὁ νομοθέτης νὰ πα-

ρακάμψη τὰς ἐν Γαλλίᾳ κειμένας μεταξὺ ἀδικημάτων τοῦ κοινοῦ δικαίου (du droit commun) καὶ τῶν πολιτικῶν (Infractions Politiques) καθὼς καὶ τῶν ἐξ εἰδικῶν νόμων (lois speciales) τοιούτων, διακρίσεις, αἵτινες κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ (garraud) ἀπέβησαν χαώδεις καὶ λόγῳ αὐθαίρεσίας ἀνεπίδεκτοι παντὸς ἐλέγχου.

Ὅσῳ ἀφορᾷ τὰς πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νεαροῦ νόμου ποινὰς, αὗται ἀποτελοῦσι λόγον ἀπαράδεκτου τῆς ἀναστολῆς τῆς ποινῆς κρατήσεως ἢ φυλακίσεως τριμήνου, καταψηφιζομένης ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου τούτου, ἔστω καὶ διὰ πρᾶξιν προηγουμένως τελεσθεῖσαν, διότι οὐδεμίαν ποιεῖται ὁ αὐτὸς νόμος διάκρισιν ἐν ἄρθρ. 2 σχετικὴν (ubi lex non distinguit)....

Ἡ αὐτὴ δὲ λύσις ἐνδείκνυται καὶ προκείμενου περὶ προγενεστέρων ποινῶν μὴ ἐκτιθεισῶν καὶ ὑποκυψασῶν εἰς παρεγγραφὴν συνοδᾷ τῷ ἄρθρ. 549 Ποιν. Δικον. ἔνεκα τοῦ ἰδίου προεκτεθέντος νομικοῦ λόγου. Περὶ τοῦ ζητήματος ὅμως, ἂν διαρκοῦντος τοῦ ὀρισθέντος χρόνου τῆς ἀναστολῆς συμπληρωθῇ ὁ καθοριζόμενος συνοδᾷ τῷ ἄρθρ. 119 Π. Ν. πρὸς παραγραφὴν τῆς τιμωρηθείσης πράξεως χρόνος, μετὰ τοῦτον δὲ ὁ τυχὼν τῆς ἀναστολῆς ὑπόπεςσις εἰς νέαν ἀξιόποινον πρᾶξιν, δέον μετὰ τῆς ποινῆς τῆς νέας πράξεως νὰ ἐκτιθῇ καὶ ἡ ἀνασταλεῖσα ποινὴ (ἄρθρ. 3 τοῦ ν. νόμου) δεινῶς ἀμφιβίλλομεν, διότι ναὶ μὲν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ νεαροῦ νόμου ὡς εἰδικὴ δέον νὰ ἐπικρατήσῃ τῆς γενικῆς περὶ ὑποτροπῆς ἐν γένει διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 119 Π. Ν. οὐχ' ἦττον ἡ ἀναστολὴ τῆς ποινῆς δὲν διακόπτει τὴν παραγραφὴν τοῦ, ἐκ τῆς ἐπιτροψίας τὴν ἀναστολὴν καὶ καταψηφισίας τὴν ποινὴν συγχρόνως, ἀποφάσεως δεδικασμένου, παραγραφείσης δὲ τῆς ποινῆς ἀδύνατος ἀποβαίνει ἡ ἐκτέλεσις ταύτης κατὰ

τὸ ἐν ἰσχύει δικονομικὸν καθεστῶς.

Παρατηρητέον, ὡς πρὸς τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος, ἂν διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς ἀναστολῆς, ἀναστέλληται ἡ παραγραφὴ, ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἀξιώματος (*contra non valentem agere*) δυναμένη νὰ ἀγάγῃ εἰς ἀντίθετα συμπεράσματα, δὲν προσκρούει, διότι οὐσιαστικῶς ἡ ἐπιτρέψασα τὴν ἀναστολήν. Ἀπόφασις διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς δοκιμασίας ἐκτελεῖται, τοῦτο μὲν παρὰ τῆς ἐπιτηρούσης τὸν καταδικασθέντα Πολιτείας, ἐτοίμου νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν ποινὴν, τοῦτο δὲ καὶ παρὰ τοῦ ἰδίου κατηγορουμένου, ἀπέχοντος τῆς διαπράξεως νέου ἀδικήματος, τοῦτ' ὅπερ εἶναι ἀπόρροια δρώσης συνειδήσεως καὶ διατελούσης ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ φόβου ἢ τῆς μετανοίας.

Συνέπεια ἐπακόλουθος τῆς λύσεως ταύτης εἶναι καὶ ἡ καταφατικὴ λύσις τοῦ ζητήματος, ἂν ἀνακαλουμένης τῆς ἀναστολῆς, ὁ διαδραμὼν χρόνος ἐν τῷ μεταξύ, δεόν νὰ ὑπολογισθῇ ἐν τῷ πρὸς παραγραφὴν χρονικῷ διαστήματι, ἥτις καὶ ἐπιστηρίζεται ἐκ τῆς σκέψεως, ὅτι διὰ τῆς διαδρομῆς τοῦ χρόνου ἐξασθενίζει ἡ ἀντίδρασις τοῦ θύματος ἢ τῆς κοινωνίας, προκειμένου περὶ τῆς ποινῆς, ἢ ἡ Ποινικὴ ἀντίδρασις, ὡς ἐκ τῆς εἰκαζομένης μεταμελείας, προκειμένου περὶ παραγραφῆς τῆς ἀγωγῆς.

Ὡς ἐκ τοῦ κανόνος ὅτι ἡ ἰσχὺς τῶν ποινικῶν νόμων δὲν ἐπεκτείνεται πέραν τῶν φυσικῶν ὁρίων ἐκάστης ἐπικρατείας, κατάδηλον εἶναι, ὅτι αἱ συνεπεῖα ἀποφάσεων ἀλλοδαπῶν ποιν. Δικαστηρίων καταγνωσθεῖσαι καὶ ἐκτεθεῖται ποιναὶ δὲν ἀποτελοῦσι λόγον ἀπαραδέκτου τῆς ἀναστολῆς ἐνώπιον τῶν ἡμεδαπῶν δικαστηρίων, ὡς δὲν δύναται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν περὶ ὑποτροπῆς διατίξεων καὶ αἱ ἐκτιθεῖσαι μετὰ πύρρον τοῦ ἐν ἀρθ. 119 Π. Ν. καθοριζομένου πρὸς παραγραφὴν

τῆς τιμωρηθείσης πράξεως χρόνου. Οὐχ' ἦττον ἡ ὀρθότης τοῦ ἐν λόγῳ κανόνος, ἐρειδομένου ἐκ τῆς σκέψεως, ὅτι θὰ παρεβιάζετο ἡ ἀνθυπαρξία τῆς ἐπικρατείας, ἀνεγνωρίζομένης ἐκτελεστότητος εἰς Ποιν. Ἀποφάσεις ξένης ἐπικρατείας, δὲν φαίνεται ἀμαχητος, διασείεται δὲ ἐκ βάθρων ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι ἄδικτος παραμένη ἡ ἀνθυπαρξία τῆς Ἐπικρατίας, ἐφόσον ἡ συγκατάθεσις αὐτῆς πρὸς ἐκτέλεσιν ἀποφάσεως ἀλλοδαπῶν Δικαστηρίων εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαία προϋπόθεσις· ἡ δὲ χορήγησις ταύτης κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον κυριαρχικὴν βούλησιν τῆς συγκατατιθεμένης εἰς τοῦτο Ἐπικρατείας ἀναπαρίστησι ἐν ὅλῃ τῇ Μεγαλειότητι τὴν ἀνθυπαρξίαν ταύτης.

Νομοθεσίαι τινὲς καθὼς καὶ τὸ Νομοσχέδιον τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Ἑλβετικοῦ Ποιν. Νόμου, χάριν τῆς εὐστοχωτέρας καὶ πληρεστέρας ἐφαρμογῆς τῶν παρ' ὑποτροπῆς κανόνων, λαμβάνουσιν ὑπ' ὄψει καὶ τὰς περὶ ἀλλοδαπῶν Ποιν. Δικαστηρίων ἐπιβληθείσας καὶ ἐκτιθείσας ποινάς (μέτιθι. G. Uidal) «Cours de droit Crim. Tom II § 381». Κατὰ δὲ τὸ ἀρθ. 7 τοῦ ἰδίου Νομοσχεδίου «αἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καταδίκαι δι' ἀξιοποίνους πράξεις συνεπεία τῶν ὁποίων ἐπιτρέπεται ἡ ἐκδοσις (e extradition § 51) ἀφομοιοῦνται πρὸς τὰς ἐν Ἑλβετίᾳ τοιαύτας, ὅσῳ ἀφορᾷ τὴν ὑποτροπήν.

Τὴν αὐτὴν ἀρχὴν καθιεροῦσι καὶ οἱ Νόμοι τῆς Quins land καὶ Victoria, ἐκτὸς τῆς Εὐρώπης.

Καὶ παρ' ἡμῖν φρονοῦμεν ὅτι τὸ Δικαστήριον, ἐν τῇ ἐρευνῇ περὶ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τοῦ ἐν γένει βίου τοῦ καταδικασθέντος, ἐξ ἧς πεισθήσεται, ὅτι οὗτος τυγχάνει ὢν ἄξιος τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἀναστολῆς, πάντως θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει του, τὰς τυχόν ὑπαρχούσας καταδικαστικὰς ἀποφάσεις ποινικῶν Δικαστηρίων, ἀνηκόντων εἰς πεπολι-

τισμένα Κράτη, όσάκις έννοεῖται πρόκειται περί πράξεων, ἄς καὶ ὁ ἡμέτερος Ποιν. Νόμος θεωρεῖ ἀξιοποίνους.

Ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τέλος τῶν ὑπὸ τὰ στοιχεῖα Β καὶ Δ κανόνων συνέπονται τάδε.

1ον) Ὅτι ἀπαξάπαντα τὰ ποιν. δικαιοδοσίαν ἀσκούντα Δικαστήρια, δύνανται, συντρεχούσης νομίμου περιπτώσεως, κατὰ τὴν ἑαυτῶν κρίσιν, νὰ διατάττωσι τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς, μὴ λαμβανομένης ὑπ' ὄψει τῆς μεταξὺ κοινῶν καὶ ἐξαιρετικῶν Δικαστηρίων (Στρατοδικείων, Ναυτοδικείων, εἰδικῶν Δικαστηρίων), διακρίσεως. Ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τὸν προμνησθέντα νόμον τοῦ Βερανζε 26ης Μαρτίου 1891 ἄρθρ. 7) προκειμένου περὶ ποινῶν τῶν Στρατιωτικῶν, ἀνεφάρμοστος ἦν ἡ ἀναστολή· ἐκ τούτου ὅμως προέκυψαν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ἀνυπέρβλητοι δυσχέρειαι, πρὸς ἄρσιν τῶν ὁποίων ἐψηφίσθη ὁ ἀπὸ 28ης Ἰουνίου 1894 Νόμος, κατὰ τὸν ὁποῖον, οἱ στρατιωτικοὶ καταδικαζόμενοι, ἐν καιρῷ εἰρήνης, παρ' οἰουδήποτε Δικαστηρίου καὶ εἰς οἰανδήποτε ποινὴν, ἀπολαύουσι τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἀναστολῆς.

Ἰδιαιτέρας δυσχερείας παρέσχεν ἐν Γαλλίᾳ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀναστολῆς, ἐπὶ καταδίκης εἰς δημόσια καταναγκαστικὰ ἔργα (*travaux — forces*) όσάκις, καθ' ὃν χρόνον ἐφαρμόζεται, ἀπέβαλεν ὁ καταδικασθεὶς τὴν στρατιωτικὴν ιδιότητα, ἣτις ἐτύγγανε οὕσα ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα προϋπόθεσις πρὸς ἐκτίσιν τῆς ποινῆς τῶν καταναγκαστικῶν ἔργων· ὅμως ἀφ' ἧς διὰ τοῦ ἀπὸ 28ης Ἰουνίου 1904 Νόμου, ἀντεκατέστη, ὡς ἀνεφάρμοστος, ἡ ποινὴ αὕτη, διὰ τῆς φυλακίσεως, συνήρθησαν αἱ ἐν λόγῳ δυσχέρειαι.

Ἐν τούτοις ἐν Ἰταλίᾳ διαφοροτρόπως ἐκρίθη τὸ ζήτημα τοῦτο, καὶ ἐν ᾧ ἀφ' ἐνὸς διάσημοι νομομαθεῖς ἀπὸ τοῦ Bonaluni μέχρι τοῦ Lombroso, τοῦ Bianchi μέχρι τοῦ Garo-

fallo *εδίδαξεν* *ὅτι* *de lege condenda*, οὐδείς ἐφίσταται λόγος σοβαρὸς πρὸς ἀποκλεισμὸν τῶν ἀσκούντων εἰδικὴν δικαιοδοσίαν Ποιν. Δικαστηρ. ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ τούτου, ἀφ' ἑτέρου, *de lege condila*, ὑπεστηρίχθη σθεναρῶς (*gius tijia penale* τοῦ 1905 σελ. 122) παρὰ τοῦ Uibo, ἀναπληρωτοῦ τοῦ γενικοῦ Βασιλ. Ἐπιτρόπου, λόγῳ τῆς τηρηθείσης παρὰ τοῦ Νομοθέτου, κατὰ τὴν ἐπεξεργασίαν αὐτοῦ θεσμοῦ ἀπολύτου σιγῆς τοῦ γραμματος τοῦ Νομ. τῆς εἰσηγ. Ἐκθέσεως, διαλαμβανούσης ἐπὶ λέξει «*la condanna condistionale si coordina al sistema del cod. penale, nella distin jione dei reati e delle pene*» (ἐπερ σύστημα ὅλως διάφορον εἶναι, ἐν τῇ Στρατιωτικῇ Ποιν. Νομοθεσίᾳ, ὡς καταφαίνεται ἐκ τῆς συγκριτικῆς τούτων μελέτης) ἢ ἐναντία ἔκδοχῇ, ὑπὸ τὴν διάκρισιν, ὅτι ἂν στρατιωτικὸς τις διαπράξῃ ἀδίκημα συνεπαγόμενον τὰς ἐν τῷ «περὶ τῆς ὑπὸ ὄρον καταδίκης» εἰδικῷ Νόμῳ ποινάς, δεόν νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ περὶ ἀναστολῆς θεσμός, ἀφοῦ ὁ Νόμος οὔτε ιδιότητα καταδικαζομένου, οὔτε Δικαστοῦ διακρίνει· τοῦναντίον ὁμως, ἂν ὁ καταδικαζόμενος ἐπὶ στρατιωτικῷ ἀδικήματι δὲν εἶναι στρατιωτικὸς ἢ καίπερ τοιοῦτος, ὑπάγεται εἰς τὰ κοινὰ Δικαστήρια λόγῳ συναιτιότητος ἢ συναφείας ἀποκλείεται τοῦ εὐεργετήματος.

Σημειοτέον ἐπίσης, ὅτι ἐν Ἰταλίᾳ τὰς στρατιωτικὰς ὀργανομένας ομάδας λ. χ. Πολιτοφυλακὰς κλπ. κρίνουσιν οὐσιαστικῶς ὡς πολιτικάς, ἐπομένως τοὺς ἀνήκοντας εἰς ταύτας, καίπερ ἐπισύροντες καθ' ἑαυτῶν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Στρατ. Ποιν. Νόμου, κατὰ ρητὰς διατάξεις εἰδικῶν νόμων, δὲν θεωροῦσι ὡς στρατιωτικούς, καὶ ἀποφαίνονται, προκειμένου περὶ αὐτῶν καταδικαζομένων εἴτε παρ' εἰδικῶν Δικαστηρίων εἴτε παρὰ τῶν κοινῶν, ἐφαρμοστέον τὸ τῆς ἀναστολῆς εὐεργέτημα, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἐρμη-

νευτικοῦ κανόνος «In odiosis non est ampliendum».

2ον) Ὅτι προηγουμένη καταδίκη εἰς περιοριστικὴν τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας ποινὴν, ἀδιακρίτως τοῦ ἂν ἢ ἐφ' ἣ κατεψηφίσθη αὕτη πρᾶξις, καταλέγεται μεταξὺ τῶν ἀδικημάτων τοῦ κοινοῦ Ποιν. Νόμου ἢ τοῦ στρατιωτικοῦ ἢ εἰδικοῦ τοιοῦτου, ἀποκλείει τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀναστολῆς τῆς μεταγενέστερον καταψηφιζομένης ποινῆς, καὶ ἀδιαφόρως τοῦ εἵδους ταύτης ὅσῳ ἐννοεῖται πρόκειται περὶ πράξεων, ἃς καὶ ὁ ἡμέτερος Ποιν. Νόμος θεωρεῖ ἀξιοποίνους. Ἰσως λόγοι ταμειευτικοὶ ὑπηγόρευσαν τῷ Νομοθέτῃ τὸν ἀποκλεισμὸν τῆς ἀναστολῆς ἐπὶ χρηματικῶν ποινῶν καὶ προστίμων, ὑπὲρ οὗ ἄλλως συνηγορεῖ καὶ ὁ λόγος, ὅτι ἐλλείπει ἀπὸ τούτων ὁ θεμελιώδης λόγος τῆς ἠθικῶς βλαβερᾶς ἐπαφῆς, τῶν κατὰ πρῶτον εἰς ἐλαφρὰς καθ' ἑαυτὰς ἀξιοποίνους πράξεις ὑποπιπτόντων, μετὰ τῆς φυλακῆς. Οὐχ' ἦτον ἐν Γαλλίᾳ, ἕνεκα τῆς κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ σχετικοῦ Νόμου ἀναπτυχθείσης καὶ τονισθείσης σκέψεως, ὅτι ὅλως ἀνακόλουθον θὰ ἦτο προκειμένης κατηγορίας κατὰ δύο ἢ πλείονων προσώπων ἐπὶ τῇ αὐτῇ ἀξιοποίνῳ πράξει καὶ καταδικαζομένων τῶν μὲν τούτων εἰς φυλάκισιν τῶν δὲ εἰς χρηματικὴν ποινὴν, νὰ ἀπολαμβάνωσι τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἀναστολῆς οἱ πρῶτοι, καίπερ ἐπισύροντες τὴν βαρυτέραν τῶν ἐν λόγῳ ποινῶν, ἐπεκράτησεν ἡ ἐναντία ἐκδοχή.

Τὸ ζήτημα ἂν ἐπιτρέπηται νὰ διαταχθῇ ἡ ἐν μέρει ἀναστολὴ τῆς κρατήσεως ἢ 3 μηνῶν φυλακίσεως, δέον νὰ λυθῇ ἀποφατικῶς, διότι ἡ ἐκτέλεσις τῶν ποινῶν τούτων ἐν μέρει καὶ δὴ κατὰ τὸ μὴ ἀνασταλὲν μέρος, συνεπάγεται ἀπαραιτήτως τὴν μετὰ τῆς φυλακῆς ἐπαφὴν τοῦ κατὰ πρῶτον καταδικαζομένου, ἣν κυρίως σκοπεῖ ὁ Νόμος νὰ ἀποτρέψῃ· ἐν τοιαύτῃ δὲ προϋποθέσει ἡ ἐν μέρει

ἀναστολή, οὐδένα ἐξυπηρετοῦσα σκοπόν, παρέλκει ὅλως.

Ὅμοιοτρόπως ἐλύθη τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ ἐν Γαλλίᾳ, προκειμένου περὶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ποινῆς, προκειμένου ὁμῶς περὶ διαφόρων κατ' εἶδος ποινῶν, ἐπιβαλλομένων ἀθροιστικῶς (χρημ. ποινῆς καὶ φυλακίσεως. Κρατήσεως καὶ προστίμου) ἐκρίθη ὅτι ἡ ἀναστολή τῆς ἐτέρας τούτων οὐδαμῶς προσκρούει τῷ νόμῳ καὶ δύναται νὰ ἀποδώσῃ εὐάρεστα ἀποτελέσματα, ἀπόφ. 92. 1. 523 24η Μαΐου 1892 τοῦ ἀκυρωτικοῦ, ἣν ἐπικροτεῖ καὶ ὁ Garraud ubi supra σελ. 500).

Προκειμένου περὶ διαπραττομένων ἐπ' ἀκροατηρίου, ἀποκαλυπτομένων καὶ τιμωρουμένων, ὡς σχετιζομένων μὲ τὸν θόρυβον κλπ. αὐτόθι, εἶνε ἐφαρμοστέα ἡ ἀναστολή;

Ἐκ τοῦ γραμματος τοῦ Νόμου, οὐδεμίαν ἀποδεχομένου διάκρισιν, ἐνδείκνυται ἡ καταφατικὴ τοῦ ζητήματος λύσις, ὑπὲρ ἧς συνηγορεῖ καὶ τὸ ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τούτων, ὁ λόγος τῆς μετὰ τῆς φυλακῆς βλαβεράς ἡθικῶς, τῷ κατὰ πρῶτον καταδικαζομένῳ, ἐπαφῆς, ἣν σκοπεῖ ἰδίᾳ νὰ ἀποτρέψῃ ὁ νομοθέτης, συντρέχει οὐχ' ἥττον φρονοῦμεν ὅτι τὰ Δικαστήρια λαμβάνοντα ὑπ' ὄψει ὅτι χάριν τοῦ γοήτρου τῆς Δικαιοσύνης, ἡξίωσεν ὁ Νομοθέτης τὴν αὐθωρεὶ τιμωρίαν τῶν τοιούτων ἀδικημάτων καὶ ἀνέγραψεν ὑπὲρ ταύτης ἐξόχως γοργὴν διαδικασίαν, ἥτις οὐσιωδῶς χαλαροῦται ἀναστελομένης τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς καὶ τιθέμενα ἐκ ποδῶν, ἔναντι τοῦ δημοσίου συμφέροντος, τὴν ἡθικὴν λόγῳ ἐπιφῆς μετὰ τῆς φυλακῆς βλάβην τοῦ κατὰ πρῶτον καταδικαζομένου, ὀφείλουσι νὰ μὴ διαττάτωσι τὴν ἀναστολὴν τῆς κατὰ τῶν τοιούτων ἀδικημάτων ἐπιβαλλομένης ποινῆς, ἐπὶ τῇ εὐλόγῳ δικαιολογίᾳ, ὅτι ἀποκρούει τὸ εὐεργέτημα τοῦτο ἡ ἔρρινα τῶν περιστάσεων, ὑφ' ἧς ἐτελέσθησαν τὰ ἐν λόγῳ ἀδικήματα.

³Επὶ τῶν κατ' ἐρήμην ἀποφάσεων Quid juris; Λοιπὸν δὲ
 Φρονοῦμεν ὅτι καὶ ἐπὶ τούτων ἐφαρμοστέος εἶναι ὁ
 περὶ ἀναστολῆς θεσμός, προκειμένου περὶ ἐρημοδικῶν
 διεπομένων ὑπὸ τοῦ νόμου ΑΥΕΒ' τῆς 28 Μαΐου 1887
 ἀναγνωρίζοντος τὴν ἐρημοδικίαν καὶ συνεπῶς τὴν ἀνακο-
 πὴν, ὡς δικαίωμα, διὰ τὸν λόγον, ὅτι ὁ Νόμος οὐδεμίαν
 καθιερωτὴν σχετικὴν διάκρισιν, ubi lex non disttnguit κλπ.»
 οἱ δὲ δυνάμενοι νὰ ἀντιταχθῶσι εἰς τὴν λύσιν ταύτην
 λόγοι, ὅτι τοῦτο μὲν δὲν πληροῦται ἢ συνωδᾷ τῇ § β τοῦ
 ἄρθ. 3 τοῦ Νόμου ἐπιβαλλομένη τῷ Προέδρῳ ὑποχρέω-
 σις ὅπως γνωστοποιῇ τοὺς ὅρους ὑφ' οἷς παρέχεται ἡ
 ἀναστολή τῷ καταδικασθέντι, ἀπόντος τούτου, τοῦτο δὲ
 ὅτι στερεῖται, ἀπολιπομένου τοῦ καταδικαζομένου, τὸ Δι-
 καστήριον οὐσιώδους στοιχείου, ὅπως κρίνῃ ἀσφαλῶς
 περὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ καταδικαζομένου, συναγομένου
 πολλάκις ἐκ τῆς ἐντυπώσεως τὴν ὁποίαν ἐμποιεῖ ἡ προσω-
 πικὴ ἐμφάνις καὶ ἐξέτασις αὐτοῦ ἐπ' Ἀκροατηρίου,
 ὑποχωροῦσι ἔναντι τῶν λόγων, ὅτι ἡ ἀναστολή κρινο-
 μένη καθ' ἑαυτήν, οὔτε νομισθεῖα ἐπανορθωτικὴ, οὔτε
 προνομία καθαρὰ εἶναι, ἀλλὰ μέτρον δημοσίου συμφέ-
 ροντος, ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ὁποίου δὲν πρέπει νὰ ἤρτηται ἐκ
 τῆς παρουσίας ἢ μὴ τοῦ καταδικαζομένου, καὶ ὅτι ἡ ἔλ-
 λειψις τῆς Προεδρικῆς γνωστοποιήσεως τῶν, ὑφ' οἷς χο-
 ρηγεῖται ἡ ἀναστολή, ὅρων, τῷ κατηγορουμένῳ, δὲν συν-
 ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαδικασίας, κατὰ τὴν κρατή-
 σασαν ἐκδοχήν.

Ἐπίσης ὁ λόγος ὅτι, ἀπολιπομένου τοῦ κατηγορουμέ-
 νου, καὶ μὴ ἐπιτρεπομένης, πέραν τῶν παρὰ τοῦ ἀριθ. 25
 Ποιν. Δικ. τιθεμένων ὁρίων, τῆς διὰ πληρεξουσίου παρα-
 στάσεως αὐτοῦ, ἡ αὐτεπάγγελτος παρὰ τοῦ Δικαστηρίου
 ἐφαρμογὴ τοῦ περὶ ἀναστολῆς θεσμοῦ ἀποβαίνει ἐξόχως

δυσχερῆς διὰ τὸ δυσαπόδεικτον τοῦ ἑτέρου οὐσιώδους στιχείου, ὅτι οὐδεμίαν ὑπέστη ὁ καταδικαζόμενος πρότερον καταδίκην, δὲν διασείει φρονοῦμεν τὴν ὀρθότητα τῆς καταφατικῆς τοῦ ζητήματος λύσεως, διότι ἡ ἀναστολή ἐφαρμοσθήσεται αὐτεπαγγέλτως, καθ' ἃς περιπτώσεις ἀπαξάπαντα τὰ ἀπαράιτητα κατὰ νόμον πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτῆς στοιχεῖα πρόκεινται, τοῦθ' ὅπερ καὶ διὰ σχετίσεως προσηκούσης τοῦ Δελτίου τοῦ Ποινικοῦ Μητρώου, περὶ ἧς ρηθῆσονται κατωτέρω τὰ δέοντα, δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ.

Προκειμένου ὁμως περὶ ἐρημοδικῶν διεπομένων παρὰ τοῦ Νόμου ΓΨΟ' (3770) τοῦ 1911, ὅστις κατήγγησε τὴν ἐρημοδικίαν γενικῶς καὶ συνεπῶς τὴν ἀνακοπὴν ὡς δικαίωμα, ἀνεγνώρισε δὲ ταύτην μόνον κατ' ἐξαίρεσιν, ὡς ἀνάγκην, φρονοῦμεν ὅτι προσήκει ἡ ἐναντία λύσις, ὡς ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι πρὶν ἢ ἀναγνωρισθῶσι δικαστικῶς αἱ περιπτώσεις ἀνωτέρας βίας ἢ ἄλλων ἀνυπερβλήτων αἰτίων πρὸ τῶν ὁποίων καὶ μόνων ὑποχωρεῖ τὸ ὑπέρτατον καθήκον τοῦ πολίτου, ὅπως δώσῃ λόγον τῶν πράξεών του πρὸς τὴν Πολιτείαν καὶ συνδράμῃ ταύτην εἰς τὴν ἐπανόρθωσιν τοῦ προσβληθέντος δικαίου, ὑποτίθεται οὗτος ἀπειθῶν εἰς τὴν πρὸς ἐμφάνισιν πρόσκλησιν καὶ συνεπῶς εἶνε ἀνάξιος ὅπως τύχῃ τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἀναστολῆς.

Ἀλλὰ καὶ προκειμένου περὶ ἀποφάσεων τοῦ Πταιματοδικείου ὑποκειμένων εἰς ἔκκλησιν ἡ αὐτὴ καταφατικὴ λύσις προσήκει. Ὅτι δὲ διαρκοῦσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν (10 ἡμέρου ἐπὶ προσωπικῆς κοινοποιήσεως τῷ καταδικασθέντι τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως ἢ 30ῆμερου ἐπὶ μὴ τοιαύτης συνωδᾷ τῷ τροποποιήσῃν τι τὰ ἄθρ. 337—340 Ποιν. Δικ. ΓΛΟ'. (3770) ἀπὸ 4ης Ἀπριλίου 1911 Νόμῳ) προθεσμίας δὲν εἶνε ἐπιδεκτικὴ ἐκτελέσεως ἡ

κατ' ἐρήμην ἀπόφασις ἥτις, ἐκτελεῖται μόνον, ἂν δὲν ἀνακοπῇ προσηκόντως ἢ ἀπορριφθῇ ἢ γενομένη ἀνακοπῇ, ὡς ἀνυποστήρικτος, καθὼς καὶ ὅτι κατὰ τὰ ἄρθ. 351 καὶ 357 Ποιν. Δικ. οὐ μόνον ἡ γενομένη ἔφεσις, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπὶ ταύτης προῦθεσμία κέκτηνται ἀνασταλτικὴν δύναμιν, σημαίνει, ὅτι ἡ περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τῶν διὰ τῶν ἐν λόγῳ ἀποφάσεων καταψηφιζομένων ποινῶν, (ἐφόσον ὁ καταδικαζόμενος δὲν κρατεῖται ἐν φυλακαῖς) διάταξις, μόνον μετὰ τὴν τελεσιδικίαν αὐτῶν συνεπάγεται θετικὰ ἀποτελέσματα, πρὸ ταύτης δὲ, μόνον ἀρνητικὰ τοιαῦτα ἔχει, ἅτινα ὅμως ἐξακολουθοῦσιν ὑφιστάμενα καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ χρόνου τῆς δοκιμασίας καὶ μόνον ἀναιροῦνται διὰ τῆς νομίμου ἀποκαταστάσεως.

Συναφὲς εἶναι καὶ τὸ ζήτημα, ἂν ὁ προφυλακισθεὶς καὶ τυχὼν προσωρινῆς δι' ἐγγυήσεως ἀπολύσεως κατηγορούμενος, δικαιούται νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐπὶ τοιαύτῃ ταχθεῖσαν καὶ καταβληθεῖσαν ἐγγυητικὴν ποσότητα εἰς χρῆμα κλπ. ἢ εἰς πράγματα ἀντάξια χρημάτων ἢ αἰτήσεται τὴν ἐξάλειψιν τῆς σχετικῆς ἀξιοχρέου ὑποθήκης, μετὰ τὴν ἐπίτρεψιν τῆς ἀναστολῆς τῆς καταψηφισθείσης αὐτῷ ποινῆς, ἔνεκα τῆς δι' ἣν προφυλακίσθη πράξεως, ὅπερ λυτέον ἀποφατικῶς, διότι κατὰ τὸ ἄρθ. 238 Ποιν. Δικ. ὡς ὡς ἀντεκατεστάθῃ διὰ τοῦ ἀπὸ 27 Μαΐου 1911 ΓΨΠΓ' (387) Νόμου, ἡ ἐγγύησις σκοπεῖ νὰ βεβαιώσῃ ὅτι, ὁ ἀπολύμενος θέλει παρασταθῇ ἐν παντὶ καιρῷ εἰς τὴν ἀνάκρισιν ἢ τὸ Δικαστήριον καὶ θέλει ὑποβάλλει ἑαυτὸν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως (*judicatum solvi*) κατὰ τὸ στάδιον δὲ τῆς μὴ ἐκτελεσιτότητος τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως καὶ ἐφόσον ἡ ἀνασταλεῖσα ποινὴ, λήξαντος τοῦ χρόνου τῆς δοκιμασίας, χωρὶς νὰ ὑποπέσῃ ὁ καταδικασθεὶς εἰς νέαν ἀξιόποινον πράξιν, δὲν δύναται νὰ μὴ

θεωρηθῇ ὡς ἐκτιθεῖσα, ἡ τελευταία προϋπόθεσις (jud. solvī) δὲν ἔχει πληρωθῇ.

Ὑποκειμένης περιπτώσεως, καθ' ἣν ὁ κηρυσσόμενος ἔνοχος κατηγορούμενος διήνυσεν ἐν προφυλακίσει μείζον χρονικὸν διάστημα τῆς καταψηφισομένης αὐτῷ ποινῆς, καὶ συμψηφισομένου τοῦ χρόνου τῆς προφυλακίσεως ἐν τῇ καταγνωσθείσῃ ποινῇ κατὰ τοὺς σχετικοὺς κειμένους νόμους, δέον νὰ ἀπολυθῇ, ἐπιτρέπεται ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ περὶ ἀναστολῆς τῆς ποινῆς ταύτης θεσμοῦ;

Φρονοῦμεν ὅχι διότι θὰ καθίστατο χεῖρων ἡ θέσις τούτου ὑποκειμένου ἐν περιπτώσει διαπράξεως νέου ἀδικήματος ἐντὸς τοῦ χρόνου τῆς δοκιμασίας εἰς τὰς τοῦ ἀρθ. 3 τῶν ν. Νόμων ἐπιβλαβεῖς συνεπείας, εἴ καὶ πράγματι ἐξέτησε τὴν καταγνωσθεῖσαν αὐτῷ ποινήν, καὶ δὲν ἀπήλαυσε πράγματι τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἀναστολῆς ταύτης. Οὕτως δὲ ἡ σύμπτωσις δύο εὐεργετημάτων, δηλονότι τοῦ συνυπολογισμοῦ τοῦ χρόνου τῆς προφυλακίσεως ἐν τῇ καταγνωσθείσῃ ποινῇ, καὶ τῆς ἀναστολῆς τῆς ποινῆς, θὰ συνεπήγετο ἐπιβλαβεστάτας κατὰ τοῦ ἐνεργετουμένου συνεπείας!! Οὐχ' ἦττον, ἐπὶ μερικοῦ συμψηφισμοῦ τῆς προφυλακίσεως εἰς τὴν καταγνωσθεῖσαν ποινήν, φρονοῦμεν, ὅτι προσήκει ἡ ἐναντία ἐκδοχὴ ὅσῳ ἀφορᾷ τὸ λόγῳ συμψηφισμοῦ μὴ ἐκτιδὲν μέρος τῆς ποινῆς. Ἐννοεῖται ὅτι ἂν ἔτυχεν ὁ προφυλακισθεὶς τοῦ εὐεργετήματος τῆς προσωρινῆς δι' ἐγγυήσεως ἀπολύσεως, τὸ ζήτημα λυθῇσεται ἀντιθέτως ἅτε μὴ ὑφιστάσης προφυλακίσεως.

Ἐπίσης ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Γ' κανόνος.

Ὅτι ὁ καταδικασθεὶς καὶ τυχὸν τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἀναστολῆς τῆς ποινῆς, δὲν ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τῶν ἐπιπροσθέτων στέρησεων δικαιωμάτων καὶ ἀνικανοτήτων, ἃς συνεπάγεται, ἐν ταῖς ὑπὸ τοῦ Νόμου ὠρισμέναις περιπτώσεσι, ἡ καταδίκη ἐφόσον ἡ ἀνασταλεῖσα ποινὴ δὲν δύναται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ν. Νόμου νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐκτιθεῖσα, ὁπότε παύουσιν αἱ συνέπειαι αὐταὶ καὶ οἱ ἡ ἀναστολὴ τῆς ποινῆς δὲν ἀπαλλάσσει τὰ καταδικασθέντα

τῆς πληρωμῆς τῶν δικαστικῶν δαπανῶν καὶ τῆς πολιτικῆς ἀποζημιώσεως ἄρθ. 4 § 1—2).

Συνέπεται.

Ὅτι ἡ τῶν ἐπιπροσθέτων ἀνικανοτήτων καὶ στερήσεων δικαιωμάτων κατάπαυσις, ἀφ' ἧς ἡ ἀνασταλεῖσα ποινὴ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ Νόμου θεωρηθῇ ὡς ἐκτιθεῖσα (καθ' ὡς περιπτώσεις τὸ Δικαστήριον κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθ. 22 Π, Ν. ἢ ἄλλων εἰδικῶν Νόμων, καθορίζει τὴν διάρκειαν τούτων εἰς τὸ κατώτατον (minimum) ὅριον τοῦ νομίμου χρόνου, τὸν δὲ χρόνον τῆς δοκιμασίας εἰς μείζονα τούτων χρόνον) εἶναι ἄδωρον δῶρον διὰ τὴν, μεταξὺ τῶν χρονικῶν τούτων διαστημάτων, ἐπὶ πλεον διαφορὰν τοῦ χρόνου τῆς δοκιμασίας, διότι αἴρονται αἱ ἐπακόλουθοι στερήσεις δικαιωμάτων κλπ. λήξαντος τοῦ παρὰ τοῦ Δικαστηρίου καθορισθέντος χρόνου διαρκείας τούτων, ἀρχομένου ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως ἀδιαφόρως τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκτελέσεως ἢ μὴ τῆς κυρίας ποινῆς. Τὸ αὐτὸ συμβῆσεται καὶ ὅταν τὸ ἀνώτατον ὅριον τῶν ἐν λόγῳ στερήσεων δικαιωμάτων καὶ ἀνικανοτήτων νόμῳ τέτακται κατώτερον, κατ' ἀνώτατον, ὅρον τοῦ κατωτάτου τασσομένου χρονικοῦ ὁρίου παρὰ τοῦ νεαροῦ νόμου, τοῦ χρόνου τῆς ἀναστολῆς.

Σημειωτέον ὅτι καὶ καθ' ὡς περιπτώσεις τὴν ἐπιβολὴν τῶν ἐπακολούθων στερήσεων δικαιωμάτων καὶ ἀνικανοτήτων ἐπαφῆκεν ὁ Νόμος εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τοῦ Δικαστηρίου, οὐδὲν τὸ ἀνακόλουθον, ἂν τοῦτο τὸ μὲν ἐπιβάλλῃ τοιαύτας τὸ δὲ διατάξῃ τὴν ἀνατολὴν αὐτῶν ἐπιτρεπομένην τυχὸν παρὰ τοῦ Νόμου, ἀφ' οὗ καὶ αὕτη συντελεῖ ὡς καὶ ἡ κυρία ποινὴ, τῆς ὁποίας τὴν σπουδαιότητα ἐντείνει, πρὸς ἀποτροπὴν ἀπὸ τῆς ὑποτροπῆς.

Ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν τοῦ χρόνου τῆς δοκιμασίας ὁ

ἡμέτερος Νομοθέτης, ἀκολουθήσας τὸ λεγόμενον Ἀγγλο-βελγικὸν σύστημα, ἔταξε κατώτατον καὶ ἀνώτατον ὄριον χρόνου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου, δι' ἐκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν ἐπαφῆκε τῷ Δικαστῇ νὰ κρίνῃ τὸ προσῆκον.

Ὑπὲρ τοῦ συστήματος τούτου συνηγοροῦσι τινὲς τῶν Ποινικολόγων ἐρειδόμενοι ἐπὶ τῆς εὐκαμψίας αὐτοῦ, ἣτις ἐπιτρέπει τὸν ἐν πάσῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει προσήκοντα, ἀναλόγως τοῦ προσώπου τοῦ καταδικαζομένου, τῆς πράξεως καὶ λοιπῶν σχετικῶν στοιχείων, διακανονισμόν, ἕτεροι ὁμως τάσσονται ἀνεπιφυλάκτως ὑπὲρ τοῦ Γαλλικοῦ συστήματος, ὅπερ ἀμετίβλητον καὶ ἐννιαῖον καθορίζει τὸν χρόνον τῆς ἀναστολῆς ἐπὶ ὅσπιν, ἀποφαινόμενοι ἐλαττωματικὸν τὸ πρῶτον, καθ' ὅσον μόνον μετὰ μακρὰν ἀποδεικτικὴν διαδικασίαν, ἀντικειμένην εἰς τὴν γοργότητα τοῦ θεσμοῦ, ἀποβαίνει ἐφικτὸν τῷ Δικαστῇ, νὰ ἀποφύγῃ τὰς ὑπερβασίας καὶ τὰ ὀλισθήματα, ἀφ' ὧν ἡ τοιαύτη νομοθετικὴ ρύθμισις οὐδαμῶς προστατεύει αὐτόν.

Περὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ δὲ τοῦ χρόνου τῆς δοκιμασίας οὐδὲν διαλαμβάνει ὁ Νόμος, ἐπομένως κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθ. 121 Π. Ν. καθιεροῦντος τὸν πολιτικὸν ὑπολογισμόν (a die ad diem) γενήσεται οὗτος, διότι ἤθελεν εἶσθαι ὅλως ἄτοπον νὰ ἀποδεχθῶμεν τὸν μαθηματικὸν (ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν) (a momento ad momentum) ὑπολογισμόν, ὅστις προσήκει κατὰ τὴν ἔκτισιν τῶν ποινῶν (ἀριθ. 19 Π. Ν.) καὶ ἐφαρμόσωμεν αὐτὸ ἐπὶ μὴ ἐκτιομένων τοιούτων, δηλονότι εἰς ὅλως ἀντίθετον προϋπόθεσιν.

Ἐν τούτοις ὁ ἀπλοῦς οὗτος, ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ὑπολογισμὸς περιπλέκεται, καθ' ἣν περίπτωσιν, συνεπεία ἀσκήσεως ἐνδίκων, ἐξεδόθησαν πλείονες ἀποφάσεις, διότι τότε κανονισθῆσονται τὰ περὶ τούτου λαμβανομένης ὑπ'

ὅψει τῆς ἐπιτρεψάσης τὴν ἀναστολὴν ἀποφάσεως, καθὼς καὶ τῆς ἐκβάσεως τῶν ἀσκηθέντων ἐνδίκων μέσων λ. γ. ἂν πλείονες ἐξεδόθησαν ἀποφάσεις, ἐξ ὧν ἡ τελευταία ἐπέτρεψεν τὴν ἀναστολὴν, ἀπὸ ταύτης ἄρξεται ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ χρόνου, διότι ὅλως ἄτοπον θὰ ἦτο, διὰ τῆς εἰς προγενέστερον χρόνον ἀναγωγῆς, νὰ ἀποδεχθῶμεν ὡς ἐκτελουμένην ἀπόφασιν ἀνύπαρκτον τότε. Ἄν ἀπαξά-
πασαι ἐπέτρεψαν τὴν ἀναστολὴν, ἀπὸ τῆς ἀρχαιοτέρας τούτων ἄρξεται ὁ ὑπολογισμὸς, τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἂν ἡ πρώτη καὶ ἡ τελευταία τούτων ἐπέτρεψαν τὴν ἀναστολὴν, ἀπέ-
κρουσαν δὲ ταύτην αἱ ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ ἐκδοθεῖσαι, διότι ἐπικυρουμένης διὰ τῆς τελευταίας τῆς πρώτης τού-
των, αἱ ἐν τῷ μεταξὺ αὐτῶν οὐδαμῶς ληφθήσονται ὑπ' ὅψει.

Παραλείψεις, ἐκ τῶν οὐσιωδῶν μάλιστα, τοῦ νεοροῦ Νόμου θεωροῦμεν, τὸ μὲν ὅτι παραλείπει νὰ καθορίσῃ Νομοθετικῶς τὴν ἀποδεικτικὴν δύναμιν τῶν ἐκ τοῦ Ποινικοῦ Μητρώου, (κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου Β. Δ. καὶ τῶν ἐπὶ τούτου ἐρμηνευτικῶν ὁδηγιῶν καὶ ἐγκυκλίων (ἀπὸ 17 Ἰανουαρίου 1911 καὶ ἀπὸ 29 Νοεμβρίου 1910 ὑπ' ἀριθ. 1073 καὶ 32423 § 21 κλπ.) τηρουμένου) παρεχομένων, διὰ τοῦ σχετικοῦ δελτίου πληροφοριῶν περὶ τῆς Ποινικῆς καταστάσεως τῶν ἐκάστοτε κατηγορουμένων, καίπερ αὗται εἰσὶ τὰ μόνα ἀσφαλῆ ὅσα καὶ ἐπαρκῆ στοιχεῖα πρὸς χρηματισμὸν Δικανικῆς πεποιθήσεως, κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀρθ. 2 τούτου, οὕτω δὲ καθίσταται δυσαπόδεικτος αὕτη, ἐπὶ βλάβῃ τῆς ἀπαιτουμένης γοργότητος περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ θεσμοῦ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ δὲν σοβεῖται ὁ κίνδυνος ἀντιφασκουσῶν σχετικῶν Δικαστηριακῶν ἐρμηνειῶν, ἥκιστα ἐποικοδομη-
τικῶν πρὸς μὀρφωσιν τῆς κοινῆς συνειδήσεως, ἐπὶ τὴν

ἴσην ἐφαρμογὴν τῶν νόμων, τὸ δὲ ὅτι οὐδεμίαν λαμβάνει πρόνοιαν, περὶ τῶν ἐν τῷ Δελτίῳ Ποινικοῦ Μητρώου, καταχωρίσεων τῶν ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀναστολῆς ἐκδιδομένων καταδικαστικῶν ἀποφάσεων, καθ' ἣν περὶ πτώσιν, διαρρέυσαντος τοῦ χρόνου τῆς δοκιμασίας, χωρὶς ὁ καταδικασθεὶς νὰ ὑποπέσῃ εἰς νέαν ἀξιόποινον προᾶξιν, ἢ ἀνασταλεῖσα ποινὴ θεωρεῖται ἢ ἐκτιθεῖσα, καὶ παύονται ἔκτοτε, αἱ ἐπιπρόσθετοι στερήσεις δικαιωμάτων καὶ ἀνικανότητες, ἃς συνεπάγεται ἐκ τοῦ νόμου ἡ καταδίκη, διότι ἀνακόλουθον εἶναι νὰ παραμένωσι αἱ ἐκ τῶν τοιούτων καταχωρίσεων (ἀποκαλυπτικῶν τῆς πλήρους ἐν τῇ Κοινωνίᾳ ἀποκαταστάσεως τοῦ καταδικασθέντος) ἐπιβλαβεῖς συνέπειαι, ὑπερπέραν τοῦ χρόνου καθ' ὃν παύουσι, αἱ δεινότεροι τούτων ἐπιπρόσθετοι στερήσεις δικαιωμάτων καὶ ἀνικανότητες, κατὰ τὴν ρητῶς ἐκπεφρασμένην τοῦ Νομοθέτου βούλησιν.

Πρὸς ἀναίρεσιν τῆς ἀνακολουθείας ταύτης, ἐπισυράσης ζωηρᾶς διαμαρτυρίας ἐν Γαλλίᾳ, ἐψηφίσθη ὁ ἀπὸ 5 Αὐγούστοῦ 1899 Νόμος, ὅστις εἰσήγαγεν τὴν τριχοτομίαν τῶν Δελτίων, καθώρισε δὲ τὴν καταχωριστέαν ἐν ἑκάστῳ τούτων ὕλην ἀναλόγως τοῦ προσώπου πρὸς τὸ ὁποῖον δέον νὰ χορηγηθῇ, τοῦτο· ἐπίσης προσδιώρισε χρόνον, λήξαντος τοῦ ὁποίου, ἀπαγορεύεται ἡ ἐν τῷ χορηγούμενῳ εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους ιδιώτας ὑπ' ἀριθ. 3 Δελτίῳ καταχωρίσις τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀναλόγως τῆς βαρύτητος ταύτης κανονιζόμενον. (Peremption de l'Inscription au casier judiciaire) τελευτᾷ καθιέρωσε, ἐπερχομένην αὐτοδικαίως, διὰ μόνης τῆς παρόδου τοῦ χρόνου, ἀποκατάστασιν, συνέπειά τῆς ὁποίας ἡ καταδίκη, μεθ' ὅλων τῶν ἐπακολούθων συνεπειῶν ἀπαλείφεται τοῦ Ποιν. Μητρώου (casier judiciaire) ἀπαράλλάκτως

ὡς καὶ ἐπὶ τῆς δικαστικῆς ἀποκαταστάσεως. Τὰς ἀτελείας τοῦ Νόμου τούτου, συνεπλήρωσεν ὁ ἀπὸ 11 Ἰουλίου 1911 Νόμος, ἀνάπτυξιν τοῦ περιεχομένου τοῦ ὁποίου μέ-
του παρὰ (G. Uidaal. Cours de droit Crim. Fascicule I. Edit IV. pag 488 — 509). Παρ' ἡμῖν ὡς ἔχουσι τὰ περὶ Δελ-
τίων Μητρώου ἡδύνατο φρονοῦμεν (de lege ferenda) γὰρ ἀναιρεθῶσι τὰ ἐν λόγῳ ἄτοπα, προστιθεμένων δὲ ἔτι
στηλῶν ἐν τοῖς Δέλτοις, ἐν τῇ μιᾷ τῶν ὁποίων καταχω-
ρίζεται ἡ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀνασυστολῆς τῆς ἐκτελέσεως
τῆς ποινῆς καταδίκη, ἐν δὲ τῇ ἐτέρᾳ, λήξαντος τοῦ χρό-
νου τῆς δοκιμασίας, χωρὶς ὁ καταδικασθεὶς νὰ ὑποπέσῃ
ἐν τῷ μεταξύ εἰς νέαν ἀξιόποινον πράξιν καὶ θεωρου-
μένης τῆς ἐκτελεσθείσης ποινῆς ὡς ἐκτεθείσης, ἀφ' ἧς
καὶ αἱ ἐπακόλουθοι νόμιμοι τῆς καταδίκης συνέπειαι,
ἐπαύσαντο ὑφιστάμεναι, νὰ καταχωρίζεται ἀπλῶς, ὅτι ἡ
ἐν λόγῳ ποινὴ ἐξαλείφθη λόγῳ τῆς ἀμέμπτου διαγωγῆς
τοῦ κατηγορουμένου κατὰ τὸν μετέπειτα χρόνον τῆς δο-
κιμασίας. (Αἱ ἐν ἄρθ. 21698 ἔ. (Κεφ. IV ἐδ. Β' καὶ Γ')
καὶ 25478 ἔ. ἐγκύκλιον τοῦ νῦν ἐπὶ τῆς Δικ. Ὑπουργοῦ
δὲν θίγουσι τὸ θέμα τοῦτο).

Ἡ περίοδος τῆς Ἀναστολῆς τερματίζεται διττῶς, εἴτε
ὁμαλῶς, εἰς οὐδεμίαν νέαν ἀξιόποινον πράξιν ὑποπίπτον-
τος, διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς δοκιμασίας τοῦ κατα-
δικασθέντος, εἴτε ἀνωμάλως κατὰ τὴν ἐναντίαν προϋπό-
θεσιν. Κατὰ ταύτην συνωδὰ τῷ ἄρθρ. 3 τοῦ ν. Νόμου
«ἡ ἀνασταλεῖσα ποινὴ καὶ ἡ ποινὴ τῆς νέας πράξεως ἐκ-
τελοῦνται ὁριστικῶς, κατὰ τὴν πρώτην δὲ «ἡ ἀνασταλεῖσα
ποινὴ θεωρεῖται ὡς ἐκτεθείσα».

Συνδυάζοντες ἤδη ἑκατέραν τῶν προϋποθέσεων τού-
των πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθ. 109 καὶ 111 Π.Ν. προ-
αγόμεθα εἰς τὰ ἑξῆς συμπεράσματα,

1ον) Ἐν μετὰ τὴν ὁμαλὴν πάροδον τοῦ χρόνου τῆς δοκιμασίας καὶ πρὶν ἢ παρέλθῃ ὁ πρὸς παραγραφὴν τῆς τιμωρηθείσης πράξεως νόμῳ τεταγμένος χρόνος, ὁ τυχὼν ἀναστολῆς κατάδικος ὑποπέσῃ εἰς νέαν ὁμοειδῆ ἀξιόποιον πράξιν, κατὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ἐπὶ τῇ νέᾳ ταύτῃ πράξει ἐπιβληθείσης ποινῆς, ἐφαρμοσθῆσεται ἡ περὶ ὑποτροπῆς διάταξις τοῦ ἄρθρ. 111 Π. Ν. καθ' ἣν ἐκτός τῶν ἐν ἄρθρ. 112 ἰδίου Νόμου ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων, ἐπιταθῆσεται αὕτη ἐντὸς τοῦ Νόμῳ τασσομένου ἀνωτάτου καὶ κατωτάτου ὅρου ταύτης, διότι θεωρουμένης τῆς ἀνασταλείσης ποινῆς ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκτεθείσης, κατὰ νόμιμον τεκμήριον (*praesumptio juris*) ἀπαξάπαντα τὰ ἀπαραίτητα στοιχεῖα τῆς ὑποτροπῆς, σντρέχουσιν. Κατὰ τὴν ἐναντίαν προϋπόθεσιν, δηλονότι, καθ' ἣν ὁ τυχὼν ἀναστολῆς τῆς ποινῆς κατάδικος ἤθελεν ὑποπέσῃ, διαρκούντος τοῦ χρόνου τῆς δοκιμασίας, εἰς νέαν ἀξιόποιον ὁμοειδῆ πράξιν, συμβῆσεται τοῦναντίον, ἡ δὲ ἀνασταλεῖσα ποινὴ καὶ ποινὴ τῆς νέας πράξεως ἐκτελεσθῆσονται ἐριστικῶς (*cumulatio poenarum*) (*tot dententiae tot poenae*) διότι ἐν τῷ ν. Νόμῳ ὑπάρχει εἰδικὴ διάταξις περὶ τιμωρίας τῆς ὑποτροπῆς, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 111 Π. Ν. «οἱ ὅροι τῶν ἀρθρ. 109 καὶ 111 δὲν ἐφαρμόζονται εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς ὁ νόμος τιμωρεῖ μὲ ἰδιαιτέραν ποινὴν τὴν συρροὴν ἢ ὑποτροπὴν». Ἐποῦ, κατὰ τὴν τελευταίαν τῶν ἀνω περιπτώσεων, ὁ καθ' ὑποτροπὴν καταδικαζόμενος ἐπὶ νέᾳ ὁμοειδεῖ ἀξιόποιῳ πράξει διαπραχθείσῃ κατὰ τὸν χρόνον τῆς δοκιμασίας, δέον νὰ τιμωρηθῇ αὐστηρότερον τοῦ ὑποπεσόντος εἰς νέαν τοιαύτην μετὰ πάροδον τοῦ ἐν λόγῳ χρόνου, ἅτε τοῦ χρονικοῦ διαστήματος μεταξὺ τῆς προλαβούσης τιμωρίας καὶ τῆς ἐπιτροπῆς τυγχάνοντος βραχυτέρου ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν πρῶτον.

2) "Οτι τὸ Δικαστήριον, ἐπιβέβηκεν τὴν ἐπὶ τῇ νεωτέρᾳ ὁμοειδεῖ πράξει ποινὴν, δέον νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει καὶ ἐφαρμοσῇ τοὺς περὶ ὑποτροπῆς κανόνας τοῦ Δικαίου (ἀριθ. 111 Π.Ν.) εἰς τρόπον ὥστε ἡ νέα ποινὴ, ἐπιταθεῖσα λόγῳ τῆς ὑποτροπῆς καὶ ἡ παλαιὰ ποινὴ, νὰ ἐκτελεσθῶσι ἀθροιστικῶς, ἄνευ συγχωνεύσεως τινός, σαφῶς συνάγεται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν προμνησθέντων ἀρθ. τοῦ Π.Ν. καὶ τοῦ ἀρθ. 3 τοῦ ν. Νόμου 3) "Οτι ἡ διαρκούστος τοῦ χρόνου τῆς δοκιμασίας, διαπραχθεῖσα νέα ἀξιόποινος πράξις, ἀδιαφόρως τοῦ ἂν μετὰ τὴν ἐκπνευσιν τούτου ἢ πρότερον ἐκδικάζεται, συναπάγεται τὴν ἀθροιστικὴν ἐκτέλεσιν ἀμφοτέρων τῶν ποινῶν, διότι ὁ Νομοθέτης ἐν πλήρει διατελῶν ἐπιγνώσει τῶν ἐν Γαλλίᾳ, ὡς ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ ἀρθ. 1 § 2 καὶ 3 τοῦ προμνησθέντος Νόμου, διχογνωμιῶν (περὶ ὧν μέτῃ Garraud u. s. σελ. 504) ἠξίωσε σαφῶς καὶ ἀπαραιτήτως, ὅπως Θεωρηθῇ ἡ ἀνασταλεῖσα ποινὴ ὡς ἐκτιθεῖσα, νὰ μὴ ὑποπέσῃ καταδικασθεῖς κατὰ τὸν χρόνον τῆς δοκιμασίας, εἰς νέαν ἀξιόποινον πράξιν, ἀπεφύνατο δὲ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ὅτι ἡ ἀνασταλεῖσα ποινὴ καὶ ἡ ποινὴ τῆς νέας πράξεως ἐκτελοῦνται ὀριστικῶς, ἄρα ὅσαι δήποτε ὁμοειδεῖς κατὰ δίκαι, συνεπείᾳ προγενεστέρων τῆς ἀναστολῆς πράξεων, ἐπιβληθεῖσαι διαρκούστος τοῦ χρόνου τῆς δοκιμασίας, οὐδεμίαν δύνανται νὰ ἀσκήσωσιν ἐπιρροήν, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς θεωρήσεως τῆς ἀνασταλείσης ποινῆς ὡς ἐκτιθείσης· ὅμως οἰαδήποτε τούτων, ἐπιβληθεῖσα, πρὶν ἢ τεθῇ ὑπὸ κρίσιν τὸ ζήτημα τῆς ἀναστολῆς, ἔστω καὶ μὴ ἐκτιθεῖσα, ληφθήσεται ὑπ' ὄψει παρὰ τοῦ Δικαστηρίου, ὡς λόγος ἀπαραδέχτου ταύτης, διότι ἡ ἐν ἀρθ. 2 τοῦ ν. Νόμου ἔκφρασις «ἂν ὁ καταδικασθεῖς οὐδεμίαν πρότερον ὑπέστη ἄλλην καταδίκην» σημαίνει, ἀπλῶς ἐπιβολὴν

προηγούμενης ποινῆς Δικαστικῇ ἀποφίσει, οὐδαμῶς δὲ προσαπαιτεῖται καὶ ἡ ἔκτισις τῆς τοιαύτης ποινῆς ὡς ἐπὶ ὑποτροπῆς. Ὁ Γαλλικὸς Νόμος εἶναι σαφέστερος χρώμενος τῇ ἐκφράσει *delinquant primaire*. Ἐν τούτοις, ὡς παρετηρήσαμεν ἤδη, ἂν διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς δοκιμασίας παρεγράφη κατὰ τὸ ἄρθ. 539, Ποιν. Δικονομίας ἢ ἐπὶ Πταισματικῇ παραβίσει ποινή, μετὰ τοῦτο δὲ ὁ καταδικασθεὶς ὑποπέσῃ εἰς νέαν ἀξιόποινον πράξιν, ἀδύνατος νόμῳ εἶναι ἡ ἐκτέλεσις τῆς παραγεγραμμένης ἤδη ποινῆς, ἐπὶ τῇ νέᾳ πράξει· ἐπομένως εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὰ Δικαστήρια πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ἐν λόγῳ ἀτόπου, ἔδει νὰ μὴ ἐπιτρέπωσι ἀναστολὴν τῆς ποινῆς ὑπερέραν τοῦ ἐνιαυτοῦ· ἀλλὰ τὴν οἰκονομίαν ταύτην κατέστησεν ἀδύνατον ὁ Νομοθέτης, περιορίσας εἰς τριετίαν τὸ κατώτερον ὄριον χρόνου τῆς ἀναστολῆς.

Παρατηρητέον (*de lege ferenda*) ὅτι κατ' ἄλλα συστήματα (Ἀγγλικόν, Βωστονιακόν, Ἑλβετικόν, Αὐστριακόν, καὶ τὸ θεωρούμενον ὡς τὸ τελειότατον πάντων τῆς Μασσαχουσέτης) οἱ τυχόντες τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἀναστολῆς, ἐκπίπτουσι τούτου καὶ ὁσάκις διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς δοκιμασίας, ἤθελον ὑποπέσῃ εἰς πράξεις μὴ ἀποτελούσας κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ Ποιν. Νόμου ἀδικήματα, ἀλλ' ἀντικείμενα ἀπλῶς εἰς τὸν σῶφρονα καὶ κόσμιον βίον (λ. χ. ἐμμονὴ εἰς ἀναστροφὴν μετὰ προσώπου ὑπόπτου διαγωγῆς, παρὰ τὰς ἐναντίας προτροπὰς, ροπὴ εἰς ἐλλαττώματα, ἀλυτεία, παραμέλησις τῶν Οἰκογενειακῶν καθηκόντων.

Παρ' ἡμῖν, ἐλλείπει τῶν καταλλήλων ὑπαλλήλων πρὸς ἐπιτήρησιν (*probation officier*) καὶ τῆς περὶ ἐκπληρώσεως καθηκόντων τιμητῶν, κροτούσης (*censores*) ἀντιλήψεως, παρόμοιαι τολμηραὶ σκέψεις ἐκ προκαταβολῆς καὶ κατ'

ἀρχὴν ἀποκλείονται.

Περὶ τοῦ χρονικοῦ σημείου, ἀφ' οὗ ἄρχεται ὁ χρόνος τῆς ἀναστολῆς, οὐδὲν ὀρίζει ὁ ν. Νόμος, ἄραγε ἄρξεται αὕτη, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐπιτρεψάσης τὴν ἀναστολὴν ἀποφάσεως ἢ ἀπὸ τῆς ἐκτελεστότητος ταύτης;

Τὸ δεύτερον φρονοῦμεν ἀδιστάκτως· διότι ἤθελεν εἶσθαι ἀνακόλουθον νὰ ἀναγάγωμεν τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως εἰς χρόνον, καθ' ὃν αὕτη ἀδύνατος νόμῳ ἦν. Οὐχ' ἦτον ὑπεστηρίχθη καὶ ἡ γνώμη, προκειμένου περὶ κατ' ἐρήμην καταδικαστικῶν, ἀποφάσεων ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀναστολῆς, ὅτι ὁ χρόνος αὐτῆς δεόν νὰ ἄρχηται ἀπὸ τῆς νομίμου κοινοποιήσεως τούτων τῷ καταδικασθέντι, διότι, ἀνεξαρτήτως τοῦ πρὸς ἀνακοπὴν δικαιώματος, ὁ ὅρος ἀναστολῆς χρησιμεύσει ὡς χαλινός, παρότρυνσις, καὶ ἀπειλή, πρὸς μὴ διάπραξιν ἐτέρας ἀξιοποίνου πράξεως, διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας ἐν ταῖς τούτῳ τῷ λόγῳ ὀριζομέναις κατὰ τὸν Νόμον ἐπιζημίαις συνεπειαίς. Ταύτην ἀπεδέξατο καὶ ὁ Νορβηγικὸς Νόμος (2 Μαΐου 1894) ἀποφηνάμενος ὅτι ἡ περίοδος τῆς δοκιμασίας ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως ἐν γένει.

Ἀγτιθέτως, ὁ Γαλλικὸς καὶ ὁ Ἰταλικὸς Νόμος, ἀποδέχονται, ὅτι ὁ χρόνος τῆς ἀναστολῆς ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἀπαγγελίας τῆς ἀποφάσεως· οὕτως δὲ σοβεῖται καὶ τὸ ἄτοπον τῆς μὴ ἐφαρμογῆς τῶν ἐκ τῆς διαπράξεως νέου ἀδικήματος, κατὰ τὸν πρὸς ἐκτελεστότητα τῶν ἀποφάσεων νόμῳ τεταγμένον χρόνον, ἀπαπειλουμένων ἐπιβλαβῶν τῷ κατηγορουμένῳ συνεπειῶν. (ἄρθρον 3 τοῦ ν. Νόμου.

Ἐκδοθεῖσων πλειόνων ἀποφάσεων, συνεπεία ἀσκήσεως ἐνδίκων μέσων, ἀνακοπῆς, ἐφέσεως ἀναιρέσεως, ἀπὸ τινος

χρονικοῦ σημείου λογισθήσεται ἀρξάμενος ὁ χρόνος τῆς ἀναστολῆς ;

Ἐάν ἡ τελευταία τούτων παρέχεται τὴν ἀναστολήν, ἄρξεται ὁ χρόνος οὗτος ἀπὸ ταύτης· διότι ἡ ἀναγωγή εἰς προγενεστέραν ἐποχὴν θὰ συνεπήγετο τὴν ἑναρξιν ἀναστολῆς οὕτω χορηγηθείσης. Ἐάν πᾶσαι, ἐπέτρεψαν τὴν ἀναστολήν, ἄρξεται αὕτη ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς πρώτης τούτων· τὸ ἴδιον δὲ συμβήσεται, καὶ ἂν ἡ πρώτη καὶ τελευταία ἐπέτρεψεν τὴν ἀναστολήν, ἀπέκρουσαν δὲ ταύτην αἱ ἐν τῷ μεταξύ τούτων παρεμπεσοῦσι, διότι ἡ τελευταία ἐπικυροῖ κατ' οὐσίαν τὴν πρώτην καὶ οὐδὲν πλέον τούτων πρᾶττει.

Τὸ ζήτημα, ἂν, κατὰ τῆς ἀποφηγαμένης ὑπὲρ ἡ κατὰ τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς ἀποφάσεως τοῦ Πταισματοδικείου, ἐπιτρέπεται ἔφεσις, φρονοῦμεν κατ' ἀρχὴν, ὅτι δέον νὰ λυθῇ καταφατικῶς, διότι αἱ συνοδᾶ τὸ ἄρθ. 1 ν. Νόμου καθοριζόμεναι περιπτώσεις τῆς ἀναστολῆς, εἶναι ἐφέσιμοι κατὰ τὸ ἄρθ. 353 τῆς Ποιν. Δικ. καὶ διότι ἐκ τῆς περὶ τοῦ ἀνικειμένου τούτου σιωπῆς τοῦ ν. Νόμου, δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ὁ ἀποκλεισμός τοῦ ἐνδίκου τούτου μέσου. Ἐπίσης φρονοῦμεν, ὅτι ἐκκληθείσης τῆς καταδικαστικῆς τοῦ Πταισματοδικείου ἀποφάσεως, δύναται τὸ Δικαστήριον τοῦ δευτέρου βαθμοῦ διορθούμενον τὴν παραλιποῦσαν νὰ ἀποφανθῇ περὶ ἀναστολῆς ἢ ἀπορρίψαν ταύτην ἀπόφασιν, καταδικάζον τὸν κατηγορούμενον, νὰ ἐφαρμόσῃ αὐτεπαγγέλτως (ex officio) τὸν περὶ ἀναστολῆς τῆς ποινῆς θεσμόν, ἄνευ αἰτήσεως σχετικῆς τοῦ ἐφεσεῖοντος καὶ ἄκοντος τούτου ἔτι, μὴ ἀποδεχόμενοι ὡς ὀρθὴν τὴν ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ ἐναντίαν γνώμην τοῦ Berenger «ὅτι συντρεχουσῶν εἰδικῶν περιπτώσεων ἕνεκα τῶν ὁποίων εἶναι ἐφικτὴ ταχεῖα ἀποκατά-

στασις, δικαιούται ὁ κατηγορούμενος νὰ ἀποκρούσῃ τὴν ἀναστολὴν καὶ αἰτήσῃται τὴν ἔκτισιν τῆς ποινῆς, ὅπως συντάμῃ τὴν σχετικὴν πρὸς ἀποκατάστασιν διορίαν» ἥτις καὶ ἐν Γαλλίᾳ παρὰ τὴν αὐθεντίαν τῆς γνώμης ταύτης ἀπεκρούσθη, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ὁ θεσμὸς περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς, εἶναι δημοσίας τάξεως, ἡ δὲ ἐφαρμογὴ τοῦτου οὐδόλως δύναται νὰ ἐξαρτηθῇ ἐκ τῆς βουλήσεως τοῦ κατηγορουμένου, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐν Ἰταλίᾳ ἐγένετο δεκτόν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὰ Δικαστήρια εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τῶν ὁποίων ἀνέβηκεν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ θεσμοῦ ὁ Νόμος, παρέχονται περὶ τῆς ἀκριβοδικαίας ἐφαρμογῆς τοῦτου προφανῶς μείζονας ἐγγύας, τῆς σχετικῆς πάντῳ ἐνδιαφερομένου κρίσεως, ἐπομένως κατὰ τεκμήριον, οἷαδήποτε τοιαύτη, ἀντιτιθεμένη τῇ Δικαστικῇ, πεπλανημένη ὑποτίθεται· πρὸς ἐπίρρῳσιν δὲ τοῦ τηλικούτου τεκμηρίου, ἐδέχθησαν καὶ αὐτοτελῇ ἔφρουν κατὰ τῆς ὑπὲρ ἢ κατὰ τῆς περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς διατάξεως τῆς ἀποφάσεως, ὅλως ἀνεξάρτητον τῆς καταψηφισομένης ποινῆς, τυχὸν μὴ ἐφεσίμου, ἀπαρνούμενοι τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ κανόνος *successorium sequitur principali* ὡς ἄτοπον ἐν προκειμένῳ.

Ἡ περίπτωσις αὕτη παρ' ἡμῖν ἀδύνατος νόμῳ εἶναι, διότι ἡ ἐν ἄρθ. 1 τοῦ ν. Νόμου ἐπιδεκτικαὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως, καθοριζομένη ποινὴ κρατήσεως ὑπόκειται εἰς ἔφρουν συνοδῶ τῷ ἄρθ. 353 τῆς ἐν ἰσχύει Ποιν. Δικ. Τούναντίον συχνότατα θέλει ἀναφυῇ ἐν τῇ πρακτικῇ τὸ ζήτημα τοῦ παραδεκτοῦ τῆς ἐφέσεως, ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῆς ἀναστολῆς ἢ μὴ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς, καίπερ μὴ συνεκκαλουμένης καὶ ὡς πρὸς τὴν κυρίαν ποινὴν (Κρατήσεως) τῆς ἀποφάσεως, ὅπερ φρονοῦμεν, ὅτι δεόν νὰ λυθῇ καταφατικῶς, διότι ἡ ἐνδεχομένη κατὰ τοῦ

παραδεκτοῦ ταύτης ἀντίρρησης, ἐκ τῆς ἀποδοχῆς τῆς ποι-
νῆς. ἤθελεν εἶσθαι ἄτοπος προκειμένου περὶ παραπόνου
ἔχοντος ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν τὴν ὑπαρξίν νομίμως κα-
ταψηφισθείσης ποινῆς, ἢ βασιμότης ἢ τὸ ἀνυπόστατον
τοῦ ὑποίου πολλάκις ἡρτῆται ἐκ στοιχείων ὅλως ἐτερογεν-
νῶν, τῶν ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη ἡ περὶ ἐνοχῆς τοῦ κατηγορου-
μένου κρίσις καὶ διότι ἡ σιωπὴ τοῦ ἡμετέρου Νόμου περὶ
τοῦ διαδικαστικοῦ τούτου ζητήματος τῆς ἐφέσεως κατὰ
τῶν σχιτικῶν ἀποφάσεων, δέον νὰ ἐρμηνευθῇ ὡς ἀπεριό-
ριστος ἐπίτρεψις τῆς ἐφέσεως, τυγχανούσης ἐγγυήσεως
ἐκ τῶν στοιχειωδεδεσμάτων. Οὕτω καὶ ἐν Ἰαλία κατὰ τὴν
ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ συζήτησιν τοῦ νόμου «Ronchetli» παρ'
ὅλων τῶν ἀγορευσάντων ρητόρων τὸ δικαίωμα ἐφέσεως
ὡς «la più elementare garanzia» ἀνεγνωρίσθη. Ὁ δὲ ἐπὶ τῆς
Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς τῇ 31 Μαΐου 1904 διεκήρυξε, ὅτι
δὲν δύναται νὰ χωρήσῃ ἀμφιβολία εὐλογος, περὶ τοῦ ὅτι
το δικαίωμα ἐφέσεως ἀνήκει τῷ κατηγορουμένῳ καὶ τῷ
Εἰσαγγελεῖ, καὶ τοῦ λόγου τούτου ἕνεκα ὁ νόμος οὐδὲν
διέλαβε περὶ αὐτοῦ.

Ἐτέρα σοβαρώτερα ἀντίρρησις κατὰ τῆς λύσεως ταύ-
της, δύναται νὰ ἀντιταχθῇ ἐκ τῆς διατυπώσεως τοῦ νόμου
ἐν ἄρθ. 1 «τὰ Δικαστήρια καταδικάζοντα» ἐξ ἧς καταφαί-
νεται ἡ βούλησις τοῦ Νομοθέτου ὅπως διατελῶσι ταῦτα
ἐν πλήρει ἐπιγνώσει τοῦ πραγματικοῦ τῆς ὑποθέσεως κατὰ
τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου, ἥτις προϋπόθεσις ἐλλείπει
καθ' ὅλας τὰς περιπτώσεις καθ' αἷς τὸ ἐφετεῖον κατ' ἐφαρ-
μογὴν τοῦ ἀξιώματος tantum devolutum quantum appellatum, εἴτε
ἐξ οἴουδήποτε ἐτέρου λόγου, καθιστῶντος ἀπαραδέκτον
τὴν ἔφεσιν ὡς πρὸς τὴν κυρίαν καταδίκην, ἀδυνατεῖ νὰ
εἰσέλθῃ εἰς τὴν κατ' οὐσίαν ἐκτίμησιν τῆς ὑποθέσεως ἐν
γένει, Ἀπὸ τῆς ἀλόψεως δὲ ταύτης καὶ τὸ Ἀκυρωτικὸν

τῆς Ἰταλίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. .... τῆς 22 Ἰουλίου 1904 I. 18) ἀνείλε ὑπὲρ τοῦ νόμου τὴν ἀπὸ 9 Αὐγούστου 1904 ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετερίου Ἀγκώνης παραδεξαμένου τὴν σχετικὴν πρότασιν τοῦ Εἰσαγγελέως ἔχουσιν οὕτω.

« Ἐπειδὴ κατὰ τὸν ἀπὸ 26 Ἰουνίου 1904 (Περὶ τῆς ὑπὸ ὄρον καταδίκης) Νόμον τὸ ἄρθ. 1 τοῦ ὁποίου διαλαμβάνει τὴν ἐκφράσιν *nel pronunciare sentenze di con dannare il giudice puo ordinare*» ταυτόσημον πρὸς τὴν τοῦ ἡμετέρου. (Τὰ Δικαστήρια καταδικάζοντα, ... δύνανται, ...) ἡ ἀναστολὴ τῆς ἐκτελέσεως τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως εἶναι εὐεργέτημα αἰτούμενον παρὰ τοῦ Δικαστοῦ τῆς οὐσίας, ὅστις κατὰ τὰς πρὸς καταδίκευον τεινούσας περιπτώσεις, ἐκτιμωμένης τῆς ὅλης ὑποθέσεως καθὼς καὶ τῆς ἐξ ὑποκειμένου ὑποστάσεως τοῦ καταδικαζομένου, ἀποφαίνεται ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ἐλλείψει σχετικοῦ παραπόνου τοῦ ἐφεσειόντος, τὸ ἐφετεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ εἰσέλθῃ, ὥς καὶ δὲν εἰσῆλθεν, εἰς τὴν οὐσιαστικὴν ἐκτίμησιν τῆς ὑποθέσεως, ὥφειλε δὲ νὰ ἀπόσχῃ τῆς ἀπονομῆς τοῦ εὐεργετήματος, ὅπερ παρέχεται ὁ Νόμος τῇ Δικαστικῇ ἐξουσίᾳ, ὡς ἂν συντρέχωσι περιπτώσεις ἀπαγορεύουσαι τὴν ἐφαρμογὴν τούτου, τὰς ὁποίας τὸ Ἐφετεῖον δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐκτιμήσῃ καὶ σταθμίσῃ, ἄρα τὸνναντίον προᾶξαν, ἐν προκειμένῳ, κατέστησε ἀκυρωτέαν ὑπὲρ τοῦ νόμου τὴν ἀπόφασίν του κλπ. ».

Ἄλλ' ὥς παρὰ δοξίμων νομικῶν ἐν Ἰταλίᾳ παρετηρήθη ἀληθῶς ὁ κατ' ἐφεσιν Δικαστὴς ὡς ἐκ τοῦ τύποις ἀπαρადέκτου (*fuori regola*) τῆς ἐφέσεως, ὀφείλει νὰ διατάξῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβάθμιου Δικαστηρίου καὶ ὁ καταδικασθεὶς ἔστω καὶ ὑποτιθέμενος ἀθῶος, δὲν δικαιούται νὰ κηρυχθῇ τοιοῦτος, διότι τὸ γράμμα τοῦ νόμου ἀπαγορεύει τῷ Δικαστῇ

νὰ εἰσέλθῃ εἰς νέαν οὐσιαστικὴν ἐκτίμησιν τῆς ὑποθέσεως καὶ τοῦτο εἶναι ἀνεπίδεκτον ἀντιρρήσεως.

Πλὴν ἄλλως ὅμως, δὲν συνέπεται ἐκ τούτων, ὅτι ἀπαγορεύεται αὐτῷ καὶ νὰ χορηγήσῃ καὶ τὸ εὐεργέτημα τῆς ἀναστολῆς, ἀφ' οὗ τοῦτο δὲν ἤρτηται ἀποκλειστικῶς ἐκ τῆς οὐσιαστικῆς ἐκτιμήσεως τῆς ὑποθέσεως, οὔτε ἐξ ὠρισμένων νόμων προϋποθέσεων, ἀλλὰ πάνυ δεδικαιολογημένως δύναται νὰ στηριχθῇ ἐπὶ παρατηρήσεων ψυχολογικῶν, φιλοσοφικῶν, οἰκονομικῶν, κοινωνικῶν ἢ καθαρῶς ἐπιστημονικῶν, σχετιζομένων πρὸς τὸ ἐν ἐφαρμογῇ σωφρονηστικὸν σύστημα, αἵτινες δύνανται νὰ προκύψωσι ὅλως ἀνεξαρτήτως τῆς οὐσιαστικῆς ἐκτιμήσεως τῆς ὑποθέσεως.

Ὑπεστηρίχθη ἐπίσης παρὰ τῶν ιδίων ὅτι ἐκ τῆς ἀπολύτου σιωπῆς τοῦ Νόμου περὶ τοῦ ἐκκλητοῦ ἢ μὴ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῆς ἀναστολῆς, δὲν πρέπει νὰ συναχθῇ, ὅτι ἐννόησεν ὁ Νομοθέτης νὰ κανονίσῃ τὰ περὶ τούτου κατὰ τὸ τέως ἐν ἰσχύει Δικονομικὸν καθεστῶς, διὰ τὸν λόγον ὅτι τοῦτο διακανονίζει τὰ τῆς διαδικασίας, τῶν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ π. Νόμου καταψηφιζομένων ποινῶν, αἵτινες ὅλως διάφοροι εἶνε, τῶν ἐφ' ὧν θεμελιοῦται ὁ ὅλως καινοφανὴς θεσμός, τὸ δὲ κενὸν τοῦτο τοῦ Νόμου, καίπερ οὐσιώδες, ὀφείλεται εἰς τὴν ἀπαντῶσαν, ἐφ' ὅλων τῶν εἰσαγόντων ἀποτόμους καινοτομίας Νόμων, παράλειψιν τῶν Νομοθετῶν, ὅπως συγκλώσωσι ταύτας πρὸς τὰ τέως κρατοῦντα, ἥτις εἰδικῶς παρ' ἡμῖν ὀφείλεται καὶ εἰς τὴν ἔλλειψιν ἐπαρκοῦς χρόνου πρὸς εὐρεῖαν μελέτην τοσοῦτου καὶ τηλικούτου νομοθετικοῦ ὕλικου, οἷον τὸ ἐνώπιον τῆς διπλῆς ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς ὑποβληθὲν παρὰ τοῦ ἤδη ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ κ. Ν. Δημητρακοπούλου καὶ ἐν βρα-

ῥυτάτῳ χρόνῳ ψηφισθέν.

Ἔνεκα τῶν προεκτεθέντων λόγων, φρονοῦμεν, ὅτι καὶ παρ' ἡμῖν ἐπιτρέπεται ἀπόλυτον εἰς τὰ διάδικα μέρη τὸ ἔνδικον τῆς ἐφέσεως μέσον κατὰ τῶν Πταισματικῶν ἀποφάσεων, ἀποφαινομένων εἴτε παραλειπουσῶν νὰ ἀποφανθῶσι ex officio ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἀναστολῆς ἢ μὴ τῆς καταψηφιζομένης παρ' αὐτῶν ποινῆς κρατήσεως. καθὼς καὶ

Ὅτι ἐπιτρέπεται καὶ αὐτοτελῆς ἔφεσις, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἀνάγκη νὰ συνεκκληθῇ καὶ ἡ κυρία ποινὴ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἀναστολῆς, ἢ μὴ τῆς ἐκτελέσεως τῆς καταψηφισθείσης ποινῆς, τῆς ὁποίας ἡ ἐκτέλεσις, λόγῳ τοῦ ἀνασταλτικοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐφέσεως, ἀναστέλλεται. Οὕτε ἀντιτίθεται εἰς τὴν λύσιν ταύτην, τὸ ἀντλούμενον ἐκ τοῦ ἄρθ. 2 τοῦ ν. Νόμου ἐπιχείρημα, ὅτι ἐν τοιαύτῃ προϋποθέσει τὸ Δικαστήριον τοῦ δευτέρου βαθμοῦ, μὴ δυνάμενον νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἔρευναν τῶν περιπτώσεων ὑφ' ἃς ἐτελέσθη ἡ πρῶξις, στερεῖται οὐσιωδεδεσίου στοιχείου, ὅπως μορφώσῃ τὴν περὶ ἀναστολῆς ἢ μὴ τῆς ποινῆς κρίσιν του, διότι καὶ ἐκλαμβάνον τὰς τοιαύτας περιστάσεις, ὡς τὰς ἀποδέχεται ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δύναται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τούτων πρὸς τὸν χαρακτῆρα καὶ τὸν ἐν γένει βίον τοῦ καταδικασθέντος, νὰ μορφώσῃ τὴν περὶ ἀναστολῆς ἢ μὴ τῆς ποινῆς κρίσιν του, ὡς ἐπίσης δὲν ἀντιτίθεται εἰς ταύτην τὸ δικονομικὸν ἀξίωμα accessorium sequitur principale διότι τὸ ζήτημα τῆς ποινῆς δὲν εἶναι παρεπόμενον ταύτης, ἀλλ' ὅλως ἀνεξάρτητον. καὶ τέλος

Ὅτι τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ἐφέσεως κατὰ τῆς ψηφισάσης τὴν κυρίαν ποινὴν ἀποφάσεως, λόγῳ ἐκπροθέσμου, καθίστησι ταύτην ἐπίσης ἀπαράδεκτον καὶ ὡς πρὸς τὸ ζή-

τημα τῆς ἀναστολῆς διότι, προκειμένου περὶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἀποτελουμένης ἐκ δύο στοιχείων, δηλονότι τῆς καταδίκης καὶ τῆς ἀναστολῆς ταύτης καὶ ἀρχομένης κατὰ τὸ ἄρθρ. 353 τῆς Ποιν. Δικ. τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας ὡς πρὸς τὸν κατηγορούμενον καὶ τὴν Εἰσαγγελικὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως, τῶν κατ' ἀντιωλίαν ἀποφάσεων, ὁσάκις ἐδημοσιεύθησαν αὐταὶ κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν, ἀδιαφόρως τοῦ ἂν τυχὸν ἀπεχώρησε κατὰ ταύτην ὁ κατηγορούμενος, πρὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς κατ' ἐρήμην πρὸς αὐτόν, ἀδύνατον νὰ καταστῇ τελεσίδικος ἢ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοβάθμου Δικαστηρίου, μόνον ὡς πρὸς τὸ ἕτερον τῶν κεφαλαίων τούτων καὶ διότι ἢ ἀποδοχὴ τῆς γνώμης, ὅτι δὲν ὑπόκειται εἰς προθεσμίαν ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῆς ἀναστολῆς ἢ μὴ ἢ ἀπόφασις, ἐπιστηριζομένη ἐκ τοῦ λόγου ὅτι σιωπᾷ περὶ τούτου ὁ Ν. Νόμος, θὰ συνεπήγετο τὸ ἄτοπον, νὰ μὴ καθίσταται ἐκτελεστὴ ἢ καταδικαστικὴ ἀπόφασις ἐφ' ὅσον δὲν ἀπεφάνθησαν τὰ Δικαστήρια ρητῶς καὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τῆς καταγιγνωσκομένης ποινῆς, τοῦθ' ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὰς περὶ ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων ἢ τῶν ποινῶν ρητὰς διατάξεις τῆς Ποιν. Δικ. καὶ τοῦ Ποιν. Νόμου· ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου, ὡς ἀριδύλως ἐξ αὐτῶν τούτων συνάγεται, δὲν ἐπεβλήθη εἰς τὰ Δικαστήρια ρητῶς τοιαύτη ὑποχρέωσις, ἀλλ' ἀφέθη εἰς τὴν διακριτικὴν αὐτῶν ἐξουσίαν ἢ ἐφαρμογὴ ἢ μὴ τοῦ θεσμοῦ καὶ ἐπομένως ἐν σιωπῇ ὑποτίθενται ἀποκρούσαντα τὴν ἐφαρμογὴν τούτου κατὰ τὰς ἀπὸ τὴν κρίσιν των ὑποβληθείσας περιπτώσεις.

Μεταξὺ τῶν κατὰ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας ποινῶν καταλέγεται κατὰ τὰς ἐν ἄρθρ. 33—37 τοῦ ἡμετέρου Ποιν. Νόμου τεθειμένας ἀρχάς, καὶ ἡ Ἀστυνομικὴ ἐπι-

τήρησις, ὡς περιορίζουσα τὴν ἐλευθερίαν τῆς κινήσεως τοῦ προσώπου.

Καὶ ἐν γένει μὲν ὀρίζεται ὡς ἐπακόλουθος τῆς εἰς ἐτέραν ποινὴν καταδίκης, ποινὴ, ἐξαιρετικῶς δὲ καὶ δὴ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἀρθρ. 51, 115, 130, 131 Π. Ν. ἐπιβάλλεται ὡς αὐτοτελὴς τοιαύτη. Σημειωτέον ὅτι ἡ Ἀστυνομικὴ ἐπιτήρησις, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη ἀνικανότης μόνον ὡς ἐπιβάλλεται παρὰ τῶν ὀργάνων τῆς Δικαιοσύνης εἶναι ποινὴ, ἐπομένως διατρίνεται, πασῶν τῶν νομίμων σενεπειῶν τῆς καταδίκης καὶ τῶν ἐκ ταύτης ἀμέσως ἀπορρεουσῶν μὴ καταγιγνωσκομένων ὁμῶς Δικαστικῇ ἀποφάσει (μέτῃ: Liszt I, § 59 II, 4).

Εἰδικώτερον χωρεῖ αὐτοδικαίως, ἐπὶ τῶν εἰς ἐγκληματικὴν ποινὴν καταδικασθέντων, ὡς ἄμεσον τῆς ποινῆς ἐπακολούθημα, ἐπὶ δὲ τῶν καταδικασθέντων ἐπὶ πλημμελήματι ἢ πταίσματι ἐπιβάλλεται ἡ ὅταν ρητῶς ἐπιτάσσει τοῦτο ὁ Ποιν. Νόμος, ὡς ἐν τοῖς ἀρθρ. 180, 187, 188, 220, 272, 282, 315, 325, 415, 557, 658, 660, 661, 662, 665, 668, 690, (ἡ ἕτερος εἰδικὸς Νόμος λ.χ. ὁ περὶ λαθρεμπορίας ΒΨΕ' ἀπὸ 30 Μαρτίου 1900, ὁ περὶ ζωοκλοπῆς, κλπ.) ἡ ὅταν οἱ κατηγορούμενοι, εἰσὶ κατὰ τὸν τρόπον τοῦ ζῆν, τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν διαγωγὴν, ἐξόχως ἐπικίνδυνοι εἰς τὴν κοινὴν ἡσφάλειαν καὶ εἰς τὰ ἥθη, ἐπομένως ὑποπτοὶ ὑποτροπῆς, εἰς νέας ἀξιοποίνους πράξεις, ἀπὸ τῆς διαπράξεως τῶν ὁποίων σκοπεῖ νὰ ἀποτρέψῃ τούτους ἡ Ἀστυνομικὴ ἐπιτήρησις.

Κατὰ ταῦτα ἡ ἐν ἀρθρ. 4 ἐδ. β' καὶ γ' διατάξεις τοῦ ν. Νόμου περὶ τῶν ἐπιπροσθέτων στερήσεων δικαιωμάτων καὶ ἀνικανότητων, ὡς ἐν ταῖς ὑπὸ τοῦ Νόμου ὠρισμέναις περιπτώσεσιν συνεπάγεται ἡ καταδίκη, καθ' ἣν περὶπτωσιν ἡθελε διαταχθῇ ἡ ἀναστολὴ τῆς ποινῆς, δὲν

δύναται κατ' ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τῶν κειμένων Νόμων νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν πρὸς τὸ παρ' ἡμῖν Νομοθετικὸν καθεστὼς περὶ τῆς Ἀστυνομικῆς ἐπιτηρήσεως, παρὰ μόνον ὁσάκις αὕτη ἤθελεν ἐπιβληθῇ δυνάμει ρητῆς ἐπιταγῆς τοῦ Νόμου ὡς ἐπακόλουθως ποινὴ τῆς φυλακίσεως, μὴ ὑπερβαινούσης τοὺς τρεῖς μῆνας ἢ τῆς κρατήσεως. καὶ τοῦτο.

Διότι πᾶσα σκέψις περὶ ἀναστολῆς ταύτης ἀποκρούεται ἐκ τῆς σαφοῦς καὶ ρητῆς διατάξεως τοῦ ν. Νόμου. «Τὰ Δικαστήρια καταδικάζοντα εἰς κράτησιν ἢ φυλάκισιν μὴ ὑπερκαίνουσιν τοὺς τρεῖς μῆνας.....» ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἐπιβάλλεται ὡς αὐτοτελὴς ποινὴ, ἢ ὡς ἐπακόλουθος συνέπεια ποινῆς ἐγκληματικῆς εἴτε ἐπανορθωτικῆς ὑπερβαινούσης τὴν τρίμηνον φυλάκισιν ὡς ἐπίσης καὶ καθ' ἣν περὶπτῶσιν ἐπιβάλλεται αὕτη κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἀρθρ. 34 Ποιν. Νόμου, ὡς καὶ τῶν ἀρθρ. 2 τοῦ ν. Νόμου σαφῶν διατάξεων, ἀπαγορευουσῶν τὴν ἀπονομὴν τοῦ εὐεργετήματος, ἂν ἐκ τῆς ἐρεῦνης τοῦ χαρακτῆρος καὶ ἐν γένει βίου τοῦ καταδικασθέντος πεισθῇ ὅτι οὗτος εἶναι ἄξιος τούτου, αἵτινες προϋποθέσεις καταφανῶς ἐλλείπουσι ἐπὶ ἐνόχων πλημμελημάτων καὶ πταισμάτων, οἵτινες κατὰ τὸν τρόπον τοῦ ζῆν τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν διαγωγὴν εἰσὶν κατ' ἐξοχὴν ἐπικίνδυνοι εἰς τὴν κοινὴν ἀσφάλειαν καὶ τὰ ἥθη.

Λαμβανομένου δὲ ὑπ' ὄψει, ὅτι ὁσάκις ὁ Νομοθέτης δι' εἰδικῶν Νόμων, ἐπέταξεν ρητῶς τὴν καταψήφισιν τῆς ἀστυνομικῆς ἐπιτηρήσεως ὡς ποινῆς ἐπακολούθου, προϋποτίθῃσι συντρέχοντα πάντα τὰ στοιχεῖα, ὅτι οἱ ἔνοχοι τῶν ἀξιοποίνων πράξεων, περὶ ὧν εἰδικῶς ἐμερίμνησεν οὗτος, εἰσὶν κατὰ τὸν τρόπον τοῦ ζῆν, τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν διαγωγὴν ἐξόχως ἐπικίνδυνοι εἰς τὴν κοινὴν ἀσφαλειαὶν κατὰ τὰ ἥθη, κατὰ τὴν συνείδησιν τοῦ ἰδίου

Νομοθέτου, συνέπεται ὅτι ἐπὶ τούτων κατ' ἀρχὴν δὲν πρέπει νὰ χορηγῇται τὸ εὐεργέτημα τῆς ἀναστολῆς, αἱ δὲ τυχὸν ἐναντίαι, πλὴν σπάνιαι ἀποφάσεις, αἱ ἐρειδόμεναι εἰς τὸν λόγον ὅτι ὁ ν. Νομοθέτης οὐδένα ἔδωκε περιορισμὸν εἰς τὴν περὶ τοῦ χαρακτηῆρος καὶ τοῦ ἐν γένει βίου τοῦ καταδικασθέντος ἐπὶ πλημμελήματι ἢ πταίσματι, συνεπαγομένῳ κατὰ ρητὴν ἐπιταγὴν τοῦ Νόμου καὶ τὴν ἐπακόλουθον ποινὴν τῆς Ἀστυνομικῆς ἐπιτηρήσεως, κρίσιν τοῦ Δικαστοῦ, φαινομενικῶς μόνον εἰσὶ σύννομοι, οὐσιαστικῶς ὅμως ἀντιτίθενται πρὸς τὴν ἐκπεφρασμένην ἤδη ἐν τοῖς εἰδικοῖς νόμοις συνείδησιν τοῦ Νομοθέτου, ὅτι πρόκειται περὶ ἐξόχως ἐπικινδύνων ὡς ἐκ τοῦ χαρακτηῆρος καὶ τοῦ ἐν γένει βίου αὐτῶν εἰς τὴν κοινὴν ἀσφάλειαν καὶ τὰ ἥδη κατηγορουμένων, οὐδαμῶς δικαιουμένων εἰς ἀπολαυσιν τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἀναστολῆς.

Οὐχ' ἦτιον τί γενήσεται προκειμένου περὶ καταδικασθέντων εἰς ἐπανορθωτικὴν ἢ Πταισματικὴν ποινὴν, ἐπιδεκτικὴν ἀναστολῆς, συγχρόνως δὲ ὑποβληθέντων διὰ τῆς αὐτῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως καὶ εἰς Ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν, ὑποχρεωτικῶς ἐπιβαλλομένην ἐκ τοῦ Νόμου, καθ' ἣν περίπτωσιν τὸ Δικαστήριον, ἐν τῇ κυριαρχικῇ αὐτοῦ ἐξουσίᾳ ἤθελε χορηγήσῃ τούτοις καὶ τὸ εὐεργέτημα τῆς ἀναστολῆς ;

Ἐκτελεσθήσεται ὡς πρὸς τούτους, διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς δοκιμασίας ἢ ἐπακόλουθος ποινὴ τῆς Ἀστυνομικῆς ἐπιτηρήσεως κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ ν. Νόμου ἢ τούναντίον ἀνασταλήσεται καὶ αὕτη ; Τὸ δεῦτερον ἐπιστηρίζεται οὐ μόνον ὡς ἐκ τοῦ, ἀποκρουσθέντος ἄνω, λόγου ὅτι «ὡς καταφαίνεται σαφῶς ἐκ τῆς λεκτικῆς καὶ τελεολογικῆς (συστηματικῆς) ἐρμηνείας τοῦ ν. Νόμου ὁ ἡμέτερος Νομοθέτης ἀπεδέξατο τὸ σύστημα τῆς ἀπε-

ριορίστου καὶ ἄνευ ὅρων ἀναστολῆς, καὶ ἡξίωσε ὅπως θεωρηθῇ ἡ ἀνασταλεῖσα ποινὴ ὡς ἐκτιθεῖσα, νὰ μὴ ὑποπέσῃ ὁ εἰς οὐδεμίαν ἐπιτήρησιν διατελῶν καταδικασθεὶς εἰς νέαν ἀξιόποινον προᾶξιν διαρκούντος τοῦ χρόνου τῆς ἀναστολῆς (ἄρθρ. 3) ἐπομένως κατὰ τὸ ἀκριβοδίκαιον ὁ ὑπὸ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν διαρκούσης τῆς ἀναστολῆς διατελῶν κατηγορούμενος, καίπερ μὴ ὑποπεσῶν εἰς νέαν ἀξιόποινον προᾶξιν, δὲν ὑλέστη τὴν δέουσαν κατὰ νόμον δοκιμασίαν καὶ ὡς πρὸς τοῦτον δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἡ ἀνασταλεῖσα ποινὴ ὡς ἐκτιθεῖσα, ἂν δὲ ἤθελε ὑποτεθῇ τοῦτο ὁρθὸν συνέπεται ὅτι ἀποκλείονται τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἀναστολῆς, οἱ συνεπεῖα καταδίκης ὑποβαλλόμενοι εἰς Ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν, ἀφοῦ ὅμως τοιαύτη διίσκρισις ὡς ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ ἡμετέρου Νόμου (ἄρθρ. 1) δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ἐκ τούναντίον δὲ ἐξάγεται, ἐκ τῆς παραλείψεως ταύτης, καίπερ ἐν γνώσει διατελοῦντος τοῦ Νομοθέτου ὅτι παρ' ἄλλαις Νομοθεσίαις λ. χ. τῆς Αὐστριακῆς ἄρθρ. 4 καὶ Ἰαπωνικῆς ἄρθρ. 4 ἀπαντᾷ αὕτη, ὅτι ἀποκρούεται, ἀπομένει ὡς συμπέρασμα ἡ ἀναστολὴ τῆς Ἀστυνομικῆς ἐπιτηρήσεως κατὰ τὸν πρόσθεν χρόνον· ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἐναντία ἐκδοχὴ, καθ' ἣν περίπτωσιν ὁ τυχὼν τῆς ἀναστολῆς κατάδικος δὲν ἤθελεν ὑποπέσει κατὰ τὸν χρόνον τῆς δοκιμασίας εἰς νέαν ἀξιόποινον προᾶξιν, θὰ συνεπήγετο τὸ ἄτοπον, ὅτι ἡ ἐπακόλουστος αὕτη ποινὴ θὰ ἐξετελεῖτο πρὶν ἢ ἐκτελεσθῇ ἡ κυρία ποινὴ, ἥς ἐπακόλουθος τυγχάνει κατὰ τε τὸν Νόμον καὶ τὴν ἐφαρμοζούσαν αὐτὸν σχετικὴν ἀπόφασιν!! ὁπότε δὲ πράγματι ὁ χρόνος τῆς ἐκτίσεως ταύτης ἐπιστῇ, τότε νὰ μὴ ἐκτελῇται κατὰ τὴν σαφεῇ διάταξιν τοῦ ἐδ. β' τοῦ ἄρθρ. 4 καθ' ὃ αἱ συνέπειαι αὗται τῆς καταδίκης παύουσιν ἀφ' οὗ χρόνου κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ προηγουμένου

ἄρθρ. ἡ ἀνασταλεῖσα ποινὴ θεωρηθῇ ὡς ἐκτεθεῖσα καὶ τέλος ἐκ τοῦ ὅτι ἡ τῆς Ἀστυνομικῆς ἐπιτηρήσεως ἐκτέλεσις, ὑποβάλλουσα τὸν διατελοῦντα ὑπὸ ταύτην, εἰς περιορισμοὺς συντελοῦντας εἰς τὴν οἰκονομικὴν δυσπραγίαν, ὡς ἐκ τῆς μειώσεως τῆς πρὸς αὐτὸν ἐμπιστοσύνης τοῦ κοινοῦ, ἀπαραιτήτου πρὸς εὖρεσιν βιοποριστικοῦ ἐπαγγέλματος ἢ ἔργου, καὶ πρὸς διατήρησιν τοιούτων, παρεμβάλλει σοβαρὰ προσκώματα εἰς τὴν ἐν τῷ σταδίῳ τῆς δοκιμασίας καὶ διὰ ταύτης, ἐπιδιωκομένην παρὰ τοῦ Νομοθέτου, ἡθικὴν τοῦ καταδικαζομένου ἀποκατάστασιν, ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ τῆς ὁποίας παρέλκουσα ἐθεωρήθη ἡ τὴν βελτίωσιν τούτου σκοποῦσα ἐπίσης ἔκτισις τῆς καταιψηφισθείσης αὐτῷ ποινῆς. Πάντως δὲ ὁ Ἕλλην Νομοθέτης δὲν ἤλπισεν ἐπὶ τὴν διὰ χωροφυλάκων ἐπιτυγχανομένην ἡθικὴν ἀποκατάστασιν, διατελῶν ἐν γνώσει ὅτι τὸ μέσον τοῦτο ἐθεωρήθη τελείως ἀπρόσφορον καὶ παρὰ τοῖς κτετημένοις τελείως διωργανομένους καὶ ἄριστα λειτουργοῦντας Ἀστυνομικοὺς Ὀργανισμοὺς! Ἔθνεσι οὕτινος ἀτυχῶς στερεῖται ἡ ἡμετέρα Ἐπικράτεια ἐξ οὗ καὶ ἐρρωμενέστερον ὑποστηρίζεται τὸ ἐν λόγῳ συμπέρασμα.

Σημειωτέον ὅτι καὶ ἐν Ἰταλίᾳ τὸ ἀναφυέν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἁρθροῦ 4 τοῦ προμνησθέντος Νόμου Ronchetti ἔχοντος οὕτω:

La sospensione dell' esecuzione della condanna, non si estende alle sanzioni diverse da quella indicate nel art. 1 e applicate nella sentenza ne agli affetti penali e civili della medesima» ζήτημα, ἂν καταδικασθέντος τινὸς εἰς φυλάκισιν καὶ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν καὶ τυχόντος τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἀναστολῆς τῆς ποινῆς ταύτης, δέον νὰ ἀνασταλῇ ἐπίσης καὶ ἡ ἐπακόλουθος ποινὴ Ἀστυν. ἐπιτηρήσεως, ἀκόμη καὶ καθ' ἣν περὶπτωσιν ἡ φυλάκισις, συμ-

ψηφισθέντος ἐν αὐτῇ τοῦ χρόνου τῆς προφυλακίσεως ἥθε-
 λεν θεωρηθῇ ἐκτιθεῖσα, ἐλύθη καταφατικῶς (καίπερ ἐκ
 τῆς ἐπὶ τοῦ ἀντιστοίχου ἀρθ. 9, Ὑπουργικῆς ἐκθέσεως
 ἐνδείκνυται ἡ ἐναντία λύσις καθόσον ρητῶς ἐπάγεται
 αὐτῇ... ovvero se trattasi della vigilantia speciale del Auto-
 rita di Public Sicuretya, aggiunta alla pena principale
 (Cod. penart 28) queste pene, accessorie non rimangono
 sospese, duranteil periodo della pena principale» διὰ τῆς ἀπὸ
 23 Μαρτίου 1905 (Cass. un. 16, 27) ἀποφάσεως τοῦ Ἀ-
 κυρωτικοῦ, ἀνελόντος τὴν ἐναντίαν ἀπόφασιν τοῦ Ἐφε-
 τείου τῆς Τράνης (di Trani) ἐπὶ τῇ σκέψει «ὅτι ἡ Ἀστ.
 ἐπιτήρησις εἶναι ἐπακόλουθος τῆς φυλακίσεως ποινῇ, ἀ-
 φαιρεθείσης δὲ ταύτης δὲν δύναται ἐκείνη νὰ παραμῆνῃ
 ἄνευ βάσεως. Ὁ περιορισμὸς τοῦ ἀρθ. 4 ἐπεκτείνεται
 εἰς τὴν ἀνικανότητα πρὸς κτήσιν δημοσίων ὑπηρεσιῶν τὴν
 ἀπαγόρευσιν τῆς ἀσκήσεως ἐταγγέλματος ἢ τέχνης. Ἡ
 ἔκτισις τῆς ποινῆς φυλακίσεως δὲν προέρχεται δυνάμει
 τοῦ Νόμου ἢ τῆς ἀποφάσεως, ἥτις τοῦναντίον ἀνέστειλε
 ταύτην, ἀλλ' ἐκ περιστάσεως ἀτυχοῦς, ξένης καὶ τυχαίας
 δηλονότι τῆς προφυλακίσεως. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει
 πῶς δύναται νὰ ἐπιβαρυνθῇ ἡ θέσις τοῦ καταδικασθέν-
 τος, ὑποβαλλομένου εἰς διπλὴν ποινὴν λόγῳ τοῦ ὅτι ἀ-
 χρεωστικῶς προεξώφλησε τὴν ἑτέραν τούτων; Ἀθέμι-
 τον εἶναι νὰ στερήσωμεν τοῦτον καὶ τοῦ ὑπολειφθέντος
 μέρους τοῦ διὰ τῆς ἀποφάσεως χορηγηθέντος αὐτῷ εὐ-
 εργετήματος, διότι ἀδυνατοῦμεν νὰ τῷ χορηγήσωμεν
 τοῦτο ὁλόκληρον».

Ἐν τέλει παρατηρητέον ὅτι ἡ λύσις αὕτη ἀποτελεῖ ἐξαί-
 ρεσιν τοῦ σελ. 83 ὑπὸ στοίχ. κανόνος, δικαιολογουμένην
 ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῆς ποινῆς τῆς Ἀστυνομικῆς ἐπιτηρή-
 σεως καὶ ὅτι ἐν Γαλλίᾳ ἡ Ἀστυνομικὴ ἐπιτήρησις κατηρ-

γῆθη διὰ τοῦ νόμου τῆς 27 Μαΐου 1885.

Ἐν Κερκύρα τῇ 10 8βρίου 1911.

Α. Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ
Ἐφ' ἑτῆς

De lege ferenda, παρατηρητέον, ὅτι οἱ στυλοβάται τῆς θετικῆς Σχολῆς (Positivisti) Garofallo (Criterio positivo della penalita. napoli σελ. 72 ἐτος 1880 καὶ Arch di' psich III I) καὶ Ferri, (Crim Sociale Κερ. IV σελ. 845) ἀποδέχονται τὸν θεσμόν, μόνον ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἀπροσδιορίστου διαρκείας ἐγκλίθειρξιν (segre garione a tempo indeterminato).

Ὁ τελευταῖος ἐπάγεται τάδε:

«Συναφὴς τῇ ἀρχῇ τῆς ἀπροσδιορίστου διαρκείας ἐγκαθειρξως, εἶναι ὁ θεσμὸς τῆς ὑπὸ ὄρον ἐλευθερίας, ὅστις ἀνίκει εἰς τὸ προοδευτικὸν Ἀγγλικὸν καὶ Ἰρλανδικὸν σύστημα, τὸ παρὰ πλείστων ποινικῶν νομοθεσιῶν ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ γενόμενον ἀποδεκτόν.

Τὸ τοιοῦτο σύστημα ἐνούμενον μὲ τὸ μέτρον τῆς ὠρισμένης ποινῆς, καὶ μὴ προσαρμοζόμενον πρὸς τὴν κατ' εἶδος διάκρισιν τῶν ἐγκληματιῶν ἀποκλείει πᾶν ἀγαθὸν ἀποτέλεσμα, διότι μηχανικῶς χορηγεῖται, ὑπὸ ὠρισμένην λῆξιν, κατὰ τὰ ἄρθρ. τοῦ Ποιν. Νόμου ὑπὸ μόνην τὴν χιμαιρικὴν ρήτραν «καλῆς διαγωγῆς» τοῦ καταδικασθέντος, διαρκούσης τῆς ἐκτίσεως προηγουμένων ποινῶν, ἐκτιομένων ὑπὸ τὸ (Ἀπομονωτικὸν ἢ Auburniano) σύστημα. Ἐνῷ κατάδηλον εἶναι ὅτι «ἡ καλὴ διαγωγή τοῦ φυλακισμένου δέον νὰ ἔχη ἀρνητικὴν (ἐλλειψις βαρέων παισμάτων καὶ οὐχὶ θετικὴν ἀξίαν, ὥς καὶ ἡ ἐξεταστικὴ Ἀγγλικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ 1863 λέγει. Ἀφ' ἑτέρου, αὐτονόητον εἶναι ὅτι ἡ ὑπὸ ὄρον ἐλευθερία, διοργανουμένη τυχὸν κατὰ τὸ θετικὸν σύστημα, ἔδει νὰ μὴ χορηγῇται ἄνευ προηγουμένης φυσιοψυχολογικῆς, ἀτομικῆς ἐξετάσεως τοῦ

ἐγκληματίου, καὶ οὐχὶ γραφειοκρατικῶς, ὥς γίνεται ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τοῦ ἐν ἰσχύει Π. Ν.

Τὸν λόγον τούτου δ' ἔνεκα, ὅσῳ ἀφορᾷ τὰ βαρύτερα, ἐν τῷ Π. Ν. κατονομαζόμενα ἀδικήματα, καὶ μάλιστα τὸν χαρακτῆρα τῶν ἐγκληματιῶν εἶναι ἐφαρμοστέα, ἀποκλειομένη μόνον ὡς πρὸς τοὺς ἀδιορθώτους, τοὺς ἐκ γενετῆς ἐγκληματίας καὶ τοὺς παράφρονas, αὐτουρογούς ἀδικημάτων ἀταβιστικῶν, οἵτινες ἀδυνατοῦσι νὰ προσαρμόσωσιν ἑαυτοὺς ἐν τῷ κοινωνικῷ βίῳ.

Ὁ αὐτὸς Ferri ἐν Κεφ. IV σελ. 915 τῆς περιπευδάστου συγγραφῆς του «Sociologia Griminale» μετὰ ἐμδριθῆ μελέτην τοῦ θεσμοῦ τῆς «ὑπὸ ὄρον καταδίκης» καταλήγει εἰς τὰ ἑξῆς συμπεράσματα.

«Λοιπόν, ἡ ὑπὸ ὄρον καταδίκη, παρὰ τὴν καταγωγὴν αὐτῆς ἐκ τῆς καταχορήσεως, καὶ τῶν ὀλεθρίων αποτελεσμάτων τῶν συντόμων ἐπανορθωτικῶν ποινῶν, παρὰ τὸ ἐνθαρρυντικὸν ἄξιωμα «la prima si perdona e la seconda si bastona» ἀναπαράστησι, κατ' ἐμὴν ἀντίληψιν, ἐγκεντρισμὸν κλασικισμοῦ, τοῦ ἀρχαίου κορμοῦ τοῦ Ποιν. Δικαίου καὶ τῆς Ποιν. Δικονομίας, ὅστις παρὰ τὴν ἐπαγωγὸν μορφὴν αὐτοῦ, παρελθούσης τῆς λαμπηδόνης τῆς πρώτης ἐμφανίσεώς του, οὐδόλως προώριται νὰ ἀποφέρῃ ἐν τῇ ἐφαρμογῇ, τὰ παρὰ τῶν προμάχων αὐτοῦ ἐπαγγελλόμενα ἀγαθὰ, ἐφόσον ἀποκλίνει πρὸς τὸ θετικὸν σύστημα τῆς Κοινωνικῆς Ἀμύνης κατὰ τῆς ἐπιθετικῆς ὁρμῆς τοῦ ἐγκληματίου.

Πλὴν τούτου, ὁ τηλικούτος ἐγκεντρισμὸς πάσχει τὸ μέγιστον μειονέκτημα, ὅτι λησμονεῖ τὰ θύματα τοῦ ἐνόχου.

Ἀληθές, ὅτι οἱ ὑπερμάχοι αὐτοῦ διατείνονται ὅτι ἡ ἱκανοποίησις τῆς βλάβης, εἶναι καθαρῶς θεσμὸς θάλπων

τὸ ἀτομικὸν συμφέρον, ἢ ἄκαμπτos ἐφαρμογὴ τοῦ ὁποίου, καίπερ ἀπὸ θεωρίας περισπούδαστος, τέλεον παραμελεῖται ἐν τῇ ἐφαρμογῇ.

Τούτοις συνοδῶ τὴν ὑπὸ ὄρον καταδίκην θέλει ἐπακολουθήσει ἡ ἀναστολὴ τῆς ποινῆς (ἀείποτε ἀλησμόνητος) ἣτις τό γε νῦν καὶ διαφοροτρόπως ἐπιτυγχάνεται, εἴτε ὀριστικῶς, διὰ τῆς περιγραφῆς τῆς καταδίκης, εἴτε προσκαίρως διὰ τῆς διοικητικῆς ἀναστολῆς, ἐπακολουθούσης τὴν περὶ χάριτος αἵτησιν, (πάντοτε μεταγενεστέραν τῆς ὀριστικῆς καταδίκης)· ἐπὶ τῶν μὴ ὑπερβαίνουσῶν τὸ τρίμηνον ἐπανορθωτικῶν ποινῶν, κατὰ τὰ ἐν Ἱταλίᾳ τοῦλάχιστον κρατοῦντα.

Πλὴν ἄλλ' ὁμως οὐδεμία μέριμνα λαμβάνεται ὑπὲρ τῶν θυμάτων!

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως δὲ ταύτης, δύναται κάλλιστα νὰ λεχθῇ, ὅτι ἡ ὑπὸ ὄρον καταδίκη ἐπιδεινώνει τὴν ὕφεσθσαν κατάστασιν, καθόσον οἱ συνεπεῖα τραυματισμοῦ, κλοπῆς κ.λ.π. βλαβέντες, στερηθῇσονται ἀκόμη καὶ τῆς, ἀπὸ τῆς παρὰ τῶν αὐτοῦργῶν ἐκτίσεως τῶν ποινῶν, παρηγορίας.

Τὰ παρὰ τοῦ Fayer (ἀναφερομένου παρὰ τοῦ Worms. Condamnit. Bull. Joe. Pri sons de Paris 1891 σελ. 380) λεγόμενα, —ὅτι ἡ ποινὴ, καίπερ ὑπὸ ὄρον, παραμένει πάντοτε τοιαύτη, ἅτε προκαλοῦσα τὴν καταφορὰν τῆς ἐπισήμου Ποτείας, καὶ συνεπαγομένη τὴν ὑποτροπὴν, πάντως δὲ ἐπικρεμαμένη ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν τοῦ καταδικασθέντος μέχρις ἐκπνεύσεως τῆς προθεσμίας— εἶναι ἀπὸ Σκυθῶν ρήσεις,

Ἀληθῶς θαυμάσια πράγματα, ἐκτὸς τῆς ὑποτροπῆς, ἣτις προϋποτίθησιν τὴν ἥκιστα παρήγορον, κατάστασιν τῆς ἐπαναλήψεως τοῦ ἀδικήματος παρὰ παρὰ τοῦ ὑπὸ ὄρον καταδικασθέντος, τοῦθ' ὅπερ οὐδόλως ἱκανοποιεῖ,

τὰ τοῦ πρώτου ἀδικήματος θύματα.

Ἐκτὸς τούτων τὰ πάντα παραμένουσιν ἀερώδη καὶ ἀπὸ θεωρίας, τὸ δὲ οὐσιῶδες διὰ τὸν βλαβέντα εἶναι, ἢ ἀτιμωρησία τοῦ ἀδικοπραγῆσαντος. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι χρήζουσιν ποιᾶς τινος ἐπεικείας οἱ ἐκ συμπτώσεως ἀδικοπραγοῦντες, ὅμως τούτων πάντως εἶναι προτιμητέα τὰ θύματα τῶν δικοπραγιῶν.

Ἐπομένως ὑποστηρίζω, ὡς καὶ ὁ Garofallo, ἐνώπιον τοῦ Συνεδρίου τῶν Βρυξελλῶν (Bulletin de l' Union Internat de droit penal 1889 I 149) προτείνειν, ὅτι ἡ ὑπὸ ἔργον καταδίκη δέον νὰ ἐξαριτηθῇ ἀπαραιτήτως, ἐκ τῆς συναίνεσεως τοῦ βλαβέντος, οὐδὲ νὰ χορηγῇται, μὴ προηγηθείσας ἀπὸ μέρους τοῦ αὐτουργοῦ, τῆς ἱκανοποιήσεως ἢ ἐξασφαλίσεως ταύτης ὑπὲρ τοῦ παθόντος κατὰ τὸ ἐν ἰσχύει σύστημα, ἢ καὶ παρὰ τῆς Πολιτείας, κατὰ τὸ προταθὲν σύστημα. Καὶ τοῦτο, διότι ὅσῳ ἀφορᾷ τοὺς κατὰ σύμπτωσιν ἐγκληματίας, διαπράττοντας ἀδικήματα ἐλαφρά, ὑπὸ περιστάσεις ἀποκαλυπτούσας ἀκίνδυνον ἐγκληματικὸν τύπον, φρονῶ, ὡς προεῖπον, ὅτι ἐξαρκεῖ ἡ ἱκανοποίησις τῆς βλάβης, ὡς ἀμυντικός, θεσμός, ἐπίσης, ὅσῳ ἀφορᾷ τοὺς κατὰ σύμπτωσιν αὐτουργοὺς βαρέων ἀδικημάτων, δέον εἰς τὴν ἐπανόρθωσιν τῆς ζημίας, νὰ ἐπιπροστεθῇ καὶ ὁ πρόσκαιρος ἐντὸς τῆς Ἐπικρατείας ἐξοστρακισμός, κατὰ τὰς περιπτώσεις μετρίας κακότητος, κατὰ δὲ τὰς βαρυτέρας περιπτώσεις, ἡ ἀπροσδιορίστου διαρκείας ἐγκάθειρξις, ἐν γεωργικῇ ἀποικίᾳ, μετὰ ἐργασίας, ὑπὸ διαίταν καὶ γενικοὺς ὅρους ἐλαφρυτέρους τῶν προσηκόντων κατὰ τῶν ἐκ γενετῆς καὶ καθ' ὑποτροπὴν ἐγκληματιῶν.

AKAΔΗΜΙΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

00700005733

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΑΘΗΝΩΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ Δραχ. 2.